

UNIVERZITA KARLOVA

Právnická fakulta

Jan Mach

**Právní úprava zbraní a střeliva v ČR
a implementace předpisů EU**

Diplomová práce

Vedoucí diplomové práce: JUDr. Josef Staša, CSc.

Katedra: Katedra správního práva a správní vědy PF UK

Datum vypracování práce (uzavření rukopisu): 19. 04. 2021

Prohlašuji, že jsem předkládanou diplomovou práci vypracoval/a samostatně, že všechny použité zdroje byly řádně uvedeny a že práce nebyla využita k získání jiného nebo stejného titulu.

Dále prohlašuji, že vlastní text této práce včetně poznámek pod čarou má 334 009 znaků včetně mezer.

diplomant

V Praze dne 19. 4. 2021

Poděkování

Na tomto místě chci uctít památku JUDr. Ivany Millerové, Dr., Ph.D., která mi velice ochotně pomáhala s prvotním usměrněním tématu práce, která by bez její pomoci pravděpodobně nevznikla.

Chtěl bych zde také poděkovat doc. JUDr. Heleně Práškové, CSc. za rychlé a vstřícné jednání a JUDr. Ing. Josefu Stašovi, CSc., který byl ochotný se ve veliké časové tísni ujmout této práce. V neposlední řadě chci poděkovat Miroslavu Práškovi, a to nejen za technické rady spojené s problematikou palných zbraní, a celé rodině za neutuchající podporu a trpělivost.

Obsah

Úvod.....	- 1 -
1. Základní pojmy dle zákona č. 119/2002 Sb.....	- 3 -
1.1. Druhy zbraní.....	- 3 -
1.2. Druhy střeliva	- 8 -
1.3. Další pojmy	- 11 -
1.4. Shrnutí.....	- 12 -
2. Správní uvážení, neurčité právní pojmy, historie právní úpravy zbraní na území ČR.....	- 13 -
2.1. Správní uvážení, neurčité právní pojmy	- 13 -
2.2. Patent z roku 1852	- 14 -
2.3. Zákon č. 81/1938 z roku 1938	- 15 -
2.4. Právní úprava držení zbraní v době existence Protektorátu Čech a Moravy	- 17 -
2.5. Zákon č. 162/1949 Sb.....	- 18 -
2.6. Zákon č. 147/1983 Sb.....	- 20 -
2.7. Shrnutí historické části	- 23 -
3. Zákonná úprava před vstupem do EU	- 25 -
3.1. Úvodní ustanovení	- 25 -
3.2. Část druhá – Zbraně podléhající registraci	- 27 -
3.3. Část třetí – Zbraně nepodléhající registraci	- 28 -
3.4. Část čtvrtá – Zakázané zbraně a střeliva	- 29 -
3.5. Část pátá – Vystavování a znehodnocování zbraní a střeliva	- 31 -
3.6. Část šestá – Zbrojní průkaz.....	- 32 -
3.7. Část sedmá – Zbrojní oprávnění.....	- 36 -
3.8. Část osmá – Zbrojní průvodní list, pro trvalý vývoz, trvalý dovoz a průvoz zbraní a střeliva	- 36 -
3.9. Část devátá – provozování koncesovaných živností souvisejících se zbraněmi a střelivem .. - 38 -	
3.10. Část desátá – dozor, sankce a ochranná opatření.....	- 38 -
3.11. Část jedenáctá – zvláštní ustanovení o nakládání se zbraněmi a střelivem	- 39 -
3.12. Část dvanáctá – ustanovení společná a přechodná.....	- 39 -
3.13. Shrnutí.....	- 39 -
4. Právní rozbor směrnice 91/477/EHS v původním znění a její komparace se zákonem č. 119/2002 Sb. v původním znění	- 41 -
4.1. Kapitola I – působnost	- 42 -

4.1.1.	Příloha 1	- 42 -
4.1.2.	Podnikatel v oboru zbraní a evropský zbrojní pas, negativní vymezení působnosti. -	45
4.2.	Kapitola 2 – Harmonizace právních předpisů o střelných zbraních	- 46 -
4.3.	Kapitola 3 – Formality požadované pro pohyb zbraní uvnitř Společenství.....	- 52 -
4.4.	Kapitola 4 – Závěrečná ustanovení.....	- 54 -
4.5.	Shrnutí.....	- 56 -
5.	Právní rozbor směrnice 91/477/EHS ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/51/ES a její komparace se zákonem č. 119/2002 Sb., ve znění zákona č. 222/2017 Sb.	- 59 -
5.1.	Kapitola I – působnost	- 60 -
5.1.1.	Příloha I.....	- 61 -
5.1.2.	Podnikatel v oboru zbraní, nedovolená výroba a evropský zbrojní pas, negativní vymezení působnosti.....	- 62 -
5.2.	Kapitola 2 – harmonizace právních předpisů o střelných zbraních	- 63 -
5.3.	Kapitola 3 – Formality požadované pro pohyb zbraní uvnitř Společenství.....	- 68 -
5.4.	Kapitola 4 – Závěrečná ustanovení.....	- 70 -
5.5.	Shrnutí.....	- 72 -
6.	Rozbor důvodů přijetí směrnice Evropského parlamentu a rady (EU) 2017/853, její implementace včetně sporu u Evropského soudního dvora a ústavněprávní rozměr zbraňové problematiky.....	- 74 -
6.1.	Důvody přijetí Směrnice 853 a proces schvalování Směrnice 853 a její implementace v ČR- 74 -	
6.1.1.	Jednání orgánů EU.....	- 77 -
6.1.2.	Porovnání zásadních rozdílů návrhů Evropského Parlamentu a Rady EU.....	- 80 -
6.1.3.	Shrnutí.....	- 86 -
6.2.	Žaloba ČR na neplatnost Směrnice 853 a proces implementace v ČR.....	- 87 -
6.2.1.	Doporučení generální advokátky	- 93 -
6.2.2.	Rozsudek SDEU.....	- 96 -
6.3.	Proces přijetí zákona č. 13/2021	- 98 -
6.4.	Zákon č. 14/2021 Sb.....	- 102 -
6.5.	Ústavněprávní rozměr zbraňové problematiky.....	- 103 -
6.6.	Shrnutí.....	- 107 -
7.	Právní rozbor směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/555 a její komparace se zákonem č. 119/2002 Sb. ve znění zákona č. 13/2021 Sb.	- 108 -
7.1.	Kapitola I – působnost	- 109 -

7.1.1. Příloha 1 Směrnice 555	- 112 -
7.2. Kapitola 2 – Harmonizace právních předpisů o střelných zbraních	- 120 -
7.3. Kapitola 3 – Formality požadované pro pohyb zbraní uvnitř Společenství.....	- 129 -
7.4. Kapitola 4 – Závěrečná ustanovení.....	- 130 -
7.5. Shrnutí.....	- 130 -
Závěr.....	- 132 -
Seznam zkratk.....	- 134 -
Seznam použitých zdrojů.....	- 136 -
1. Seznam použité literatury	- 136 -
2. Seznam internetových zdrojů	- 137 -
3. Seznam použitých právních předpisů.....	- 142 -
4. Seznam použité judikatury	- 143 -
5. Seznam ostatních zdrojů.....	- 144 -
Abstrakt a klíčová slova.....	- 147 -
Abstract and key words	- 148 -

Úvod

Téma této práce jsem si zvolil z několika důvodů. Mimo jiné se o střelné zbraně zajímám již několik let, jsem držitelem zbrojního průkazu i vlastníkem střelné zbraně, proto se mě změny legislativy přímo dotýkají.

Střelné zbraně obecně jsou dle mého názoru společensky kontroverzní téma. V České republice rozhodně diskuze v tomto oboru nedosahuje rozměrů srovnatelných např. s USA, nicméně v době psaní této práce činí čeští zákonodárci změny některých stávajících norem upravujících tuto oblast, což samozřejmě vyvolává reakce především u té části obyvatelstva, kterou změny bezprostředně zasáhnou.

V roce 2019 jsem při psaní bakalářské práce na téma „*Marketing České zbrojovky po roce 1992*“ zjistil, že střelecká komunita v ČR čítá občanů 300 000 lidí, pokud budeme počítat pouze držitele zbrojních průkazů, přibližně tedy 1/30 občanů ČR, její schopnost bránit se politickou cestou je tedy tímto faktorem do jisté míry limitována. To se (dle mého názoru) projevuje mimo jiné určitým pocitem bezmoci střelecké komunity, které pomáhá vytvářet prostředí vhodné pro šíření i nepravdivých důsledků zákonných změn, které mají v důsledku implementace nových evropských předpisů nastat.

Cílem této práce je zmapovat vývoj evropské legislativy v oblasti zbraní a komparovat ji s odpovídajícími ustanoveními českého právního řádu, demonstrovat tak trendy v zbrojní legislativě EU a jejich odraz v legislativě tuzemské, následně rozebrat důvody a průběh přijetí směrnice evropského parlamentu a rady 2017/853, okolnosti žaloby ČR na neplatnost této směrnice a ústavněprávní rovínu toho tématu a v neposlední řadě faktické dopady nedávno přijaté české právní úpravy v oblasti zbraní, která tuto směrnici implementuje, a to prostřednictvím komparace dvou posledních znění zákona č. 119/2002 Sb., o zbraních a střelivu, i souvisejících právních předpisů, provedenou zákonem č. 13/2021 Sb. K této komparaci považuji za nutné stručně představit i historii právní úpravy týkající se zbraní na území ČR.

Při výběru této práce a psaní její teze jsem předpokládal i přijetí zcela nového zákona o zbraních, nicméně k jeho přijetí nebo aspoň projednávání v Parlamentu ČR ke dni odevzdání této práce nedošlo a nepodařilo se mi ani dohledat relevantní vědecké zdroje k tomuto předpisu, zaměřuji se

proto na novelizaci stávajícího zákona o zbraních, která byla Parlamentem ČR přijata 16. 12. 2020, a novému zákonu o zbraních se věnuji pouze v jedné podkapitole.

V českém prostředí je již od roku 1983 zákonem o zbraních a střelivu upraven rovněž provoz střelnice a současný zákon o zbraních obsahuje i právní úpravu munice, nicméně vzhledem k rozsahu této práce nebude jejím předmětem zkoumání právní úprava věnující se střelnicím a municí, ale pouze právní úprava střelných zbraní.

Pro vyloučení veškerých pochybností zde také uvádím, že jsem na FSV UK v roce 2019 napsal a obhájil bakalářskou práci na téma „*Marketingová komunikace České zbrojovky a.s. po roce 1992*“, kde jsem se právní úpravou zbrojní problematiky rovněž zabýval. Nicméně v této práci jsem pouze mapoval dopad právních omezení na cílovou skupinu zákazníků a prodejce a také právní specifika reklamy v tomto odvětví. Bakalářská práce se tak s předmětem této diplomové práce protíná jen v minimálním rozsahu, a to v citacích příslušných částí zákonů o zbraních po roce 1992, a obsahově se tyto dvě práce neshodují vůbec.

1. Základní pojmy dle zákona č. 119/2002 Sb.

Tato práce obsahuje velké množství pojmů, dovoluji si proto na začátku uvést text přílohy č. 1 zákona č. 119/2002 Sb., zákona o zbraních, ve znění zákona č. 222/2017 Sb., která tyto pojmy definuje, doplněnou o příklady a vysvětlení dle komentářové literatury:

1.1. Druhy zbraní

1. *Střelná zbraň - zbraň, u které je funkce odvozena od okamžitého uvolnění energie při výstřelu, zkonstruovaná pro požadovaný účinek na definovanou vzdálenost.*¹ Střelná zbraň je nejširší kategorií, která zahrnuje všechny zákonem upravované objekty a do které spadají veškeré zbraně bez ohledu na druh energie, která je pohání, vše od luků přes parní děla až po zbraně využívající střelný prach.²

2. *Palná zbraň - střelná zbraň, u které je funkce odvozena od okamžitého uvolnění chemické energie.*³ V praxi je v palných zbraních k uvolnění chemické energie využíván téměř výhradně střelný prach a palnými zbraněmi tak jsou všechny střelné zbraně využívající klasické dělené střelivo.⁴

3. *Plynová zbraň - střelná zbraň, u které je funkce odvozena od okamžitého uvolnění energie stlačeného vzduchu nebo jiného plynu.*⁵ Jako typický příklad plynové zbraně si lze představit vzduchovku, kde je k pohybu střely využíván mechanicky stlačený vzduch, či plynovky, které k výstřelu používají stlačený CO₂ ve vyměnitelných bombičkách.⁶

4. *Mechanická zbraň - střelná zbraň, u které je funkce odvozena od okamžitého uvolnění nahromaděné mechanické energie.*⁷ Příkladem mechanické zbraně je např. luk, kuše či moderní harpuna.⁸

5. *Expanzní zbraň - palná zbraň, jejíž konstrukce vylučuje použití kulového náboje nebo náboje s hromadnou střelou.*⁹ Tyto zbraně nemohou vystřelovat pevné střely, ale pouze oblak plynu.

---

¹ Bod 1., část první, příloha č. 1 zákona č. 119/2002 Sb., ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

² KREML, Antonín; TERYNGEL, Jiří: *Zákon č. 119/2002 Sb., o zbraních. Komentář*, s. 213

³ Bod 2., část první, příloha č. 1 zákona č. 119/2002 Sb., ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

⁴ KREML, Antonín; TERYNGEL, Jiří: *Zákon č. 119/2002 Sb., o zbraních. Komentář*, s. 213

⁵ Bod 3., část první, příloha č. 1 zákona č. 119/2002 Sb., ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

⁶ KREML, Antonín; TERYNGEL, Jiří: *Zákon č. 119/2002 Sb., o zbraních. Komentář*, s. 213

⁷ Bod 4., část první, příloha č. 1 zákona č. 119/2002 Sb., ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

⁸ KREML, Antonín; TERYNGEL, Jiří: *Zákon č. 119/2002 Sb., o zbraních. Komentář*, s. 217

⁹ Bod 5., část první, příloha č. 1 zákona č. 119/2002 Sb., ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

Dovolené provedení těchto zbraní nelze předělat takovým způsobem, aby z ní bylo možné střílet kulové nebo hromadné střely.¹⁰

6. *Expanzní přístroj - pracovní zařízení, u něhož je primárním zdrojem energie výbušná látka obsažená ve střelivu pro expanzní přístroje.*¹¹ Pod expanzním přístrojem si lze představit jateční přístroje sloužící k usmrcování zvířat nebo nástroje, které nastřelují hřeby do betonu.¹²

7. *Kulová zbraň - palná zbraň s hlavní (hlavněmi) pro střelbu kulovými náboji nebo kulovými střelami, případně speciálními náboji nebo střelami pro kulovou zbraň.*¹³ Kulovou zbraně představují vyšší kategorii, do které spadají krátké i dlouhé zbraně, tedy především pistole, revolvery, ale i útočné a odstřelovací pušky, systém nabíjení není pro zařazení do této kategorie rozhodující.¹⁴

8. *Broková zbraň - palná zbraň s hlavní (hlavněmi) pro střelbu brokovými náboji, případně speciálními náboji pro brokovou zbraň.*¹⁵ I brokové zbraně jsou vyšší kategorií, zahrnují jak klasické brokovnice, tak zbraně speciální upravené pro střelbu brokovými náboji.¹⁶

9. *Kombinovaná zbraň - palná zbraň s hlavní (hlavněmi) pro střelbu kulovými náboji nebo kulovými střelami, případně speciálními náboji nebo střelami pro kulovou zbraň a s hlavní (hlavněmi) pro střelbu brokovými náboji, případně speciálními náboji pro brokovou zbraň.*¹⁷ Kombinované zbraně jsou nejčastěji zbraněmi loveckými z důvodu jejich variability dle lovené zvěře.¹⁸

10. *Krátká zbraň - palná zbraň, jejíž délka hlavně nepřesahuje 300 mm nebo jejíž celková délka nepřesahuje 600 mm.*¹⁹ Tato definice vychází z evropské Směrnice Rady ze dne 18. června 1991 o kontrole nabývání a držení zbraní 91/477/EHS (dále také jen „**Směrnice 477**“) v původním znění.²⁰

---

¹⁰ KREML, Antonín; TERYNGEL, Jiří: *Zákon č. 119/2002 Sb., o zbraních. Komentář*, s. 217

¹¹ Bod 6., část první, příloha č. 1 zákona č. 119/2002 Sb., ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

¹² KREML, Antonín; TERYNGEL, Jiří: *Zákon č. 119/2002 Sb., o zbraních. Komentář*, s. 217

¹³ Bod 7., část první, příloha č. 1 zákona č. 119/2002 Sb., ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

¹⁴ KREML, Antonín; TERYNGEL, Jiří: *Zákon č. 119/2002 Sb., o zbraních. Komentář*, s. 217

¹⁵ Bod 8., část první, příloha č. 1 zákona č. 119/2002 Sb., ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

¹⁶ KREML, Antonín; TERYNGEL, Jiří: *Zákon č. 119/2002 Sb., o zbraních. Komentář*, s. 215

¹⁷ Bod 9., část první, příloha č. 1 zákona č. 119/2002 Sb., ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

¹⁸ KREML, Antonín; TERYNGEL, Jiří: *Zákon č. 119/2002 Sb., o zbraních. Komentář*, s. 215

¹⁹ Bod 10., část první, příloha č. 1 zákona č. 119/2002 Sb., ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

²⁰ KREML, Antonín; TERYNGEL, Jiří: *Zákon č. 119/2002 Sb., o zbraních. Komentář*, s. 215

11. *Dlouhá zbraň - palná zbraň, která není krátkou zbraní.*²¹

12. *Samočinná zbraň - palná zbraň, u níž se opětovné nabití děje v důsledku předchozího výstřelu a u které konstrukce umožňuje více výstřelů na jedno stisknutí spouště.*²² Pro samočinné zbraně se také používá výraz plně automatické, jde především o samopaly, kulometry a útočné pušky. Definice váže zařazení do této kategorie na opětovné nabití v důsledku předchozího výstřelu, nicméně některé typy vícehlavňových kulometů jsou poháněny externím zdrojem a zařazení do této kategorie může být přes nezpochybnitelnou nebezpečnost těchto zbraní problematické.²³

13. *Samonabíjecí zbraň - palná zbraň, u níž se opětovné nabití děje v důsledku předchozího výstřelu a u které konstrukce neumožňuje více výstřelů na jedno stisknutí spouště.*²⁴ Samonabíjecí zbraně lze také nazvat zbraněmi poloautomatickými, příkladem jsou především pistole, ale i ty typy brokovnic a kulovnic, které umožňují pouhými stisky spouště vyprázdnit zásobník.²⁵

14. *Opakovací zbraň - palná zbraň se zásobníkem nebo jiným podávacím ústrojím, u níž se opětovné nabití děje v důsledku ručního ovládní závěru nebo mechanického otočení revolverového válce.*²⁶ Mezi opakovací zbraně spadají například revolvery a tzv. pumpovací brokovnice.²⁷

15. *Jednoranová zbraň - palná zbraň bez zásobníku nebo jiného podávacího ústrojí, u níž se opětovné nabití děje ručním vložením náboje do nábojové komory, hlavně nebo nábojiště.*²⁸ Odbornou literaturou je definice jednoranové zbraně vnímaná jako problematická, protože nevystihuje celou tuto kategorii, nezahrnuje předovky nebo pušky se závěrem zcela odděleným od bicího mechanismu.²⁹

16. *Víceranová zbraň - palná zbraň bez zásobníku nebo jiného podávacího ústrojí, s 2 nebo více hlavními, u níž se opětovné nabití děje ručním vložením nábojů do nábojových komor, hlavní nebo*

---

²¹ Bod 11., část první, příloha č. 1 zákona č. 119/2002 Sb., ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

²² Bod 12., část první, příloha č. 1 zákona č. 119/2002 Sb., ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

²³ KREML, Antonín; TERYNGEL, Jiří: *Zákon č. 119/2002 Sb., o zbraních. Komentář*, s. 215

²⁴ Bod 13., část první, příloha č. 1 zákona č. 119/2002 Sb., ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

²⁵ KREML, Antonín; TERYNGEL, Jiří: *Zákon č. 119/2002 Sb., o zbraních. Komentář*, s. 216

²⁶ Bod 14., část první, příloha č. 1 zákona č. 119/2002 Sb., ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

²⁷ KREML, Antonín; TERYNGEL, Jiří: *Zákon č. 119/2002 Sb., o zbraních. Komentář*, s. 216

²⁸ Bod 15., část první, příloha č. 1 zákona č. 119/2002 Sb., ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

²⁹ KREML, Antonín; TERYNGEL, Jiří: *Zákon č. 119/2002 Sb., o zbraních. Komentář*, s. 216

*nábojišť.*³⁰ Typickým příkladem víceranové zbraně mohou být tzv. zlamovací vícehlavňové brokovnice či kulovnice, které jsou v ČR spjaty s výkonem myslivosti.

17. *Vojenská zbraň - střelná zbraň, která je určena k vedení námořní, letecké nebo pozemní války.*³¹ Kategorie vojenských zbraní je od novelizace v roce 2008 velice široká, může jí být jakákoliv střelná zbraň, pokud je určena k vedení války, i mechanická, např. kuše.³²

18. *Sportovní zbraň - střelná zbraň, určená pravidly sportovní střelby pro národní a mezinárodní disciplíny.*³³ Tato definice je vlastně blanketní normou, která odkazuje na předpisy střeleckých organizací, což umožňuje, aby sportovní zbraní byla téměř jakákoliv zbraň.³⁴

19. *Lovecká zbraň - střelná zbraň, určená k lovu zvěře odstřelem podle zákona o myslivosti.*³⁵ Zákon o zbraních zde odkazuje na zákon o myslivosti, zákon č. 449/2001 Sb., ten loveckou zbraň definuje jako „*dlouhou palnou zbraní kulovou, brokovou nebo kombinovanou, určenou k loveckým účelům*“³⁶

20. *Paintbalová zbraň - plynová zbraň, kterou se vystřeluje střela se značkovací látkou.*³⁷ Jde vlastně o specializovanou plynovou zbraň, sloužící k bojovým simulacím.³⁸

21. *Signální zbraň - jednoúčelové zařízení na principu krátké nebo dlouhé zbraně pro použití signálních nábojů ráže větší než 16 mm.*³⁹ Jde o tzv. signální pistole, ale i jejich dlouhé alternativy, odpalující signální náboje mechanicky či elektricky.⁴⁰

22. *Historická zbraň - střelná zbraň, která byla vyrobena do 31. prosince 1890, a současně platí, že všechny hlavní části zbraně byly vyrobeny do 31. prosince 1890.*⁴¹ Definice historické zbraně se v české právní úpravě několikrát změnila, jak bude rozebráno níže, a to především ve vztahu k datu, od kterého již zbraň není považovaná za historickou. Objevují se především časové milníky, rok

---

³⁰ Bod 16., část první, příloha č. 1 zákona č. 119/2002 Sb., ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

³¹ Bod 17., část první, příloha č. 1 zákona č. 119/2002 Sb., ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

³² KREML, Antonín; TERYNGEL, Jiří: *Zákon č. 119/2002 Sb., o zbraních. Komentář*, s. 216

³³ Bod 18., část první, příloha č. 1 zákona č. 119/2002 Sb., ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

³⁴ KREML, Antonín; TERYNGEL, Jiří: *Zákon č. 119/2002 Sb., o zbraních. Komentář*, s. 216

³⁵ Bod 19., část první, příloha č. 1 zákona č. 119/2002 Sb., ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

³⁶ § 45, odst.1, písm. j) zákona č. 449/2000 Sb.

³⁷ Bod 20., část první, příloha č. 1 zákona č. 119/2002 Sb., ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

³⁸ KREML, Antonín; TERYNGEL, Jiří: *Zákon č. 119/2002 Sb., o zbraních. Komentář*, s. 217

³⁹ Bod 21., část první, příloha č. 1 zákona č. 119/2002 Sb., ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

⁴⁰ KREML, Antonín; TERYNGEL, Jiří: *Zákon č. 119/2002 Sb., o zbraních. Komentář*, s. 217

⁴¹ Bod 22., část první, příloha č. 1 zákona č. 119/2002 Sb., ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

1870, kdy se začínaly vyrábět zbraně na jednotný náboj s černým prachem, rok 1890 pro jednotné náboje s bezdýmny prachem. Hranice v podobě roku 1890 každopádně není kompatibilní se Schengenskou prováděcí úmluvou a způsobuje problémy při cestování po EU.⁴²

23. *Hlavní části střelné zbraně - hlaveň, vložná hlaveň, vložná nábojová komora, rám, válec revolveru, pouzdro závěru nebo tělo a závěr.*⁴³ Tato definice nevychází z odborné literatury, ale vychází z trestněprávní roviny, konkrétně z trestného činu neoprávněného ozbrojování dle § 185 zák. č. 140/1961 Sb. Držení vyjmenovaných částí dle ustálené judikatury naplňuje skutkovou podstatu tohoto trestného činu.⁴⁴

24. *Znehodnocená zbraň - střelná zbraň, která byla znehodnocena postupem stanoveným právním předpisem.*⁴⁵ Prováděcím předpisem byla vyhláška č. 371/2002 Sb., nahrazena nařízením vlády č. 219/2017 Sb., které stanovilo mimo jiné přesný postup pro znehodnocení, tedy trvalé zneschopnění zbraně ke střelbě.⁴⁶

25. *Řez zbraně - je úprava střelné zbraně postupem stanoveným právním předpisem, při níž se alespoň částečně odkryje vnitřní konstrukce zbraně.*⁴⁷ Prováděcí předpisy upravující řez jsou totožné s předpisy upravující znehodnocené zbraně. Řezem zbraně je myšlena zbraň, u níž jsou odkryty vnitřní části zbraně úpravou stěny těla zbraně a upravena hlaveň způsobem, který zajišťuje, že při výstřelu střela neopustí hlaveň.⁴⁸

26. *Odpalovací zařízení - zařízení pro odpalování střel s reaktivním pohonem nebo střeliva s reaktivním účinkem nábojky, jako jsou pancéřovky, tarasnice, raketomety a odpalovací zařízení pozemní, letecké a lodní; odpalovací zařízení speciálních střel.*⁴⁹ Jedná se o zakázané zbraně, příkladem může být pancéřovka RPG-7.⁵⁰

---

⁴² KREML, Antonín; TERYNGEL, Jiří: *Zákon č. 119/2002 Sb., o zbraních. Komentář*, s. 218

⁴³ Bod 23., část první, příloha č. 1 zákona č. 119/2002 Sb., ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

⁴⁴ KREML, Antonín; TERYNGEL, Jiří: *Zákon č. 119/2002 Sb., o zbraních. Komentář*, s. 2009,

⁴⁵ Bod 24., část první, příloha č. 1 zákona č. 119/2002 Sb., ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

⁴⁶ § 3 nařízení vlády č. 219/2017 Sb.

⁴⁷ Bod 25., část první, příloha č. 1 zákona č. 119/2002 Sb., ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

⁴⁸ § 6 nařízení vlády č. 219/2017 Sb.

⁴⁹ Bod 26., část první, příloha č. 1 zákona č. 119/2002 Sb., ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

⁵⁰ KREML, Antonín; TERYNGEL, Jiří: *Zákon č. 119/2002 Sb., o zbraních. Komentář*, s. 219

1.2. Druhy střeliva

1. *Střelivo - souhrnné označení nábojů, nábojek a střel do střelných zbraní, nejedná-li se o municí.*⁵¹ Střelivo je širokou množinou, do níž spadají jak klasické náboje do palných zbraní, tak broky do zbraní plynových i šípy a šípky.⁵²

2. *Střelivo přebíjené - střelivo, které využívá již použitých nábojnic.*⁵³ Jedná o střelivo, při jehož výrobě dochází k „recyklaci“ nábojnice. Takovéto střelivo je možno využívat jen pro vlastní potřebu.⁵⁴

3. *Střelivo zkušební - střelivo, určené pro úřední přezkušování zbraní podle zvláštního právního předpisu.*⁵⁵ Prováděcím předpisem se rozumí vyhláška č. 335/2004 Sb., dle jejíž přílohy č. 1 zkušební náboj slouží k testování prostřednictvím vyvinutí většího tlaku v hlavní zkoušené zbraně.⁵⁶

4. *Střela - předmět vystřelený ze střelné zbraně, určený k zasažení cíle nebo vyvolání jiného efektu.*⁵⁷ Střela označuje základní prvek náboje, jehož prostřednictvím střelná zbraň působí na cíl, může jít o klasickou kulovou střelu, brok, ale i šípka nebo kámen v katapultu.⁵⁸

5. *Jednotná střela - těleso, určené k zasažení cíle nebo vyvolání jiného efektu, které se po opuštění hlavně nerozdělí.*⁵⁹ Typickým příkladem jednotné střely je střela u kulových nábojů.⁶⁰

6. *Hromadná střela - těleso nebo látka ve skupenství tuhém, kapalném nebo plynném, určená k zasažení cíle nebo vyvolání jiného efektu, která se po opuštění hlavně rozdělí.*⁶¹ Typickým příkladem hromadné střely je brokový náboj používaný v brokovnicích.⁶²

7. *Průbojná střela - jednotná střela, která je tvořena materiálem tvrdším než 250 HB - tvrdost podle Brinella, nebo střela, která je laborována do střeliva, které svou konstrukcí nebo energií střely*

---

⁵¹ Bod 1., část druhá, příloha č. 1 zákona č. 119/2002 Sb., ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

⁵² KREML, Antonín; TERYNGEL, Jiří: *Zákon č. 119/2002 Sb., o zbraních. Komentář*, s. 20

⁵³ Bod 2., část druhá, příloha č. 1 zákona č. 119/2002 Sb., ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

⁵⁴ KREML, Antonín; TERYNGEL, Jiří: *Zákon č. 119/2002 Sb., o zbraních. Komentář*, s. 20

⁵⁵ Bod 3., část druhá, příloha č. 1 zákona č. 119/2002 Sb., ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

⁵⁶ Bod 2.6 přílohy č. 1 vyhlášky Ministerstva průmyslu a obchodu ČR, č. 335/2004 Sb.

⁵⁷ Bod 4., část druhá, příloha č. 1 zákona č. 119/2002 Sb., ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

⁵⁸ KREML, Antonín; TERYNGEL, Jiří: *Zákon č. 119/2002 Sb., o zbraních. Komentář*, s. 221

⁵⁹ Bod 5., část druhá, příloha č. 1 zákona č. 119/2002 Sb., ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

⁶⁰ KREML, Antonín; TERYNGEL, Jiří: *Zákon č. 119/2002 Sb., o zbraních. Komentář*, s. 222

⁶¹ Bod 6., část druhá, příloha č. 1 zákona č. 119/2002 Sb., ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

⁶² KREML, Antonín; TERYNGEL, Jiří: *Zákon č. 119/2002 Sb., o zbraních. Komentář*, s. 222

vykazuje průbojný účinek; zpravidla má střelivo průbojnou střelu s kombinovaným účinkem, určenou pro vojenské nebo speciální účely.⁶³ Definice průbojné střely byla již měněna, z důvodu její předchozí neurčitosti, nicméně tato definice je dle Teryngela a Kremla rovněž nejednoznačná. Prvně není zřejmý důvod hodnoty 250 HB, protože jádro střely z ocele takové tvrdosti nedosahuje, průbojné střely se vyrábí převážně s wolframovým jádrem, jehož tvrdost je vysoko nad koncem používané stupnice (která končí hodnotou 450HB). A druhá část definice je terminologicky nepřesná, protože průbojnou střelu nelze umístit do střeliva, ale do nábojky či nábojnice.⁶⁴

8. *Výbušná střela - složená plášťová střela obsahující výbušnou slož, která po nárazu exploduje.*⁶⁵ Náboje s výbušnou střelou se řadí vzhledem k jejich velké nebezpečnosti mezi zakázané střelivo. Výbušná střela obsahuje trhavinu a její spouštěč, proto se málokdy objevuje u nábojů menší ráže než 14,5 mm.⁶⁶

9. *Zápalná střela - složená plášťová střela obsahující zápalnou slož, která se po styku se vzduchem nebo po nárazu vznítí.*⁶⁷ Náboje se zápalnou střelou jsou rovněž zakázaným střelivem, s podobnými parametry jako střely výbušné, ale účelem zápalné střely je se o cíl rozbít a následně se vznítit, případně v kombinaci s průbojným jádrem do cíle proniknout a vznítit se uvnitř něj.⁶⁸

10. *Šoková střela - jednotná střela, se špičkou ve tvaru komolého kužele, který je na vrcholu opatřen otevřenou válcovou dutinou, do které zasahuje část olověného jádra tvaru komolého kužele, plášť je na okrajích podélně naříznut.*⁶⁹ Opět se jedná o střelu zakázanou, cílem její konstrukce je zvětšit ranivý účinek u měkkých cílů prostřednictvím deformace při kontaktu, díky které výrazně zvýší svůj průměr.⁷⁰

11. *Náboj - celek určený ke vkládání (nabíjení) do palné zbraně, signální zbraně nebo zvláštní zbraně, skládá se z nábojnice, zápalky nebo zápalkové slož, výmetné náplně a střely.*⁷¹ V této

---

⁶³ Bod 7., část druhá, příloha č. 1 zákona č. 119/2002 Sb., ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

⁶⁴ KREML, Antonín; TERYNGEL, Jiří: *Zákon č. 119/2002 Sb., o zbraních. Komentář*, s. 222

⁶⁵ Bod 8., část druhá, příloha č. 1 zákona č. 119/2002 Sb., ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

⁶⁶ KREML, Antonín; TERYNGEL, Jiří: *Zákon č. 119/2002 Sb., o zbraních. Komentář*, s. 222

⁶⁷ Bod 9., část druhá, příloha č. 1 zákona č. 119/2002 Sb., ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

⁶⁸ KREML, Antonín; TERYNGEL, Jiří: *Zákon č. 119/2002 Sb., o zbraních. Komentář*, s. 222

⁶⁹ Bod 10., část druhá, příloha č. 1 zákona č. 119/2002 Sb., ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

⁷⁰ KREML, Antonín; TERYNGEL, Jiří: *Zákon č. 119/2002 Sb., o zbraních. Komentář*, s. 222

⁷¹ Bod 11., část druhá, příloha č. 1 zákona č. 119/2002 Sb., ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

definici je pravděpodobně technická chyba, náboj by měl být definován širěji, aby zahrnoval i náboje do zbraní plynových a mechanických, v praxi ale toto zúžení nezpůsobuje komplikace.⁷²

*12. Nábojka - celek určený ke vkládání (nabíjení) do expanzní zbraně, expanzního přístroje nebo zvláštní zbraně, skládá se z nábojnice, zápalky nebo zápalkové složky, může obsahovat výmetnou náplň, granule nebo chemickou dráždivou látku.*⁷³ Český zákonodárce zde definuje nábojku pouze ve spojení s expanzní zbraní, nicméně pojem obecně označuje prvky potřebné k tomu, aby střela získala požadovanou rychlost.⁷⁴

*13. Znehodnocené střelivo - střelivo, na kterém byly provedeny úpravy znemožňující jeho původní funkci. Znehodnocené střelivo neobsahuje žádné aktivní náplně, jakými jsou například výmetné náplně, zápalkové, výbušné, zápalné, svítící nebo dýmotvorné složky.*⁷⁵ Oproti úpravě znehodnocených zbraní zde není odkazováno na prováděcí předpis, ale definice znehodnoceného střeliva je stanovena přímo zákonem.⁷⁶

*14. Řez střeliva - střelivo, na kterém byly provedeny úpravy odkrývající alespoň částečně vnitřní konstrukci včetně náhradních (inertních) náplní a které neobsahuje žádné aktivní náplně.*⁷⁷ I zde zákonodárce definici uvedl přímo v zákoně. Z definice vyplývá, že řez střeliva je zároveň střelivem znehodnoceným.⁷⁸

*15. Maketa střeliva - střelivo nebo předmět tvarově a rozměrově shodný s originální předlohou, které neobsahují žádné aktivní náplně, přičemž mohou obsahovat náplně vyrobené z inertního materiálu. Zahrnuje civilní nebo vojenské školní střelivo určené pro výuku nebo výcvik.*⁷⁹

*16. Cvičný náboj - náboj určený k akustické a světelné imitaci ostré střelby.*⁸⁰

---

⁷² KREML, Antonín; TERYNGEL, Jiří: *Zákon č. 119/2002 Sb., o zbraních. Komentář*, s. 222

⁷³ Bod 12., část druhá, příloha č. 1 zákona č. 119/2002 Sb., ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

⁷⁴ KREML, Antonín; TERYNGEL, Jiří: *Zákon č. 119/2002 Sb., o zbraních. Komentář*, s. 222

⁷⁵ Bod 13., část druhá, příloha č. 1 zákona č. 119/2002 Sb., ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

⁷⁶ KREML, Antonín; TERYNGEL, Jiří: *Zákon č. 119/2002 Sb., o zbraních. Komentář*, s. 224

⁷⁷ Bod 14., část druhá, příloha č. 1 zákona č. 119/2002 Sb., ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

⁷⁸ KREML, Antonín; TERYNGEL, Jiří: *Zákon č. 119/2002 Sb., o zbraních. Komentář*, s. 224

⁷⁹ Bod 15., část druhá, příloha č. 1 zákona č. 119/2002 Sb., ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

⁸⁰ Bod 4., část druhá, příloha č. 1 zákona č. 119/2002 Sb., ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

1.3. Další pojmy

Pro účely této práce považuji za nutné představit další hojně využívané pojmy, a to držení zbraně, nošení zbraně a podnikatel v oboru zbraní a střeliva, které jsou definovány v § 2 zákona č. 119/2002 Sb.:

„(2) Pro účely tohoto zákona se rozumí

a) držením zbraně nebo střeliva mít

1. zbraň nebo střelivo uvnitř bytových nebo provozních prostor nebo uvnitř zřetelně ohraničených nemovitostí se souhlasem vlastníka nebo nájemce uvedených prostor nebo nemovitostí,

2. zbraň nenabitou náboji v zásobníku, nábojové schránce, nábojové komoře hlavně nebo nábojových komorách válce revolveru a uloženou v uzavřeném obalu za účelem jejího přemístění z místa na místo,

b) nošením zbraně nebo střeliva mít zbraň nebo střelivo u sebe, s výjimkou případů uvedených v písmenu a),“

d) podnikatelem v oboru zbraní a střeliva fyzická nebo právnická osoba, která podle zvláštního právního předpisu

1. zbraně nebo střelivo vyvíjí, vyrábí, upravuje, opravuje, znehodnocuje nebo ničí,

2. zbraně nebo střelivo uschovává, skladuje, půjčuje, přepravuje, nakupuje, prodává nebo k tomu přijímá objednávky, nebo

3. zprostředkovává jiným nabytí nebo prodej zbraní nebo střeliva.⁸¹

Držení zbraně tedy představuje disponování s ní ve dvou základních rovinách, jednak její přítomnost ve vymezeném objektu, jednak její přesun ve stavu, který vylučuje její okamžité použití, a v uzavřeném obalu.⁸²

---

⁸¹ § 2 odst. 2 zákona č. 119/2002 Sb. ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

⁸² KREML, Antonín; TERYNGEL, Jirí: *Zákon č. 119/2002 Sb., o zbraních. Komentář*, s. 7

Nošení zbraně je definováno negativně oproti držení zbraně. Označuje stav, kdy má osoba zbraň u sebe, byť ne nutně připravenou k okamžitému použití. Příkladem nošení zbraně je tak i přeprava nenabitě zbraně za opaskem.⁸³

Zákonodárce z důvodu společenské nebezpečnosti zařadil podnikání v oblasti zbraní mezi koncesované živnosti a definice v zákoně o zbraních a zákoně živnostenském jsou shodné. Zákonodárce se evidentně snažil touto definicí pokrýt všechny možné způsoby nakládání se zbraněmi, rozlišuje proto mezi znehodnocením a ničením zbraní i mezi uschováním a skladováním.⁸⁴

1.4. Shrnutí

Tato kapitola měla za cíl představit základní pojmy v oblasti střelných zbraní a uvést jejich příklady, aby byly další části práce pro čtenáře méně abstraktní. Komentářová literatura upozorňuje na několik terminologických nepřesností, nicméně ty v praxi zřejmě nezpůsobují závažnější problémy.

---

⁸³ KREML, Antonín; TERYNGEL, Jiří: *Zákon č. 119/2002 Sb., o zbraních. Komentář*, s. 8

⁸⁴ KREML, Antonín; TERYNGEL, Jiří: *Zákon č. 119/2002 Sb., o zbraních. Komentář*, s. 8 a 9

2. Správní uvážení, neurčité právní pojmy, historie právní úpravy zbraní na území ČR

Jak jsem již uvedl v úvodu této práce, považuji za nutné aspoň ve stručném rozsahu uvést historii legislativy v tomto oboru, aby byly patrné dopady změn, které přináší směrnice evropského parlamentu a rady 2017/853 (dále také „**Směrnice 853**“). Protože není dle mého názoru stěžejním tématem této práce detailní analýza historického vývoje, budu pracovat vždy s posledním zněním daného předpisu, a soustředit se na aspekty, které jsem při předběžné analýze tématu vyhodnotil jako klíčové, především tedy kategorizaci střelných zbraní; podmínky jejich nabývání, držení a nošení; definici podnikatele v oblasti zbraní; způsob a intenzitu dozoru nad nimi a znehodnocování zbraní.

2.1. Správní uvážení, neurčité právní pojmy

V souvislosti s historickou právní úpravou v oblasti zbraní považuji za vhodné představit na tomto místě pojmy správní uvážení neboli diskrece a neurčitost právních pojmů.

Diskrece není zákonem definována, jedná se o teoretický koncept, v praxi ale může prostřednictvím správního uvážení zákonodárce účinněji reagovat na co možná nejširší spektrum situací, protože skrze diskreci je možné upravit i skutečnosti, které zákonodárce při tvorbě legislativě nepředpokládal, protože ponechává správnímu orgánu pravomoc volit v konkrétním případě z více řešení. V moderním právním státě by ale možnost správního orgánu postupovat dle vlastního uvážení neměla být neomezená, musí mít právem nastavené limity a sledovat ochranu veřejného zájmu, aby rozhodování bylo konzistentní, a ne zcela libovolné. Podle zákonem umožněné míry správního uvážení lze správní rozhodování rozčlenit na tři stupně: i) úplná vázanost; ii) vázané uvážení a iii) volné uvážení. Především třetí stupeň je pro legislativu v oblasti zbraní klíčový, protože zakotvuje nenárokovost, tedy neexistenci subjektivního práva adresáta např. na udělení živnostenského oprávnění, a to i přes skutečnost, že splňuje veškeré zákonné podmínky.⁸⁵

Jako neurčité právní pojmy označuje právní teorie ty, které nelze obsahově vymezit a definovat. Stejně jako u správního uvážení, prostřednictvím neurčitých právních pojmů zákonodárce vytváří

---

⁸⁵ GONSIOROVÁ, Barbora.: *Diskreční pravomoc veřejné správy v intencích české a zahraniční právní vědy a praxe*. Časopis pro právní vědu a praxi, 2018, č. 4, s. 649-670

správním orgánům prostor, jakým způsobem či zda vůbec je bude v dané situaci aplikovat. Zákodárce by ale měl určit charakteristické znaky daného pojmu.⁸⁶

2.2. Patent z roku 1852

Za první moderní zákonnou úpravu v oblasti zbraní na území ČR můžeme považovat patent z roku 1852, celým názvem o výrobě zbraně a munice, o obchodu s nimi a jejich držení, jakož i nošení zbraně. Již z názvu je patrné, že úprava měla ambice být komplexní a stanovit pravidla pro celou tuto oblast. Pro potřeby této práce považuji za dostatečné shrnout hlavní náležitosti patentu, jejichž moderní alternativy budu zkoumat dále v této práci.

Patent zavedl kategorizaci zbraní, konkrétně dělení na zbraně zapovězené a zbraně, které bylo možné vyrábět, prodávat a nosit. Mezi zapovězené zbraně patřily například granáty a některé typy dýk, a rovněž veškeré zbraně určené k zákeřnému útoku.⁸⁷ Civilnímu obyvatelstvu tak byly zjevně zakazovány dva hlavní typy zbraní: ty, které měly potenciál zranit více lidí, a ty, které by bylo možné moderní terminologií označit za zbraně zákeřné.

Zákon také pracoval s pojmy živnostník a obchodník se zbraněmi. Pouze tyto osoby mohly se zbraněmi obchodovat či je vyrábět a jejich činnost byla omezena na místo, kde mohla být vykonávána. Povolení k této činnosti vydával zemský politický úřad.⁸⁸

Zákon dále výslovně stanovil, že zbraň, která nebyla označena jako zapovězená, směl vlastnit každý, omezení se týkalo pouze nošení těchto zbraní. Nosit zbraň mohli především ti, kteří ji potřebovali k výkonu svého povolání, a dále ti, kteří získali zbrojní pas. Ten nemohl být vydán osobám podezřelým. Pas byl také omezen na určité zbraně, osobu, účel a časové vymezení a byl nepřevoditelný a stejně jako dnes bylo při nošení zbraně povinné mít zbrojní pas u sebe.⁸⁹

Zákon oproti dnešní úpravě obsahoval trestní ustanovení, mimo jiné skutkové podstaty nedovoleného zhotovování zbraně, nedovoleného obchodu, držení nepřiměřeného množství zbraní

---

⁸⁶ HENDRYCH, Dušan.: *Neurčité právní pojmy*. In: HENDRYCH, Dušan, BĚLINA, Miroslav, FIALA, Josef, ŠÁMAL, Pavel, ŠTURMA, Pavel, ŠTENGLOVÁ, Ivana, KARFÍKOVÁ, Marie. *Právní slovník*.

⁸⁷ § 2 patentu 223/1852 ř.z.

⁸⁸ § 11 patentu 223/1852 ř.z.

⁸⁹ §§ 15 až 17 patentu 223/1852 ř.z.

atd. Při spáchání některého z těchto provinění bylo možné odejmout povolení zbraň držet, přičemž k tomu nedocházelo přímo ze zákona, ale případně na základě správního uvážení.⁹⁰

Z dnešního pohledu zákon neplnil nároky, které od zákona požadujeme, protože skrze neurčitost pojmů a vysokou míru správního uvážení dával prostor nerovnému postavení před zákonem. To lze demonstrovat na termínech jako podezřelá osoba, protože zde nebyly stanovy žádné podmínky, za kterých se osoba stává podezřelou, a tedy nezpůsobilou k držení zbrojního pasu, vše bylo na úvaze úřadu. Zákon rovněž zakazoval mít nepřiměřené množství zbraní, které je způsobilé založit podezření zneužití, přičemž nikde nejsou vymezené žádné další parametry těchto podmínek. Zákon byl nicméně v účinnosti dlouho dobu a pomocí judikatury a podzákonných předpisů se vyvíjel, díky tomu byly později zařazeny do působnosti zákona i větrovky a vzduchovky, naopak na poplašné zbraně se nevztahoval.⁹¹

2.3. Zákon č. 81/1938 z roku 1938

Tento zákon nikdy nenabyl účinnosti,⁹² nicméně považuji za vhodné si jeho hlavní náležitosti v této části práce představit, protože na něm lze vidět vývoj od patentu z roku 1852 k moderní právní úpravě.

Zákon pracuje s pojmem zbraň, přičemž do tohoto pojmu spadaly sečné, bodné, úderné a střelné zbraně, nástroje, které byly vyrobeny, aby jich bylo použito jako zbraně, bojové chemické látky, výbušniny a střelivo. Kategorie zvláště nebezpečných zbraní, které měly přísnější právní režim, zahrnovala zbraně vojenské, zákeřné, výbušné přístroje, ale rovněž i zbraně, jejichž původní podoba byla změněna za účelem ranivého účinku, a střelivo s třaskavou střelou.⁹³

Stejně jako v patentu z roku 1852 i zde je omezena a vymezena výroba a oprava zbraní na oprávněné živnostníky v rámci jejich provozoven. Objevila se rovněž výjimka pro přebíjení pro vlastní potřebu, konkrétně v případě loveckých zbraní. Byla zde upravena i povinnost evidence pro výrobce a obchodníky. Oproti dnešní úpravě, kdy dozor vykonávají především orgány Policie ČR, v zákoně v roce 1938 tyto pravomoci připadly okresním úřadům. Zákon ale stejně jako dnešní úprava rozlišoval mezi držením a nošením zbraně. Držení zbraně bylo stejně jako vlastnictví

---

⁹⁰ §§ 28 až 40 patentu 223/1852 ř.z.

⁹¹ LIŠKA, Přemysl; TERYNGEL, Jiří: *Zbraně, střelivo, právo*, s. 16

⁹² Tamtéž, s. 17

⁹³ §§ 1 až 3 zákona č. 81/1938

v předchozí právní úpravě umožněno každému, s tím rozdílem, že množství převyšující osobní potřebu podléhalo povolení okresnímu úřadu. Právo držet zbraň znamenalo, že držitel mohl mít zbraň v příbytku či ohrazeném prostoru. Nosit zbraň opět mohl pouze držitel zbrojního pasu, který musel být starší 18 let a nevzbuzoval obavy ze zneužití. Zákon zvláště upravoval převod zbraní i jejich zasílání a obsahoval zvláštní ustanovení pro zvláště nebezpečné zbraně, které měly přísnější podmínky jak pro výrobu a obchod (zvláštní povolení udělovalo ministerstvo vnitra v dohodě s ministerstvem národní obrany a ministerstvem průmyslu), tak pro držení (povolení k držení vydával zemský úřad po dohodě s vojenskou správou).⁹⁴

Věcné výjimky z působnosti zákona byly u brokového střeliva, jež nepodléhalo povinnosti evidence, a také u historických zbraní, na něž nebyla uvalena omezení na držení ani převod, nicméně jejich definici zákon nestanovil.⁹⁵

Zákon také v § 26 stanovil, že příslušné úřady rozhodovaly o povoleních podle volného uvážení. Stejně volné bylo odejmutí povolení, které úřad dříve udělil, pokud vznikla obava z možného zneužití zbraní nebo bylo-li to žádáno veřejným zájmem.⁹⁶

Obecně tento zákon svěřoval úřadům široké pravomoci, například kontroly zbraní i v příbytcích, tedy zásah do domovní svobody, kterou ale měl dle znění zákona úřad šetřit, stejně tak svobodu osobní a listovní tajemství. Úřady ale také měly pravomoc nařídit hlášení nebo dokonce odevzdání všech zbraní v zájmu zachování či obnovení veřejného pořádku či jiného důležitého veřejného zájmu.⁹⁷

Pátá hlava obsahovala trestněprávní ustanovení, ale také ustanovení o správních deliktech. Tento zákon už také znal alternativu dnešních okolností vylučujících trestnost, a sice v případě nošení zbraně z důvodu odvrácení bezprostředně hrozícího nebezpečí. Trestně odpovědnou nebyla ani osoba, která odevzdala zbraň, jejíž držení bylo úřadem zakázáno, pokud to udělala včas.⁹⁸

Zákon z roku 1938 už jistě obsahoval poměrně pokročilé právní postupy, dělení zbraní, rozdělení pravomocí mezi jednotlivé úřady i možnost kontroly v obydlích držitelů, stejně tak i vyloučení trestní odpovědnosti. Na druhou stranu míra správního uvážení, kterým mohlo být rozhodnuto

---

⁹⁴ §§ 3 až 14 zákona č. 81/1938 Sb.

⁹⁵ § 24 zákona č. 81/1938 Sb.

⁹⁶ § 26 zákona č. 81/1938 Sb.

⁹⁷ §§ 27 až 30 zákona č. 81/1938 Sb.

⁹⁸ §§ 32 až 34 zákona č. 81/1938 Sb.

i o vyvlastnění zbraní občanů, by v dnešních požadavcích právního státu neobstála, provádějícími předpisy mělo být stanoveno množství zbraní pro vlastní potřebu, to posilovalo i postavení exekutivy.⁹⁹

2.4. Právní úprava držení zbraní v době existence Protektorátu Čech a Moravy

I když právní úprava v této kapitole nenavazuje na právní úpravu předchozí a nelze na ní tak demonstrovat vývoj českého správního práva v oblasti zbraní, protože byla vydána cizí mocností v době okupace, považuji za nutné z důvodu zachování chronologického konceptu této práce tuto právní úpravu shrnout.

Držení zbraní v době Protektorátu Čech a Moravy (1939–1945, dále jen „**Protektorát**“) upravoval původně Výnos Vůdce a říšského kancléře o Protektorátu Čechy a Morava ze dne 16. března 1939 (dále jen „**Výnos**“). Tento Výnos mimo jiné stanovil, že říšské orgány mohou vydávat právní předpisy s platností na území Protektorátu, vyžadoval-li to veřejný zájem. Výnos také stanovil, že v platnosti a účinnosti zůstává platná právní úprava, pokud neodporuje účelu převzatí ochrany Protektorátu, v oblasti zbraní tak zůstal účinný patent z roku 1852, a to až do Nařízení říšského protektora o držení zbraní v území Čech a Moravy, vydaného 1. 8. 1939. Dle tohoto nařízení bylo nutné veškeré zbraně a zbrojní listy do dvou týdnů od vyhlášení odevzdat příslušnému oberlandratu (správnímu útvaru). Nařízení navíc dle § 1 chápalo zbraně velice široce, označovalo tak veškeré střelné zbraně, které k pohybu střely v hlavní využívají tlaku plynu či vzduchu, sečné a bodné zbraně určené ke způsobení zranění a třaskaviny včetně fabrikátů a všech druhů střelného prachu.¹⁰⁰

V § 2 nařízení obsahovalo odpovědnost vlastníků nemovitostí za přítomnost předmětů povinných k odevzdání.¹⁰¹

V § 3 byly stanoveny výjimky z povinnosti odevzdání, a to jak personální (např. pro německou brannou moc, důstojníky a úředně schválené výrobce), tak věcné (lovecké zbraně do 5 kusů, pokud je jejich majitel držitelem platného zbrojního pasu, zbraně nepoužitelné, malokaliberní pušky

---

⁹⁹ LIŠKA, Přemysl; TERYNGEL, Jiří: *Zbraně, střelivo, právo*, s. 25

¹⁰⁰ § 1 RP20/39

¹⁰¹ § 2 RP20/39

a terčové pistole do 6 mm). Pro tyto výjimky ovšem platila oznamovací povinnost příslušnému oberlandratu.¹⁰²

§ 7 stanovila sankce za porušení výše uvedených povinností, kterými dle závažnosti porušení mohla být pokuta (za nedbalostní porušení), vězení či káznice, v nejzávažnějších případech trest smrti. § 8 stanovil příslušnost německých soudů v případě deliktů proti tomuto nařízení.¹⁰³

Nařízení dle mého názoru naplňuje znaky výkonu okupace, tato právní úprava měla za jasný cíl odzbrojit české obyvatelstvo a skrze povinnosti vlastníků nemovitostí rovněž zamezit nápomoci či mlčení o nelegálním ozbrojování. Tomu odpovídá i vysoká míra správního uvážení (německých) úřadů, proti které neexistovala právní obrana, a přísné trestněprávní sankce včetně trestu smrti, o kterých rozhodovaly německé soudy. Pro účely této práce považuji právní úpravu v době Protektorátu za nevýznamnou, protože se jedná o právo neslučitelné s principy demokratického právního státu.

2.5. Zákon č. 162/1949 Sb.

Tento zákon se skládal z 26 paragrafů rozdělených do sedmi částí, v prvním byl upraven obchod a výroba zbraní, držení, nošení a nákup či jiný způsob převodu. Výroba a obchod byly vyhrazeny jen pro osoby oprávněné dle zvláštních předpisů. Dozorčí pravomoc svěřoval okresním národním výborům (dále jen „ONV“), krajským národním výborům (dále jen „KNV“) příslušela pravomoc povolit výrobu zbraní či střeliva pro studijní účely, kromě těchto dvou případů byla jakákoliv výroba či oprava zakázána.¹⁰⁴

Zákon v § 3 a § 4 rovněž rozlišoval mezi držením a nošením zbraně a střeliva. Držení bylo podmíněno povolením ONV, které mělo podobu zbrojního listu. Ten mohl být zásadně vydán jen osobě starší 18 let, mladší jen v případech hodných zvláštního zřetele a vždy za předpokladu, že nebyly obavy ze zneužití.¹⁰⁵ Paragraf 2 zároveň vyčlenil z povolovací povinnosti zbraně sečné, bodné a úderné, ty jen nesměly držet osoby mladší 18 let a v případě obav ze zneužití mohl ONV držení i těchto zbraní určité osobě zakázat či omezit jejich množství.¹⁰⁶

---

¹⁰² § 3 RP20/39

¹⁰³ §§ 7 a 8 RP20/39

¹⁰⁴ § 1 zákona č. 162/1949 Sb.

¹⁰⁵ §§ 3 a 4 zákona č. 162/1949 Sb.

¹⁰⁶ § 2 zákona č. 162/1949 Sb.

Nošení dle § 3 také podléhalo povolení ONV, osvědčujícího se prostřednictvím zbrojního pasu, nosit zbraň mohla pouze osoba starší 18 let, prokázala-li potřebu nosit zbraň a nebyla-li obava ze zneužití. Potřeby pro nošení zbraně už ale zákon žádným způsobem nestanovuje. Povolení nosit zbraň také umožnilo držení zbraně a držení a nošení příslušného střeliva, ale pouze v množství vyznačeném ve zbrojním pase. Nákupem či jiným způsobem mohly být nabyty pouze zbraně určené (včetně množství) zbrojním listem nebo pasem, to se vztahovalo i na střelivo.¹⁰⁷

Část druhá vyjmenovávala nedovolené zbraně a střelivo, byly jimi především zbraně zákeřné, např. pušky v holi či boxery, zbraně upravené k způsobení těžšího zranění a výbušná zařízení. Takové zbraně bylo zakázáno vyrábět, opravovat, prodávat i nabývat, přičemž KNV mohlo ze zákona stanovit výjimku.¹⁰⁸

Část třetí definovala vojenské zbraně jako zbraně určené výhradně nebo převážně pro vojenské účely. Nakládání s nimi podléhalo povolení ONV a vojenské správy, zákon ale stanovil při nakládání s vojenskými zbraněmi výjimky pro státní organizace a podniky, na ně se tento zákon nevztahoval, stejně tak na příslušníky SNB a vojenské příslušníky v činné službě ve vztahu k jejich služebním zbraním. Věcně se zákon vztahoval i na součásti zbraně, a to takové, které jsou nezbytné k použití zbraně, stejně tak u střeliva.¹⁰⁹

Zákon dále v § 15 výslovně stanovil, že povolení dle tohoto zákona se vydávala podle volného uvážení a vznikla-li důvodná obava ze zneužití či si to žádal veřejný zájem, mohl příslušný orgán povolení odejmout. ONV mohlo v rámci výkonu dozoru provést kdykoliv kontrolu místa výroby, opravy či skladování zbraní, v případě podezření na výskyt většího množství zbraní v obvodu ONV, než které odpovídalo vydaným povolením, smělo ONV provést prohlídku i bytových prostor, přičemž ale muselo šetřit svobodu domovní, listovní a osobní.¹¹⁰

Trestná byla výroba a obchod se zbraněmi, trestem byla pokuta a případně až tříleté vězení. Správním deliktem byla výroba a úprava zbraně, sankcí mohlo být až roční vězení a pokuta.¹¹¹

Zákon po formální stránce odpovídal modernímu pojetí, nicméně stále zakotvoval vysokou míru správního uvážení, ať už při vydávání povolení k držení a nošení zbraně, tak při kontrole obvodu

---

¹⁰⁷ § 3 zákona č. 162/1949 Sb.

¹⁰⁸ §§ 5 a 6 zákona č. 162/1949 Sb.

¹⁰⁹ §§ 7 až 14 zákona č. 162/1949 Sb.

¹¹⁰ §§ 17 až 19 zákona č. 162/1949 Sb.

¹¹¹ §§ 21 a 22 zákona č. 162/1949 Sb.

v případě podezření na výskyt nelegálních zbraní, při které bylo možné omezit právo obydlí. Právní úprava nevykazovala výrazné znaky ideologického zabarvení, byť ideologické pohnutky mohly být realizovány prostřednictvím správního uvážení, což umožňovala např. formulace § 2 (2): *Zbrojní list se smí vydat jen, není-li obavy ze zneužití*, pro kterou zákon zcela úmyslně nestanovil žádná kritéria.¹¹²

2.6. Zákon č. 147/1983 Sb.

V předchozí právní úpravě nebylo možné najít ideologické prvky, § 1 zákona z roku 1983 je ale zakotvil, když jedním z účelům zákona stanovil podmínky k držení, nošení, zacházení a nabývání zbraní tak, aby jich nemohlo být zneužito proti socialistickému společenskému a státnímu zřízení, a dále též proti životu a zdraví a občanů, majetku a veřejnému pořádku.¹¹³

§ 2 stanovil 7 kategorií zbraní, které podléhají povolovacímu řízení a evidenční povinnosti: a) kulové zbraně; b) lovecké brokové zbraně; c) vojenské zbraně; d) historické zbraně; e) poplašné zbraně, startovací a jiné expanzní přístroje a zařízení; f) součásti výše uvedených zbraní a g) střelivo a jeho jednotlivé součásti. § 3 stanovil povinnost zvýšení opatrnosti při nošení a držení zbraně, její zabezpečení a neprodlenou oznamovací povinnost nejbližšímu útvaru SNB při zneužití, ztrátě či odcizení zbraně.¹¹⁴

Část první definovala jednotlivé kategorie zbraní. Kulové zbraně byly zbraně s nábojem uvolňovaným prostřednictvím chemické energie či vzduchem; zbraně speciální například signální a kombinované. Ustanovení týkající se kulových zbraní se rovněž aplikovala na zbraně brokové, které měly jiný účel než lovecký. Takové zbraně mohl držet a nosit jen ten, komu bylo okresní správou SNB (dále jen „OS SNB“) vydáno povolení k držení a nošení zbraně – zbrojní průkaz.¹¹⁵

Zbrojní průkaz bylo možné vydat jen osobě starší 18 let, občansky bezúhonné, fyzicky, duševně a odborně způsobilé k používání kulové zbraně, pokud osoba skýtala záruku, že zbraně nebude zneužito. Tento zákon také zavedl jednotlivé účely držení a nošení zbraní, konkrétně sportovní, lovecký, výkon povolání nebo zaměstnání a pro jiné případy hodných zvláštního zřetele

---

¹¹² LIŠKA, Přemysl; TERYNGEL, Jiří: *Zbraně, střelivo, právo*, s. 30

¹¹³ § 1 zákona č. 147/1983 Sb.

¹¹⁴ §§ 2 a 3 zákona č. 147/1983 Sb.

¹¹⁵ §§ 4 až 6 zákona č. 147/1983 Sb.

k ochraně osoby nebo majetku. Jaké zbraně budou zařazeny k jednotlivým účelům, stanovovalo federální ministerstvo vnitra.¹¹⁶

Zákon také zakotvil hromadný zbrojní průkaz, který mohla OS SNB vydat organizaci k zajištění ochrany jejího majetku, popřípadě majetku, který měla ve správě, bezpečnosti pracovníků pověřených plněním zvláštních úkolů, k branným, výukovým, sportovním a loveckým účelům anebo v jiných případech hodných zvláštního zřetele. Taková organizace musela OS SNB nahlásit osoby odpovědné za zacházení se zbraněmi, vést evidenci zbraní a kontrolovat jejich řádného používání.¹¹⁷ Povolovací povinnost se nevztahovala na kulové zbraně s kinetickou energií náboje menší než 10 J a ústřovou rychlostí menší než 200 m/s.¹¹⁸

Lovecké brokové zbraně definoval zákon jako palné zbraně pro lovecké účely, v nichž se používá brokové střelivo nebo kulové pro brokové střely. Držet loveckou zbraň mohl jen ten, komu byl vydán lovecký lístek. I u loveckých zbraní mohl být vydáno hromadné povolení (které se ale nenazývalo hromadným zbrojním průkazem) organizaci za stejných podmínek jako u zbraní kulových.¹¹⁹

Vojenské zbraně byly dle tohoto zákona zbraně určené pro vojenské a bezpečnostní účely a na ty používané v bezpečnostních složkách republiky se zákon nevztahoval. I tyto zbraně mohl držet a nosit jen ten, komu bylo OS SNB vydán zbrojní průkaz za účelem držení takové zbraně.¹²⁰

Historickými zbraněmi byly dle tohoto zákona zbraně vyrobené do konce roku 1870 a jejich přesné napodobeniny. K držení takových zbraní nebylo potřeba povolení, s výjimkou pistolí a revolverů nabíjených zezadu náboji.¹²¹

Zákon vyčlenil a specifikoval skupinu poplašných, startovacích a jiných expanzních zařízení, jež využívají střelný prach a dle tohoto zákona je mohla nabývat pouze organizace či osoba starší 18 let. Jiná situace byla v případě, že expanzní zařízení využívalo běžného střeliva, tehdy docházelo k aplikaci ustanovení týkajících se kulových zbraní.¹²²

---

¹¹⁶ §§ 7 a 8 § 1 zákona č. 147/1983 Sb.

¹¹⁷ § 9 zákona č. 147/1983 Sb.

¹¹⁸ § 14 zákona č. 147/1983 Sb.

¹¹⁹ § 16 až 19 zákona č. 147/1983 Sb.

¹²⁰ §§ 25 a 26 zákona č. 147/1983 Sb.

¹²¹ §§ 28 až 30 zákona č. 147/1983 Sb.

¹²² §§ 31 až 33 zákona č. 147/1983 Sb.

I tento zákon definoval zbraně zakázané, v tomto případě označované jako nepovolené. Byly jimi zbraně zákeřné, zbraně konstruované k vystřelování chemických, dráždivých, toxických a pyrotechnických složí, zbraně s tlumiči zvuku či osvětlovači cíle a střelná a výbušná nástrahová zařízení. Držení a nošení nepovolených zbraní bylo zakázáno, výjimku mohla OS SNB udělit pouze socialistickým organizacím.¹²³

Nově zákon upravoval i proces znehodnocování zbraní, který mohl být prováděn na základě povolení orgánu příslušného k vydání zbrojního průkazu či národního výboru. Znehodnocovat mohly jen vybrané organizace a ani znehodnocené zbraně nebylo dovoleno nosit.¹²⁴

Druhá část zákona upravovala zbraně v kulturních organizacích a vystavování zbraní. Kulturní organizace mohly na základě hromadného zbrojního pasu držet zbraně pro střelbu cvičnými náboji, přičemž organizace byla povinna vést evidenci držených zbraní. Střelbyschopné zbraně bylo dle tohoto zákona možno vystavovat jen na základě povolení OS SNB, povolovacímu režimu nepodléhaly pouze zbraně historické.¹²⁵

Část třetí upravovala střelivo. Držet a nosit střelivo mohla jen organizace a osoba, kterým byl vydán zbrojní průkaz, lovecký lístek, popřípadě hromadný zbrojní průkaz nebo hromadné povolení, přičemž jak organizace, tak osoby mohly mít střelivo pouze v množství, druhu a ráži odpovídajícím jejich skutečné potřebě. Zákon definoval i střelivo nedovolené, byly jimi náboje se střelami dodatečně upravenými tak, že jimi mohlo být způsobeno těžší poranění, a náboje s třaskavou, biologickou, chemickou, výbušnou nebo zápalnou střelou. Nedovolené střelivo bylo zakázané držet a nosit, s výjimkou loveckých kulových nábojů, pokud tak byly upraveny již při výrobě.¹²⁶

Část pátá svěřila působnost dozoru nad dodržováním předpisů o zbraních a střelivu Sboru národní bezpečnosti a u loveckých zbraní Národním výborům, v případě kulových zbraní pro jiné než lovecké účely u vojáků z povolání a vojáků v další službě orgánům určeným federálním ministerstvem národní obrany či orgánům určeným federálním ministerstvem vnitra a u příslušníků Sboru národní bezpečnosti orgánům určeným federálním ministerstvem vnitra.

---

¹²³ § 34 zákona č. 147/1983 Sb.

¹²⁴ § 37 zákona č. 147/1983 Sb.

¹²⁵ §§ 38 až 40 zákona č. 147/1983 Sb.

¹²⁶ §§ 41 až 48 zákona č. 147/1983 Sb.

Orgány vykonávající dozor byly oprávněny požadovat předložení zbraně, střeliva a příslušných dokladů a provést jejich kontrolu, u organizací měly rovněž oprávnění kontrolovat evidenci a zabezpečení zbraní. Dozorčí orgány měly povinnost při zjištění držení zbraně či střeliva bez příslušných povolení je odebrat a zajistit.¹²⁷

Zákon se i přes některá ideologicky zbarvená ustanovení přiblížil k nárokům kladených na moderní správní předpis, správní uvážení v něm bylo navázáno na zákonné podmínky, nicméně neurčitost některých pojmů, např. „*osoba skýtající záruku, že zbraně nebude zneužito*“ nebo „*jiné případy hodných zvláštního zřetele*“ ukazuje trvajícím správněprávní deficit. Zákon reflektoval různé typy střelných zbraní, což ve výsledku dokazuje i nové rozdělení dozorčích pravomocí, které NV vykonávaly pouze pro zbraně brokové, pro všechny ostatní zbraně držené civilním obyvatelstvem převzaly státní dozor policejní orgány. Zákon zavedl hromadné zbrojní pasy, čím došlo k formálnímu přesunu odpovědnosti na jiné organizace. Považuji za důležité rovněž zmínit, že zákon neupravoval trestněprávní ani správnědeliktní ustanovení, ty nově ponechával zcela na obecných předpisech. Dle Lišky a Teryngela zákon č. 147 představuje vrchol státní kontroly nad civilním držením střelných zbraní, na zbraně sečné, bodné a jiné chladné se poprvé v historii nevztahuje. Také se zde poprvé objevuje hranice 10 J při výstřelu, jako meze kdy se o zbraň jedná a kdy ne, zároveň zde poprvé nacházíme dvoustupňovou koncepci při nabývání zbraně, kdy bylo nejdříve nutné získat zbrojní průkaz a následně povolení k nabytí zbraně. V obou případech ale bylo stále vše na uvážení příslušných úřadů, jejichž rozhodnutí byla v podstatě nepřezkoumatelná.¹²⁸

2.7. Shrnutí historické části

V historickém vývoji zákonné úpravy je možné pozorovat určité znaky. Prvně lze vyzorovat potřebu zákonodárce vázat dispozice se zbraněmi na povolovací režim, ať už v oblasti výroby a prodeje, tak individuálního nakládání, prokazovaného dokladem, který musel mít nositel u sebe. V patentu z roku 1852 se povolení vztahovalo pouze na nošení, postupně se ale nutnost povolení rozšířila i na držení, byť s určitými výjimkami založenými především na výkonu, a tedy i nebezpečnosti konkrétních typů zbraní.

---

¹²⁷ §§ 50 a 51 zákona č. 147/1983 Sb.

¹²⁸ LIŠKA, Přemysl; TERYNGEL, Jiří: *Zbraně, střelivo, právo*; I. vydání, s. 40

Dále lze mapovat změnu věcné působnosti, kdy v pozdějších předpisech již předmětem nejsou zbraně chladné, tedy různé typy nožů či tupých zbraní, a to ani těch určených ke zraňování osob. To je rozdíl od právní úpravy např. v Německu, kde jsou určité typy chladných zbraní brány jako zakázané dodnes.¹²⁹ Kategorie zákeřných zbraní je naopak věcně velice trvalým prvkem české zákonné úpravy, byť s měnící se terminologií, ale i u této skupiny došlo k věcnému zúžení, protože za působnosti patentu č. 233/1852 do této kategorie spadal i například boxer, později už se zákonná úprava vztahovala pouze na zbraně střelné.

Samozřejmě nelze opomíjet ani technický vývoj ve sledovaném období. V době přijetí patentu 223/1852 ř.z. se teprve patentovaly návrhy zbraní opakovacího typu,¹³⁰ v průběhu sledovaného období už se objevují plně automatické pušky,¹³¹ a samonabíjecí pistole.¹³²

Výraznou je rovněž změna systémová, která se projevuje postupnou absencí trestněprávních a přestupkových ustanovení, a také změna dozorčích orgánů, kdy místo krajských a obecních orgánů dozor vykonávají orgány policejní. Naopak stálými prvky je evidenční povinnost podnikatelů, možnost plošného omezení držení a nošení zbraní, zákonné důvody pro taková omezení se ale v čase vyvíjely a na konci sledovaného období bylo takové omezení možné jen na základě několika taxativních důvodů, jako je např. ochrana veřejného pořádku.

---

¹²⁹ BRUNN, Miloslav; *Zbrojní zákony: Německo*. In gunlex.cz; 2019-08-08[online]. [cit. 2020-12-21]; dostupné z: <https://gunlex.cz/clanky/hlavni-clanky/3513-zbrojni-zakony-nemecko>

¹³⁰ LUGS, Jaroslav. *Ruční palné zbraně I. díl*, s. 82

¹³¹ LUGS, Jaroslav. *Ruční palné zbraně II. díl*, s. 56

¹³² Tamtéž, s. 64

3. Zákonná úprava před vstupem do EU

Zákon č. 288/1995 Sb. představuje zákonnou úpravu platnou před vstupem do EU, proto jsou v této kapitole popsány nejvýznamnější aspekty zákona o zbraních, který byl v ČR účinný před zákonem č. 119/2002 Sb., přijatého právě z důvodu vstupu do EU.¹³³

3.1. Úvodní ustanovení

V části první stanovil zákon předmět a rozsah úpravy, a to jak pozitivně, tak negativně. Pozitivním vymezením bylo stanovení podmínek pro nabývání vlastnictví ke střelným zbraním a střelivu, registraci, držení, nošení a používání střelných zbraní, podmínky provozování koncesovaných živností souvisejících se střelnými zbraněmi a střelivem a působnost správních úřadů v oblasti střelných zbraní a střeliva. Negativním bylo vyloučení působnosti tohoto zákona na zbraně, střelivo a munici ve výzbroji Armády ČR, veřejných ozbrojených sborů (dále jen „VOS“) a ozbrojených složek celní správy.¹³⁴

Zákon ve svém § 3 stanovil základní pojmosloví, střelnou zbraň definoval jako zbraň, jejíž funkce je odvozena od okamžitého uvolnění energie při výstřelu. Od toho se odvíjela i definice některých typů střelných zbraní. Palná zbraň odvozovala funkci od okamžitého uvolnění chemické energie, mechanická zbraň mechanické energie, plynová zbraň pro uvedení střely do pohybu využívala tlak vzduchu nebo jiného plynu, paintballová zbraň byla zbraní plynovou, která vystřelovala střelu se značkovací látkou. Expanzní zbraň byla zbraní na principu palné zbraně, jejíž konstrukce vylučovala využití kulového náboje nebo náboje s hromadnou střelou a expanzní přístroj rovněž využíval principu palné zbraně a byl zkonstruován pro průmyslové účely. Akustickou zbraní byla expanzní zbraň na akustické nábojky, zkonstruovaná pro vytváření hlukového účelu, plynovkou expanzní zbraň, zkonstruovaná pro vystřelování látky s dráždivým účinkem, signální zbraní jednoúčelová zařízení na principu ruční palné zbraně pro použití signálních nábojů větší ráže než 18 mm.¹³⁵

Zákon tak primárně stanovil dělení zbraní na základě zdroje energie, typu střel a účelu, dále také na základě určení dělil zbraně na vojenské, lovecké, sportovní a k ochraně zdraví, života a majetku.

---

¹³³ KREML, Antonín; TERYNGEL, Jiří: *Zákon č. 119/2002 Sb., o zbraních. Komentář*; s. X

¹³⁴ §§ 1 a 2 zákona č. 288/1995 Sb.

¹³⁵ § 3 zákona č. 288/1995 Sb.

Zatímco zbraně vojenské byly definované pouze na základě určení – k používání v armádách a ve VOS, další kategorie měly přísnější vymezení, lovecké zbraně byly zbraně palné, konkrétně kulové, brokové či kombinované, sportovní zbraň byla určena ke sportovním účelům podle národních a mezinárodních pravidel a řádů. Nejstriktněji byla definovaná zbraň určená k ochraně zdraví, života a majetku. Tou mohla být pouze pistole nebo revolver o celkové délce zbraně kratší než 350 mm a používající náboje s nábojnicí kratší než 35 mm, případně palné zbraně zkonstruované k vystřelování pryžových nebo obdobných sférických střel s energetickým zatížením průřezu střely nejvíce 25 J/cm². Zákon definoval i zbraň historickou, kterou byla jakákoliv zbraň vyrobená nejpozději v roce 1890.¹³⁶

Zákon vykládal pojem zbraň extenzivně, kdy tak označoval pro potřeby registrace i hlavní části zbraně, tedy hlaveň, vložnou hlaveň, rám, válec revolveru a závěr.¹³⁷

Zákonodárce u nábojů také aplikoval dělení dle účelu pro lovecké, sportovní a vojenské účely, na rozdíl od zbraní zde ale nebyl účel pro ochranu zdraví, osob či majetku.¹³⁸

Poslední druh střeliva neobsahoval střelu a byl označován jako nábojka, přičemž z něj ještě byly vymezeny nábojky akustické a plynové.¹³⁹

Stejně jako předchozí právní úpravy i zde docházelo k rozlišování mezi nošením a držením zbraně a střeliva zde ale zákonodárce definoval rozdíl skrze stav zbraně vylučující její okamžité použití, tj. stav, kdy zbraň není nabita náboji v zásobníku, nábojové schránce, nábojové komoře hlavně nebo nábojových komorách válce revolveru, přičemž zásobníky jsou prázdné. Držením pak bylo mít zbraň a střelivo u sebe nebo jej jinak přechovávat právě v takovém stavu. Naopak nošení zbraně znamenalo mít zbraň ve stavu umožňující její okamžité použití.¹⁴⁰ Tato právní definice umožnila např. držitelům zbrojního pasu skupiny B (viz níže), aby zbraň poměrně pohodlně přenesli na střelnici.¹⁴¹

---

¹³⁶ tamtéž

¹³⁷ § 3 písm. k) zákona č. 288/1995 Sb.

¹³⁸ § 4 zákona č. 288/1995 Sb.

¹³⁹ tamtéž

¹⁴⁰ § 5 zákona č. 288/1995 Sb.

¹⁴¹ KOMENDA, Jan: *Zbraně a střelivo mezi paragrafy*; s. 15

Znehodnocení zbraně bylo definováno jako provedení úprav dle zvláštního předpisu, které učinily zbraň trvale nezpůsobilou ke střelbě.¹⁴²

Další ustanovení v této části definovalo souhrnné označení pro fyzické a právnické osoby oprávněné v rámci své podnikatelské činnosti vyvíjet, vyrábět, opravovat, upravovat, přepravovat, nakupovat, prodávat, půjčovat, uschovávat a znehodnocovat zbraně podléhající registraci a střelivo do nich, a to podnikatel v oboru zbraní a střeliva.¹⁴³

3.2. Část druhá – Zbraně podléhající registraci

Zákon zavedl všeobecnou registrační povinnost na zbraně, s výjimkou zbraní registraci nepodléhajících a zakázaných zbraní, pokud zákon nestanoví jinak.¹⁴⁴

Registrace probíhala prostřednictvím žádosti, ve které žadatel uvedl své identifikační údaje, druh, značku výrobce, vzor (model), ráži, výrobní číslo zbraně, doklad o nabytí, číslo zbrojního průkazu či číslo zbrojního oprávnění. Držitel oprávnění rovněž uvedl místo držení zbraně a důvod vydání zbrojního oprávnění.¹⁴⁵ Dokladem o registraci zbraně byl průkaz zbraně.¹⁴⁶

Podnikatel v oboru zbraní a střeliva, který v rámci své podnikatelské činnosti převedl vlastnictví ke zbraní podléhající registraci vyrobené, opravené, upravené, nakoupené, zděděné nebo darované na jinou osobu, byl povinen tento převod oznámit okresnímu ředitelství policie příslušnému podle místa provozovny, přičemž zákon stanovil povinnost oznámit všechny výše uvedené převody jednou měsíčně.¹⁴⁷

Zákon stanovil i evidenční povinnost pro držitele zbrojního oprávnění ohledně zbraní podléhající registraci, které vlastnili, a to po dobu nejméně pěti let. Podnikatel v oboru zbraní a střeliva měl navíc povinnost vést evidenci i o své podnikatelské činnosti, a to po dobu 30 let.¹⁴⁸

Významným prvkem pro registraci a evidenci bylo zavedení povinného označení zbraně zkušební značkou nebo značkou uznávanou na základě mezinárodní smlouvy, kterou byla Česká republika vázána. Vlastník zbraně, která platnou značkou označena nebyla, měl povinnost ji bez zbytečného

---

¹⁴² § 5 písm. d) zákona č. 288/1995 Sb.

¹⁴³ § 5 f) zákona č. 288/1995 Sb.

¹⁴⁴ § 6 zákona č. 288/1995 Sb.

¹⁴⁵ § 7 zákona č. 288/1995 Sb.

¹⁴⁶ § 9 zákona č. 288/1995 Sb.

¹⁴⁷ § 13 zákona č. 288/1995 Sb.

¹⁴⁸ § 14 zákona č. 288/1995 Sb.

odkladu předložit k ověření. Z posuzovací povinnosti byly vyňaty zbraně držené k muzejním či sběratelským účelům. V této části bylo ukotveno právo OŘ vyzvat vlastníka k předložení zbraně Českému úřadu pro zkoušení zbraní, pokud při kontrole vzniklo důvodné podezření na špatný technický stav zbraně, který by mohl vést k destrukci zbraně.¹⁴⁹

3.3. Část třetí – Zbraně nepodléhající registraci

V této části zákonodárce vyloučil z výše popsané registrační povinnosti následující zbraně: a) palné zbraně, u nichž energie střely dosahuje nejvýše 7,5 J, plynové zbraně, u nichž energie střely dosahuje nejvýše 10 J; b) paintbalové nebo obdobné zbraně; c) akustické zbraně a plynovky, jde-li o dovolené výrobní provedení, a jiné expanzní zbraně, přístroje a zařízení, jejichž konstrukce vylučuje použití kulového náboje nebo náboje s hromadnou střelou, d) historické zbraně, e) jednoranové a dvouranové předovky zkonstruované na principech doutnákových, kolečkových, křesadlových a perkusních zámkových systémů, f) mechanické zbraně, g) části zbraní podléhající registraci, s výjimkou jejich hlavních částí, h) zbraně ve vlastnictví státu, které jsou drženy ke sbírkovým, výzkumně vývojovým nebo muzejním účelům Ministerstvem vnitra nebo Ministerstvem obrany.¹⁵⁰

Zbraně výše uvedené pod písmeny a) až f) mohla nabývat osoba starší 18 let způsobilá k právním úkonům, s výjimkou mechanických zbraní s napínací silou menší než 200 N.¹⁵¹ Takto nízká napínací síla odpovídá 20kg závaží a je typická pro dětské luky či kuše.¹⁵²

Jiná byla situace u historických zbraní a předovek, u nichž kinetická energie střely převyšovala 10 J, čímž se riziko poranění či škod na majetku zvýšilo nad přípustnou míru,¹⁵³ proto z nich bylo možné střílet jen na střelnicích a musely být vybaveny ověřovací značkou či její zahraniční alternativou.¹⁵⁴

Určitá omezení byla stanovena i na zbraně uvedené pod písmeny a), b) a f), z nich se mohlo střílet jen na místech, kde mohl být ohrožen život, nebo hrozila škoda na majetku a osoby mladší 18 let z nich mohly střílet jen pod přímým dohledem osoby starší 18 let. A omezena byla i střelba ze

---

¹⁴⁹ § 16 zákona č. 288/1995 Sb.

¹⁵⁰ § 17 zákona č. 288/1995 Sb.

¹⁵¹ § 18 zákona č. 288/1995 Sb.

¹⁵² KOMENDA, Jan.: *Zbraně a střelivo mezi paragrafy*; s. 31

¹⁵³ tamtéž

¹⁵⁴ § 19 zákona č. 288/1995 Sb.

zbraní uvedených pod písmenem c), z nich se nesmělo střílet na veřejně přístupných místech, pokud se nejednalo o použití zbraně k ochraně zdraví, života a majetku anebo k průmyslovým, filmovým, divadelním, sportovním, kynologickým a obdobným účelům.¹⁵⁵

3.4. Část čtvrtá – Zakázané zbraně a střeliva

Stejně jako všechny předchozí zákony i tento definoval zbraně zakázané a to v § 21:

(1) Zakázanými zbraněmi a doplňky jsou

a) zbraně, které umožňují více výstřelů (dávku) na jedno stisknutí spouště (plně samočinné zbraně),

b) vojenské zbraně, s výjimkou pušek, pistolí a revolverů do ráže 12 mm a signálních zbraní označených civilní ověřovací značkou,

c) zbraně, které byly původně vyrobeny jako plně samočinné zbraně,

d) palné samonabíjecí zbraně, pokud mají vzhled vojenských plně samočinných zbraní a které lze upravit na plně samočinné,

e) brokovnice o celkové délce menší než 900 mm nebo brokovnice, u nichž je hlaveň kratší než 450 mm; u zbraní vybavených pohyblivou pažbou nebo ramenní opěrou se celkovou délkou zbraně rozumí její minimální délka při sklopené nebo zasunuté pažbě nebo opěře,

f) zbraně vyrobené nebo upravené tak, že lze utajit jejich účel, nebo zbraně, u kterých byly původní charakter či podoba změněny tak, aby se jejich použitím mohly způsobit těžší následky (zákeřné zbraně),

g) střelná nástrahová zařízení,

h) zbraně, které nejsou vyrobeny z kovu, pokud nejsou identifikovatelné jako zbraně při kontrolách osob a zavazadel pomocí detekčních a rentgenových přístrojů,

i) zbraně s pevně vestavěnými tlumiči hluku výstřelu,

j) zbraně se zařízením k osvětlování cíle,

k) zbraně s optickými a obdobnými zaměřovači,

---

¹⁵⁵ § 20 zákona č. 288/1995 Sb.

l) krátké zbraně s laserovými zaměřovači,

m) zaměřovače zbraní konstruované na principu noktovizorů a obdobné zaměřovací přístroje pro mířenou střelbu za snížených podmínek viditelnosti,

n) tlumiče hluku výstřelu.¹⁵⁶

Zákonodárce obecně zakázal zbraně s vysokou mírou společenské nebezpečnosti, které lze rozdělit do několika typů. Především jimi jsou zbraně vojenské a samočinné a zbraně od nich odvozené, protože panovala obava z jejich zpětně přestavby na samočinné. Další kategorií byly zbraně brokové s malými rozměry, protože jejich palebná síla v kombinaci s možností skrytého nošení vyvolávala obavy ze zneužití kriminálními živly. Nutno podotknout, že v době přijetí zákona se toto omezení netýkalo žádné brokové zbraně prodávané na tuzemském trhu. Poslední kategorií představovaly doplňky zbraní, které zvyšovaly nebezpečnost zbraní, např. vestavěné tlumiče hluku, zbraně se zařízením k osvětlování cíle, zbraně s optickými a obdobnými zaměřovači a krátké zbraně s laserovými zaměřovači. Pro poslední dva jmenované typy ale platila výjimka, pokud se jednalo o lovecké či sportovní zbraně.¹⁵⁷

Kromě zakázaných zbraní určil zákon ve svém § 22 i zakázané střelivo:

(1) Zakázaným střelivem jsou

a) náboje se střelami zkonstruovanými nebo dodatečně upravenými pro zvýšení průbojného nebo ranivého účinku;

b) zvláštní náboje se střelou s chemickou nebo biologickou látkou;

c) vojenské střelivo.

(2) Za zakázané střelivo podle odstavce 1 se nepovažují

a) lovecké náboje, jejichž střely jsou zkonstruované ke zvýšení ranivého účinku;

b) zvláštní náboje, jejichž střely obsahují narkotickou látku;

---

¹⁵⁶ § 21 zákona č. 288/1995 Sb.

¹⁵⁷ KOMENDA, Jan. *Zbraně a střelivo mezi paragrafy*. Vyd. 2. Brno: KNIHAŘ, 1996. ISBN: 80-901924-2-4, s. 35

c) vojenské náboje, pokud je příslušnou zkušební zbraní a střeliva stanoveno, že mohou být používány k civilním účelům, a jedná se o dovolené výrobní provedení střeliva podle odstavce 4.

(3) Zakázanou vojenskou municí jsou zejména imitační, pyrotechnické a osvětlovací prostředky, granáty, rakety, miny, náloživo, letecké pumy a řízené střely určené pro použití v armádách a veřejných ozbrojených sborech k vojenským nebo bezpečnostním účelům, pokud není příslušnou zkušební stanoveno, že mohou být používány k civilním účelům.¹⁵⁸

Oproti dřívější úpravě bylo nově zakázáno nejen střelivo dodatečně upraveno ke zvýšení ranivého účinku, ale i střelivo tak již továrně vyrobené. Výjimku opět představuje střelivo lovecké, kde je ranivý účinek žádoucí, narkotizační střely a vojenské střelivo, o kterém zkušebna stanovila, že může být používáno k civilnímu účelu. Zákazem průbojného střeliva zákonodárce respektoval Směrnici Rady Evropského společenství 91.477/CE (Směrnice 477). Průbojné střelivo je branné jako ohrožující nezúčastněné osoby, protože hrozí jeho odražení po výstřelu, ale i jako rizikové např. pro příslušníky ozbrojených osob, protože může projít i neprůstřelnou vestou.¹⁵⁹

Zakázané zbraně a střelivo bylo dle § 23 zakázané držet, nosit, vyrábět, vyvážet, dovážet a obchodovat s nimi, s výjimkou obchodní činnosti dle zvláštních předpisů a výjimek vydaných OŘ ke sběratelským nebo muzejním účelům. Pokud byly zakázané zbraně upraveny tak, aby z nich mohly být střeleny pouze cvičné náboje nebo nábojky, mohlo OŘ udělit výjimku i k divadelním či filmovým účelům. Druhou skupinu výjimek představovaly účely bezpečnosti. Ty udělovalo ministerstvo vnitra pro účel ochrany objektů mimořádné důležitosti, přepravy a střežení mimořádně nebezpečných nebo cenných zásilek nebo obdobnou činnost.¹⁶⁰

Třetí skupinu výjimek udělovalo ministerstvo průmyslu a obchodu pro výrobu a obchod na území České republiky, a to se souhlasem ministerstvem vnitra a v případě vojenských zbraní, vojenského střeliva a vojenské munice též souhlas Ministerstva obrany.¹⁶¹

3.5. Část pátá – Vystavování a znehodnocování zbraní a střeliva

Veřejné vystavování zbraní podléhající registraci a střelivo mohlo být vystavováno jen na základě povolení OŘ, přičemž v žádosti o takovéto povolení musel pořadatel mimo jiné uvést druh

---

¹⁵⁸ § 22 zákona č. 288/1995 Sb.

¹⁵⁹ Tamtéž, s. 36

¹⁶⁰ § 23 zákona č. 288/1995 Sb.

¹⁶¹ § 24 zákona č. 288/1995 Sb.

a ráži zbraně, jejich počet a vlastníky a způsob vystavování a zabezpečení zbraní.¹⁶² Bylo možné vystavovat i zbraně zakázané.¹⁶³

Znehodnocení zbraní oproti předchozí právní úpravě podléhalo složitějšímu schvalovacímu procesu. Předně bylo potřeba získat povolení příslušného OŘ a v případě, že zbraň byla kulturní památkou, souhlas orgánu památkové péče. Samotné znehodnocení zbraně směla provést pouze osoba s příslušným živnostenským oprávněním a způsobem a technologickým postupem, který byl stanoven prováděcím předpisem, označit zbraň znehodnocovací značkou a zachovat původní výrobní číslo zbraně. O provedení znehodnocení muselo být vydáno potvrzení, které vlastník předložil do pěti dnů OŘ, aby došlo k vyřazení z registrace. Při přechovávání znehodnocené zbraně na místě veřejně přístupných musel mít vlastník potvrzení o znehodnocení u sebe.¹⁶⁴ Považuji za nutné zmínit, že v době přijetí zákona bylo znehodnocení pro některé vlastníky velice důležité, protože jim umožnilo dále vlastnit např. funkční napodobeniny perkusních revolverů, které bylo možné při účinnosti zákona předcházejícího vlastnit zcela volně, aniž by museli získat zbrojní průkaz.¹⁶⁵

3.6. Část šestá – Zbrojní průkaz

Fyzická osoba mohla zbraně podléhající registraci vlastnit, držet a nosit pouze v případě, že byla držitelem zbrojního průkazu. Přejícnou výjimku představovalo dědění.¹⁶⁶

Zbrojní průkazy byly rozděleny do skupin dle rozsahu oprávnění a účelu užívání:

- a) A - ke sběratelským účelům;
- b) B - ke sportovním účelům;
- c) C - k loveckým účelům;
- d) D - k výkonu zaměstnání v místech, kam nemá veřejnost volný přístup;
- e) E - k výkonu zaměstnání v místech, kam má veřejnost volný přístup;
- f) F - k ochraně zdraví, života a majetku v místech, kam nemá veřejnost volný přístup;

---

¹⁶² § 25 zákona č. 288/1995 Sb.

¹⁶³ KOMENDA, Jan. *Zbraně a střelivo mezi paragrafy*, s. 41

¹⁶⁴ § 26 zákona č. 288/1995 Sb.

¹⁶⁵ KOMENDA, Jan. *Zbraně a střelivo mezi paragrafy.*, s. 43

¹⁶⁶ § 27 zákona č. 288/1995 Sb.

g) G - k ochraně zdraví, života a majetku v místech, kam má veřejnost volný přístup;

h) H - k výkonu podnikání v oboru zbraní a střeliva.¹⁶⁷

Zbrojní průkaz skupiny A sloužil ke sběratelským účelům a byl limitován maximálním počtem střeliva na 3 kusy či jedno minimální balení daného typu.¹⁶⁸ Teoreticky tak držitel mohl v různých rážích a provedeních přechovávat velké množství střeliva, tomu ale musela odpovídat bezpečnostní opatření.¹⁶⁹

Zbrojní průkaz skupiny B sloužil ke sportovním účelům, jeho držitel mohl nabývat a držet sportovní zbraně a náboje do nich. Nosit a střílet ze zbraně mohl pouze na schválené střelnici. Mohl také přebíjet pro vlastní potřebu sportovní náboje.¹⁷⁰

Zbrojní průkaz skupiny C sloužil k loveckým účelům, a aby mohl jeho držitel nabývat do vlastnictví příslušné zbraně, musel zároveň mít platný lovecký lístek. Nosit zbraně a střelivo směl jen na schválených střelnicích a v místech podle zvláštního předpisu – zákona o myslivosti. Ohledně přebíjení loveckých nábojů platila pro držitele obdobná pravidla jako pro držitele zbrojního průkazu skupiny B.¹⁷¹

Zbrojní průkaz skupiny D sloužil k nabývání zbraní a střeliva určené k ochraně zdraví, života a majetku a ty směl jeho držitel při výkonu zaměstnání nosit, ale pouze v místech nebo objektech, kam neměla veřejnost volný přístup, a cvičně střílet pouze na schválených střelnicích.¹⁷² Jako příklad držitele lze uvést příslušníka soukromých bezpečnostních služeb.¹⁷³

Zbrojní průkaz skupiny E rovněž sloužil k nabývání zbraní a střeliva určené k ochraně zdraví, života a majetku. Držitel při výkonu zaměstnání směl zbraně nosit, ale nejvýše dvě, pistoli nebo revolver nesměl nosit viditelně, výjimka platila pro příslušníky obecní policie, kteří směli zbraň nosit viditelně v souvislosti s plněním služebních úkolů. Cvičně střílet směl držitel pouze na schválených střelnicích.¹⁷⁴

---

¹⁶⁷ § 29 zákona č. 288/1995 Sb.

¹⁶⁸ § 30 zákona č. 288/1995 Sb.

¹⁶⁹ KOMENDA, Jan. *Zbraně a střelivo mezi paragrafy*. Vyd. 2. Brno: KNIHAŘ, 1996. ISBN: 80-901924-2-4, s. 51

¹⁷⁰ § 31 zákona č. 288/1995 Sb.

¹⁷¹ § 32 zákona č. 288/1995 Sb.

¹⁷² § 33 zákona č. 288/1995 Sb.

¹⁷³ KOMENDA, Jan. *Zbraně a střelivo mezi paragrafy*. Vyd. 2. Brno: KNIHAŘ, 1996. ISBN: 80-901924-2-4, s. 52

¹⁷⁴ § 34 zákona č. 288/1995 Sb.

Zbrojní průkaz skupiny F sloužil k nabývání zbraní a střeliva určené k ochraně zdraví, života a majetku a ty směl jeho držitel nosit, ale pouze v místech, kam neměla veřejnost volný přístup, a cvičně střílet pouze na schválených střelnicích.¹⁷⁵

Zbrojní průkaz skupiny G sloužil k nabývání zbraní a střeliva určené k ochraně zdraví, života a majetku a ty směl jeho držitel nosit, ale v maximálním množství 2 kusů a nikoliv viditelně. Cvičně střílet mohl držitel pouze na schválených střelnicích.¹⁷⁶

Zbrojní průkaz skupiny H sloužil k nabývání do vlastnictví a přechovávání zbraní a střeliva do těchto zbraní při podnikající činnosti spočívající ve vývoji, výrobě, nákupu, prodeji nebo půjčování zbraní, pokud měl držitel zároveň živnostenské oprávnění.¹⁷⁷

Výše popsané skupiny lze rozdělit dle několika kritérií, prvním z nich je šíře oprávnění nosit zbraň. Skupiny B, C, D a F nebyly omezeny počtem nošených zbraní, ale pouze ve vymezeném prostoru. Skupiny E a G nebyly omezeny prostorem, ale počtem, a to maximálně na 2 kusy nošených zbraní. Držitelé ZP skupiny A a H nesměli zbraně nosit vůbec a ze zbraní nesměli střílet ani na schválených střelnicích.

Dalším dělením byla věková hranice pro získání ZP dané skupiny. Obecnou věkovou hranicí byl věk 21 let, výjimky platily pro skupiny A, B a C, kde byla hranice stanovena na 18 let. Skupiny B a C ale měly ještě zvláštní režim, kdy ZP skupiny B směl být vydán i osobě starší 15 let, pokud byla členem sdružení zabývající se sportovní činností, jejíž součástí byla střelba, pokud to toto občanské sdružení doporučilo a byly splněny ostatní podmínky vydání (viz níže). Pro ZP skupiny C platila výjimka pro posluchače středních učilišť a středních škol s osnovami obsahující výuku myslivost, kteří byli starší 16 let, a škola jim vydala doporučení. U osob mladších 18 let bylo nutné přiložit písemný souhlas zákonného zástupce.¹⁷⁸

Aby bylo možné vydat zbrojní průkaz, musel žadatel prokázat zdravotní a odbornou způsobilost a být bezúhonný a spolehlivý.¹⁷⁹

---

¹⁷⁵ § 35 zákona č. 288/1995 Sb.

¹⁷⁶ § 36 zákona č. 288/1995 Sb.

¹⁷⁷ § 37 zákona č. 288/1995 Sb.

¹⁷⁸ § 41 zákona č. 288/1995 Sb.

¹⁷⁹ § 40 zákona č. 288/1995 Sb.

Zdravotní způsobilost se zjišťovala prostřednictvím praktického lékaře, u kterého byl žadatel registrován. Ten vydával posudek o zdravotní způsobilosti na základě prohlášení žadatele, lékařské prohlídky, popřípadě psychologického vyšetření a dalších vyšetření. Zdravotní způsobilost se posuzovala po celou dobu držení ZP, a pokud lékař zjistil u držitele takovou změnu zdravotního stavu, která měla za následek ztrátu jeho zdravotní způsobilosti držet nebo nosit zbraň, měl povinnost vydat nový posudek a zaslat jej OŘ.¹⁸⁰

Odborná způsobilost se zjišťovala zkouškou provedenou před zkušebním komisařem a skládala se z teoretické a praktické části. Teoretická část zkoušky měla formu písemného testu a ověřovala znalosti z právních předpisů upravujících oblast držení a nošení zbraní a střeliva a z právních předpisů upravujících oprávnění k použití zbraně, z nauky o střelných zbraních a střelivu a ze zdravotnického minima. Praktická část se skládala ze zjištění znalostí bezpečné manipulace se zbraněmi a střelivem a ze střelby na cíl s vyhodnocením výsledků zásahů. Střelbu neprováděli žadatelé o ZP skupin A a H. Podmínky složení u jednotlivých skupin se lišily dle náročnosti skupin, podrobnosti stanovil prováděcí předpis.¹⁸¹

Za bezúhonného se nepovažovala osoba, která spáchala trestný čin z taxativního seznamu v § 44, jako příklad můžeme uvést trestný čin vlastizrady nebo obecného ohrožení.¹⁸²

Posledním kritériem byla spolehlivost, kterou posuzovalo OŘ se zřetelem na veřejný zájem, ale zákon explicitně stanovil, kdo nemůže být spolehlivou osobou: osoba prokazatelně nadměrně požívající alkoholické nápoje nebo prokazatelně požívající omamné nebo psychotropní látky, anebo osoba v posledních třech letech pravomocně uznána vinnou z přestupku neoprávněného získání nebo přechovávání výbušniny, nebo použití výbušniny bez povolení k trhacím nebo ohňostrojným pracím, nebo porušení povinností nebo nedodržení zákazu stanoveného obecně závaznými právními předpisy na úseku zbraní a střeliva.¹⁸³

Doba platnosti zbrojního průkazu byla omezena na 5 let, ale bylo možné ji na žádost opakovaně prodloužit, při žádosti se již neprokazovala odborná způsobilost, jen ta zdravotní a opět byla posuzována bezúhonnost a spolehlivost.¹⁸⁴

---

¹⁸⁰ § 42 zákona č. 288/1995 Sb.

¹⁸¹ § 43 zákona č. 288/1995 Sb.

¹⁸² § 44 zákona č. 288/1995 Sb.

¹⁸³ § 45 zákona č. 288/1995 Sb.

¹⁸⁴ § 47 zákona č. 288/1995 Sb.

Rozhodnutí o odnětí ZP vydávalo OŘ, pokud z lékařského posudku vyplynulo, že držitel ZP ztratil zdravotní způsobilost, pokud držitel přestal splňovat požadavky spolehlivosti nebo závažným způsobem porušil povinnosti vyplývající se zákona o zbraních; nebo pokud pozbyl způsobilosti k právním úkonům. Odvolání proti takovému rozhodnutí nemělo odkladný účinek.¹⁸⁵

3.7. Část sedmá – Zbrojní oprávnění

Zbrojní oprávnění (dále jen „ZO“) by bylo možné označit jako zbrojní průkaz pro právnické osoby (dále jen „PO“) a fyzické podnikající osoby, bez něj totiž nemohly se zbraněmi nakládat a lze je pokládat za nástupní institut hromadných zbrojních průkazů.¹⁸⁶ V souvislosti s ZO zavedl tento zákon pojem zbrojíř, který v rámci pracovního zařazení zabezpečoval pro právnickou osobu plnění povinnosti při přechovávání a používání zbraní a střeliva a kterého musela PO uvést už v žádosti o vydání ZO.¹⁸⁷

Zbrojní oprávnění bylo možné vydat jen z taxativních důvodů:

- a) provozování koncesovaných živností v oboru zbraní a střeliva;*
- b) provozování soukromých bezpečnostních služeb a obdobných činností;*
- c) uskutečňování sportovní, kulturní a zájmové činnosti;*
- d) provozování muzejnictví nebo sbírkové činnosti;*
- e) zabezpečování výcviku a výuky ve střelbě;*
- f) zabezpečování úkolů veřejné správy.¹⁸⁸*

3.8. Část osmá – Zbrojní průvodní list, pro trvalý vývoz, trvalý dovoz a průvoz zbraní a střeliva

Část osmá upravovala náležitost přeshraniční přepravy zbraní a byla rozdělena na tři části na vývoz, dovoz a průvoz.

---

¹⁸⁵ § 49 zákona č. 288/1995 Sb.

¹⁸⁶ KOMENDA, Jan. *Zbraně a střelivo mezi paragrafy*. Vyd. 2. Brno: KNIHAŘ, 1996. ISBN: 80-901924-2-4, s. 73

¹⁸⁷ § 52 zákona č. 288/1995 Sb.

¹⁸⁸ § 53 zákona č. 288/1995 Sb.

Zbrojní průvodní list (dále jen „ZPL”) pro trvalý vývoz opravňoval osobu k nabývání vlastnictví ke zbraní a střeliva do ní za účelem trvalého vývozu mimo území ČR. K vydání ZPL musely být odevzdány souhlasy příslušných orgánů země, ve které měla nabývající osoba místo pobytu nebo sídlo. Pokud žadatel nesídlil v ČR, bylo nutné předložit i souhlasy příslušných orgánů jeho sídelní země, že žadatel smí nabýt vlastnictví ke zbraním v ČR. U neregistrovaných zbraní mohlo ZPL vydat jakékoliv OŘ, v případě již registrované zbraně OŘ příslušné dle místa registrace zbraně. Se získáním ZPL se pojila povinnost příslušné zbraně do 5 dnů od nabytí vlastnictví k nim vyvézt mimo ČR.¹⁸⁹

ZPL pro trvalý dovoz opravňoval osobu k trvalému dovozu zbraně určené k registraci a střeliva do ní na území ČR a bylo ho možné vydat držitelům ZP nebo ZO příslušným OŘ.¹⁹⁰

ZPL pro průvoz zbraně a střeliva opravňoval osobu nemající sídlo či pobyt v ČR, aby na území ČR dovezla a opět vyvezla totožnou zbraň, případně aby zbraň přes území ČR převezla. ZPL pro průvoz zbraně vydávaly dva správní orgány, a to cizinecká a pohraniční policie a zastupitelský úřad ČR. Cizinecká a pohraniční policie vydávala ZPL na hraničním přechodu osobám navštěvujícím ČR za účelem výkonu myslivosti a účasti na střeleckých soutěžích, ale jen pokud osoba předložila úředně ověřené pozvání správce honitby nebo pořadatele soutěže. Cizinecká a pohraniční policie rovněž vydávala ZPL fyzickým osobám, které byly držiteli evropského zbrojního pasu. Zastupitelský úřad ČR mohl vydávat ZPL jak v případech uvedených výše, tak i v případech ostatních.¹⁹¹

Pro všechny výše uvedené ZPL platilo, že se vztahují pouze ke zbraním podléhajícím registraci. Zároveň měl každý, kdo převážel zbraň nebo střelivo přes státní hranici, povinností sdělit tuto skutečnost cizinecké a pohraniční policii a předložit příslušné povolení. ZPL se vydávaly na dobu, po kterou se zbraně nacházely na území ČR či na dobu, než došlo k registraci zbraně, nejdéle na 3 měsíce. Pokud nedošlo k využití ZPL či došlo k jeho ztrátě či zcizení, měla osoba povinnost tuto skutečnost nahlásit útvaru policie. Úprava ZPL se nevztahovala na dovoz, vývoz a průvoz prováděné osobami v rámci jejich obchodní činnosti, sloužila pouze k upravení převozu zbraní

---

¹⁸⁹ §§ 58 až 60 zákona č. 288/1995 Sb.

¹⁹⁰ § 61 zákona č. 288/1995 Sb.

¹⁹¹ tamtéž

k soukromým účelům, nevztahovala se tak ani na zbraně a střelivo ve výzbroji armád.¹⁹²

3.9. Část devátá – provozování koncesovaných živností souvisejících se zbraněmi a střelivem

Koncesované živnosti se vztahovaly na vývoj, výrobu, opravování, upravování, přepravování, nakupování, prodávání, půjčování, uschovávání a znehodnocování zbraní podléhajících registraci a vojenských zbraní. V případě zbraní podléhávajících registraci bylo vydání koncesní listiny podmíněno souhlasem Ministerstva průmyslu a obchodu a Ministerstva vnitra. V případě vojenských zbraní byla potřeba kromě výše uvedených souhlasů získat i souhlas Ministerstva obrany.¹⁹³

3.10. Část desátá – dozor, sankce a ochranná opatření

Jak vyplývá i z předchozích ustanovení, dozor nad dodržováním zbrojního zákona a jeho ustanovením byl svěřen orgánům Policie ČR a Ministerstvu vnitra.¹⁹⁴

Dozorčí orgány byly oprávněny při zjištění porušení povinností fyzických podnikajících osob nebo právnických osob uložit pokutu do výše jednoho milionu Kč a při zjištění přechovávání zbraní a střeliva bez příslušného oprávnění měly orgány povinnost vedle pokuty uložit propadnutí věci nebo zabránění věci.¹⁹⁵

V § 69 zákon stanovil podmínky pro ukládání pokut, kdy orgán musel vycházet z povahy protiprávního jednání, charakteru a rozsahu následků, případného opakování porušení nebo porušení více povinností. Propadnutí věci bylo možno uložit jen ze dvou důvodů, pokud byla věc užita nebo určena ke spáchání protiprávního jednání, nebo byla protiprávním jednáním získána nebo byla nabyta za věc protiprávně získanou. Pokud nedošlo k propadnutí věci, mohlo být vysloveno zabránění věci, pokud náležela pachateli, kterého nebylo možno stíhat, nebo nepatřila

---

¹⁹² § 62 zákona č. 288/1995 Sb.

¹⁹³ § 63 zákona č. 288/1995 Sb.

¹⁹⁴ § 67 zákona č. 288/1995 Sb.

¹⁹⁵ § 69 zákona č. 288/1995 Sb.

pachatelé, ale zabrání věci bylo v obecném zájmu. Propadnutí ani zabrání věci nebylo možno uložit, pokud byla hodnota věci v nápadném nepoměru k povaze protiprávního jednání.¹⁹⁶

3.11. Část jedenáctá – zvláštní ustanovení o nakládání se zbraněmi a střelivem

Tato část zákona měla za cíl upravit situace spojené se zbraněmi, které neupravovaly předchozí ustanovení.

Například zde byla stanovena speciální povinnost zabezpečování většího množství zbraní a střeliva, které bylo stanoveno na pět zbraní a na 2500 kusů střeliva. Osoba, která přechovávala toto nebo větší množství zbraní a střeliva, tomu musela náležitě upravit místo přechovávání, podrobnosti ale zákon nestanovil.¹⁹⁷

3.12. Část dvanáctá – ustanovení společná a přechodná

Policie ČR měla povinnost vést evidenci: a) vlastníků registrovaných zbraní; b) držitelů zbrojních průkazů; c) držitelů zbrojních oprávnění; d) zkušebních komisařů; e) registrovaných zbraní; f) vydaných průkazů zbraní; g) vyvezených a provezených zbraní; h) zbrojních průvodních listů pro trvalý vývoz a trvalý dovoz.¹⁹⁸

3.13. Shrnutí

Pokud shrneme výše uvedené informace, můžeme poznamenat, že zákon z roku 1995 zavedl nové dělení zbraní na tři základní kategorie, tedy zbraně podléhající registraci, zbraně nepodléhající registraci a zbraně zakázané, přičemž základní byla povinnost registrace, z níž byly stanoveny výjimky pro zbraně, které registraci nepodléhaly, protože je zákonodárce shledal společensky méně nebezpečnými, nicméně u některých i tak stanovil speciální povinnosti, např. střelbu pouze na schválených střelnicích. Zakázané zbraně a střelivo bylo možné nabývat pouze na základě udělené výjimky a pro muzejní a sběratelské účely.

Zákon také stanovil obecný minimální věk pro získání ZP na 21 let, existovala z něj celá řada výjimek, přičemž bylo za určitých podmínek možné získat ZP i v 15 letech. ZP měl 8 různých kategorií dle účelu, kdy bylo odlišováno oprávnění i na základě místa, např. ZP kat. G sloužil pro osobní ochranu i na veřejnosti, ZP kat. F pouze v místech, kam nemohla veřejnost. Dále je potřeba

---

¹⁹⁶ § 69 zákona č. 288/1995 Sb.

¹⁹⁷ § 72 zákona č. 288/1995 Sb.

¹⁹⁸ § 84 zákona č. 288/1995 Sb.

si uvědomit, že nabývání střelných zbraní v ČR bylo již v tomto zákoně v zásadě nárokové, při splnění zákonných nároků správní orgán nesmí odmítnout zbrojní průkaz vydat. Podobný standard rozhodně není v EU samozřejmostí, nenárokové je nabytí např. v Německu či Švédsku.¹⁹⁹

Tento zákon také zavedl zbrojní oprávnění, které opravňovaly podnikatele působit v oblasti zbraní, přičemž většina těchto činností byla vázaná na živnostenská koncesovaná oprávnění.

Zákon rovněž zavedl koncept průvodních listů, které sloužily ke sledování přeshraničního pohybu legálních zbraní. V poslední řadě vrátil zákon opět správní delikty spojené se zbraněmi přímo do zákona.

---

¹⁹⁹ ČTK; *Kdo smí v Evropě držet zbraň? Francouzi jsou jako Češi, Britové naopak velmi přísní*; aktualne.cz; 2020-01-30 (cit. 2020-08-24) dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/ruzna-pravidla-na-drzeni-zbrani-v-eu-nekde-je-pravo-narokove/r~4bdccd00438f11ea84260cc47ab5f122/>

4. Právní rozbor směrnice 91/477/EHS v původním znění a její komparace se zákonem č. 119/2002 Sb. v původním znění

Vzhledem k tomu, že jedním z hlavních důvodů přijetí současného zákona o zbraních, zákona č. 119/2002 Sb. (dále také „**Zákon o zbraních**“), byla nekompatibilita zákona č. 288/1995 Sb. se směrnicí č. 91/477/EHS (Směrnice 477),²⁰⁰ považuji pro potřeby této práce za nutné tuto směrnici v původním znění analyzovat a se zákonem č. 119/2002 Sb. ji porovnat. Protože zákon byl přijat právě z důvodu implementace Směrnice 477, nepředpokládám zjištění zákonných ustanovení v rozporu se Směrnicí 477. Cílem této části práce je především zjistit, do jaké míry zákonodárce využívá ustanovení článku 3 Směrnice 477 umožňující přijetí přísnějších vnitrostátních pravidel v této oblasti. Při rozboru směrnice se zaměřím na ustanovení s faktickými dopady pro fyzické a právnické osoby, naopak se nebudu zabývat částmi o vzájemné informační povinnosti členských států a informační povinnosti vůči orgánům Evropské unie.

Při této komparaci je nutné pracovat se skutečností, že Směrnice 477 byla již dvakrát novelizována, jednou v roce 2008 prostřednictvím Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/51/ES (dále jen „**Směrnice 51**“) a podruhé Směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2017/853/ES (dále jen „**Směrnice 853**“) a vzhledem k těmto novelizacím také bude z důvodu přehlednosti a srozumitelnosti nahrazena ke dni 26. dubna Směrnicí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/555 (Dále také jen „**Směrnice 555**“). Zákon o zbraních byl ke dni odevzdání této práce novelizován včetně novely z ledna 2021 již sedmadvacetkrát.

Vzhledem k rozsahu a cíli práce jsem se rozhodl provést tři dílčí komparace, a to komparaci Směrnice 477 v původním znění se Zákonem o zbraních v původním znění, komparaci Směrnice 477 ve znění Směrnice 51 (dále jen „**Směrnice 477/2**“) se Zákonem o zbraních ve znění zákona č. 222/2017 Sb. (dále jen „**Zákon o zbraních 2**“), a Směrnicí 555 se Zákonem o zbraních ve znění zákona č. 13/2021 (dále jen „**Zákon o zbraních 3**“).

Směrnice rady ze dne 18. června 1991 byla přijata především z důvodu naplnění myšlenky vytvoření volného vnitřního trhu Evropského společenství. S tím se pojí potřeba zrušení policejních a celních formalit na vnitřních hranicích Evropského společenství. Zrušení kontrol a formalit ale předpokládá splnění podmínek harmonizace předpisů jednotlivých států ohledně

---

²⁰⁰ KREML, Antonín; TERYNGEL, Jiří: *Zákon č. 119/2002 Sb., o zbraních*; s. X

nabývání a držení střelných zbraní. Z toho důvodů bylo nutné vytvoření společné kategorizace zbraní, která určila zbraně, jejichž držení a nabývání je pro fyzické osoby zakázané, a dále zbraně, jejichž držení a nabývání bude podléhat povolení nebo registraci. Směrnice 477 rovněž byla přijata za konsenzu, že přechod z jednoho členského státu do jiného se zbraní by měl být v zásadě zakázán, pokud není dodržen postup, který tento přechod umožňuje zjistit, ale že v případě oblasti lovu a sportovní střelby je zapotřebí „pružnějších“ pravidel, aby nebylo neúměrně zasahováno do volného pohybu osob.²⁰¹

4.1. Kapitola I – působnost

V článku 1 Směrnice 477 definovala základní pojmy, ohledně definic pojmů „zbraně“ a „střelné zbraně“ a jejich rozřídění ale odkazuje do Přílohy 1.²⁰² Protože definici zbraní, střelných zbraní a jejich kategorizaci považuji za stěžejní prvek právní úpravy a celé této práce, budu se Příloze 1 věnovat již nyní.

4.1.1. Příloha 1

Příloha 1 ve svém bodu II podrobně kategorizuje a určuje střelné zbraně, zbraně jiné než střelné rozumí ve smyslu vnitrostátních právních předpisů, pro oboje používá souhrnný výraz „zbraně“.²⁰³ Za střelné zbraně Směrnice 477 považuje jakýkoliv předmět naplňující definici v níže uvedeném seznamu:

„Kategorie A – Zakázané střelné zbraně:

- 1. Výbušné vojenské střely a odpalovací zařízení.*
- 2. Automatické střelné zbraně.*
- 3. Střelné zbraně maskované jako jiné předměty.*
- 4. Střelivo s průbojnými, výbušnými nebo zápalnými střelami, jakož i střely pro takové střelivo.*

---

²⁰¹ Preambule směrnice Rady 91/477/EHS v původním znění

²⁰² Čl. 1 směrnice 91/477/EHS v původním znění

²⁰³ I. bod Příloha 1 směrnice Rady 91/477/EHS v původním znění

5. *Střelivo pro pistole a revolvery s expanzními střelami, jakož i střely pro takové střelivo, s výjimkou zbraní určených k lovu nebo ke sportovní střelbě pro osoby oprávněné užívat tyto zbraně.*²⁰⁴

Pokud tento seznam porovnáme s příslušnými ustanoveními zákona č. 119/2002 Sb., v původním znění, § 4 a přílohou zákona č. 1., která jednotlivé pojmy blíže definuje, dojdeme k následujícím závěrům:

- a) Výbušným vojenským střelám odpovídá střelivo s výbušnou střelou v § 4; odpalovací zařízení Zákon o zbraních začal doslovně reflektovat až ve znění novely z roku 2010.²⁰⁵
- b) Automatickým střelným zbraním odpovídají zbraně samočinné v § 4.
- c) Střelným zbraním maskovaným jako jiné předměty odpovídají „*zbraně vyrobené nebo upravené tak, že lze utajit jejich účel, nebo u kterých byly původní charakter a podoba změněny tak, aby se jejich použitím mohly způsobit těžší následky, anebo zbraně maskované jako jiné předměty (zákeřné zbraně)*“²⁰⁶. Tady navázal český zákonodárce na tradici kategorií zákeřných zbraní, která se v české právní úpravě objevuje již od patentu z roku 1852, kde byla označována jako zbraně zapovězené,²⁰⁷ a která je vymezena širěji než zbraně maskované dle Směrnice 477.
- d) Střelivo s průbojnými, výbušnými a zápalnými střelami je do kategorie zakázaných zbraní převzato doslovně a expanzivní střelivo pro pistole a revolvery je v českém Zákoně o zbraních opsáno slovy „*střelivo pro krátké kulové zbraně se střelou určenou ke zvýšení ranivého účinku*“²⁰⁸.

Všechny typy zakázaných zbraní určených Směrnicí 477 tak český Zákon o zbraních reflektoval, pouze odpalovací zařízení nebyla až do 1. 1. 2010 v Zákoně o zbraních výslovně uvedena a spadala pod vojenskou munici, navíc ale zakazoval např. zbraně vyrobené z nekovových materiálů, pokud je nelze odhalit detekčními přístroji, tlumiče hluku výstřelů, zaměřovače konstruované na principu noktovizorů laserové zaměřovače,²⁰⁹ které byly vyjmuty až novelou zákona v roce 2017. Považuji

---

²⁰⁴ Část II. Příloha 1 směrnice Rady 91/477/EHS v původním znění

²⁰⁵ Bod 4. zákona č. 484/2008 Sb.

²⁰⁶ § 4 zákona č. 119/2002 Sb. v původním znění

²⁰⁷ LIŠKA, Přemysl; TERYNGEL, Jiří: Zbraně, střelivo právo; I. vydání; Praha: ORAC, 2000, s. 16

²⁰⁸ § 4 zákona č. 119/2002 Sb. v původním znění

²⁰⁹ KOVÁRNÍK, Libor; MARTÍNEK, Milan: Zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu. Praha: Naše vojsko, 2009, s. 16

za nutné poznamenat, že kategorii A dle Směrnice 477 zcela zakazoval i zákon č. 288/1995 Sb. a předchozí právní úprava zakázaných zbraní tak byla v souladu se Směrnicí 477, naopak byly z této kategorie vyjmuty např. zbraně vypadající jako vojenské či krátké brokovnice.²¹⁰

Pokud srovnáme zbraně kategorie B (zbraně podléhající povolení) ve Směrnicí 477 a v Zákoně o zbraních, zjistíme, že český zákonodárce převzal úpravu této kategorie doslovně a přidal do povolovacího režimu ještě signální pistole s ráží větší než 19 mm. V původním znění zákona sem spadaly i dlouhé zbraně s drážkovaným vývrtem hlavně, to ale způsobovalo rozpor se Směrnicí 477 s praktickým dopadem, protože tyto zbraně tak nemohly být zapsány do evropského zbrojního průkazu (dále jen „EZP“) lovcům. Dlouhé zbraně s drážkovým vývrtem tak byly novelou č. 310/2006 přesunuty do kategorie C, respektive definice v kategorii B byla změněna tak, aby do ní tyto zbraně nespádaly.²¹¹

Kategorie C, zbraně podléhající ohlášení, byla ve Směrnicí 477 i Zákoně o zbraních I definována převážně negativně vůči kategorii B, kdy sem spadaly opakovací a samonabíjecí dlouhé zbraně neuvedené v kategorii B. Směrnice 477 zde ještě výslovně uvádí výše zmíněné dlouhé zbraně s drážkovým vývrtem. Česká úprava do ohlašovacího režimu přiřadila i plynové zbraně s kinetickou energií střely vyšší než 16 J, s výjimkou pistolí paintballových.²¹²

Zbytkovou kategorii D Směrnice 477 definuje pouze jako „*jednoranné dlouhé střelné zbraně s hladkým vývrtem hlavně*“²¹³. Český zákonodárce využil možnosti zavedení přísnější legislativy a do kategorie D zařadil všechny zbraně neuvedené v kategoriích A až C, výslovně sem zařadil např. zbraně historické, mechanické s napínací silou větší než 150 N a neaktivní střelivo, zároveň i většinu jednoranných dlouhých zbraní přeřadil do kategorie C.²¹⁴ Základní výkladové pravidlo znělo, že zbraně neuvedené v kategoriích A až C jsou zbraněmi kategorie D.²¹⁵

Porovnání kategorizace zbraní lze shrnout tak, že český zákonodárce v této oblasti postupoval restriktivněji, než nařizuje Směrnice 477, muselo dokonce dojít k novelizaci, aby dlouhé zbraně s drážkovaným vývrtem hlavně nepodléhaly povolovacímu režimu, ale pouze ohlašovacímu,

---

²¹⁰ KOMENDA, Jan; MALANÍK, Jan: *Zákeřné zbraně I*. vydání; Brno: Tůma, 2002, s. 20

²¹¹ KREML, Antonín; TERYNGEL, Jiří: *Zákon č. 119/2002 Sb., o zbraních*. s. 17

²¹² § 6 zákona č. 119/2002 Sb. v původním znění

²¹³ I. bod Přílohy č. 1 směrnice Rady 91/477/EHS

²¹⁴ § 7 zákona č. 119/2002 Sb. v původním znění

²¹⁵ KREML, Antonín; TERYNGEL, Jiří: *Zákon č. 119/2002 Sb., o zbraních*. s. 22

a ohlašovacímu režimu podřadil i některé dlouhé zbraně, které by dle Směrnice 477 spadaly do kategorie D. Rozšíření kategorie D o prakticky všechny zbraně nespádající do kategorií A až C považují osobně za velmi pragmatické, protože zbraně kategorie D smí nabývat do vlastnictví jen osoba starší 18 let, která musí dodržovat povinnost zabezpečení takové zbraně proti zneužití a nemanipulování s ní pod vlivem omamných látek,²¹⁶ úpravu tak považují za odůvodnitelnou a prospěšnou pro veřejnou bezpečnost. Bohužel zákon nestanoví u této kategorie žádné zpřesňující podmínky pro zabezpečení proti zneužití, což dává velký prostor správnímu uvážení.²¹⁷

Zároveň je třeba poznamenat, že kategorizace dle zákona č. 288/1995 Sb. by opravdu nebyla se Směrnicí 477 kompatibilní a Zákon o zbraních byl už i v původním znění v některých zakázaných zbraních benevolentnější než předcházející úprava.

4.1.2. Podnikatel v oboru zbraní a evropský zbrojní pas, negativní vymezení působnosti

Pojem „*podnikatel v oboru zbraní*“ zahrnuje dle Směrnice 477 každou fyzickou i právnickou osobu, jejíž podnikatelská činnost spočívá, byť jen z části, ve výrobě střelných zbraní, obchodu s nimi, jejich výměně, pronájmu, opravě nebo úpravě.²¹⁸

Dle Zákona o zbraních je „*podnikatelem v oboru zbraní a střeliva fyzická nebo právnická osoba, která podle zvláštních právních předpisů zbraně nebo střelivo vyvíjí, vyrábí, upravuje, opravuje, znehodnocuje, ničí, uschovává, skladuje, půjčuje, přepravuje, nakupuje, prodává nebo k tomu přijímá objednávky; přenechává jiným nebo jejich nabytí, prodej nebo přenechávání zprostředkovává*“²¹⁹. Jak je uvedeno již v první kapitole této práce, český zákonodárce zvolil širší výklad, navíc právní úpravu oproti Směrnicí 477 aplikoval i na zprostředkovatele.

Evropský zbrojní pas byl dle odst. 4 článku 1 Směrnice doklad vydáván orgány členských států na žádost osoby, která je dle zákona držitelem a uživatelem střelné zbraně. Platnost EZP byla omezena na 5 let, v případě zapsání pouze zbraní kategorie D 10 let, ale platnost lze prodloužit. EZP musel mít držitel stále v držení a vyznačovaly se v něm změny zbraní, jejich ztráta nebo krádež.²²⁰ Implementace úpravy EZP úzce souvisí s přeshraniční přepravou střelných zbraní a střeliva a budu se jí podrobně věnovat v podkapitole 4.3.

---

²¹⁶ § 15 zákona č. 119/2002 Sb. v původním znění

²¹⁷ KREML, Antonín; TERYNGEL, Jiří: *Zákon č. 119/2002 Sb., o zbraních.*; s. 34

²¹⁸ Článek 1 směrnice 91/477/EHS v původním znění

²¹⁹ § 2 zákona č. 119/2002 Sb. v původním znění

²²⁰ Článek 1 směrnice 91/477/EHS v původním znění

V článku 2 Směrnice 477 vymeziła svoji působnost negativně, když výslovně uvedla, že se nedotýká vnitrostátních předpisů týkajících se nošení zbraní nebo lovu a sportovní střelby, rovněž se nevztahuje na nakládání se střelnými zbraněmi vnitrostátních ozbrojených sil a policie, na sběratele s kulturním a historickým zaměřením a obchodování přepravu vojenských zbraní a střeliva.²²¹

Zákon o zbraních převzal z velké části dělení ZP dle účelu používání zbraně, nově ale existuje šest následujících skupin:

- a) *A - ke sběratelským účelům;*
- b) *B - ke sportovním účelům;*
- c) *C - k loveckým účelům;*
- d) *D - k výkonu zaměstnání nebo povolání, nebo*
- e) *E - k ochraně života, zdraví nebo majetku;*²²²

a nošení střelné zbraně umožnil Zákon o zbraních držitelům ZP skupiny B a C pouze na střelnici a místech určených zvláštním zákonem (např. myslivecká honitba), Držitelé ZP skupiny D směli nosit zbraně viditelně, pokud vykonávali vyjmenovaná zaměstnání (např. strážníci obecní policie) a držitelé ZP skupiny E krátké zbraně, a to pouze skrytě a v počtu maximálně 2 kusů, sběratelé zbraně nosit nesměli, nicméně ustanovení Směrnice 477 se na ně dle Zákona o zbraních vztahují.²²³

Článek třetí umožnil členským státům přijmout přísnější pravidla, než určuje tato směrnice²²⁴, jak jsem již uváděl v úvodu této kapitoly a jak dokazuje např. i výše pospané uplatňování norem Směrnice 477 na sběratele.

4.2. Kapitola 2 – Harmonizace právních předpisů o střelných zbraních

Článek 4 určil členským státům povinnost podmínit podnikání aspoň v oboru zbraní kategorie A a B souhlasem uděleným na základě kontroly osobní a odborné bezúhonnosti, v případě PO se

---

²²¹ Článek 2 směrnice Rady 91/477/EHS v původním znění

²²² § 16 zákona č. 119/2002. Sb. v původním znění

²²³ tamtéž

²²⁴ Článek 3 směrnice 91/477/EHS v původním znění

kontrolovala osoba, která PO řídí. V případě podnikání se zbraněmi kategorie C a D byla povinnost podnikání aspoň ohlásit.²²⁵

V českém právním prostředí je podnikání v oboru zbraní vázáno na získání příslušné licence, která je podmíněna bezúhonností ve všech případech,²²⁶ a podnikatel v oblasti zbraní musí ustanovit zbrojírě pro každou svoji provozovnu,²²⁷ podmínky dle článku 4 Směrnice 477 tak Zákon o zbraních splňoval.

Článek 4 stanovil evidenční povinnost pro podnikatele ohledně zbraní kategorie A, B, C, a to po dobu 5 let i od ukončení činnosti, český zákon tuto povinnost reflektoval doslovně.²²⁸

Článek 5 stanovil podmínky nabytí a držení zbraní u kategorií A, B, C a D. V případě skupiny B je první podmínkou „mít pro to dobrý důvod“. Druhou podmínkou je dosažení věku 18 let (s výjimkou zbraní k loveckým a sportovním účelům, tam bylo možno zbraň svěřit i v mladším věku) a třetí požadavek, aby osoba nabývající a držící zbraň nepředstavovala nebezpečí pro sebe, veřejný pořádek a veřejnou bezpečnost.²²⁹

Zákon o zbraních v § 12 (5) uvádí taxativní výčet řádných důvodů pro vlastnění a držení zbraně kategorie B:

- a) *provozování muzejnictví nebo sběratelské činnosti,*
- b) *uskutečňování sportovní, lovecké, kulturní nebo jiné zájmové činnosti nebo příprava na povolání,*
- c) *provozování koncesovaných živností v oboru zbraní a střeliva,*
- d) *zajišťování ostrahy majetku a osob,*
- e) *zabezpečování úkolů podle zvláštního právního předpisu (např. zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii) nebo*
- f) *ochrana života, zdraví nebo majetku.*

---

²²⁵ Článek 4 směrnice Rady 91/477/EHS v původním znění

²²⁶ § 33 odst. 2 zákona č. 119/2002 Sb. v původním znění

²²⁷ § 39 odst. 1 zákona č. 119/2002 Sb. v původním znění

²²⁸ tamtéž

²²⁹ Článek 5 směrnice Rady 91/477/EHS v původním znění

Seznam důvodů pro nošení zbraně kategorie B je téměř totožný, pouze neobsahuje provozování muzejnictví nebo sběratelské činnosti.²³⁰

Co se týče podmínky věku, obecnou věkovou hranici Zákon o zbraních pro získání ZP stanovil na 21 let, pro lovecké a sportovní účely na 18 let. Pro sportovní účely mohla za splnění dalších podmínek získat ZP i osoba starší 15 let a pro lovecké účely osoba starší 16 let.²³¹ Bez zbrojního průkazu bylo možné v ČR nabývat v zásadě jen zbraně kategorie D.²³²

Aby osoba „nepředstavovala nebezpečí pro sebe, veřejný pořádek nebo veřejnou bezpečnost“, zajišťovaly podmínky pro získání ZP, a to prokázání zdravotní a odborné způsobilosti, bezúhonnost a spolehlivost.²³³

Zdravotní způsobilost se dle Zákona o zbraních zjišťovala prostřednictvím posuzujícího lékaře, kterým byl praktický lékař, u nějž byl žadatel registrován. Ten vydával posudek o zdravotní způsobilosti na základě výsledku lékařské prohlídky a dalších potřebných lékařských vyšetření. Zdravotní způsobilost se posuzovala po celou dobu držení ZP, a pokud zjistil u držitele ZP takovou změnu zdravotního stavu, která má za následek ztrátu zdravotní způsobilosti, byl povinen vydat nový posudek a zaslat jej bez odkladu příslušnému útvaru policie. Pokud kterýkoliv lékař zjistil u držitele ZP takovou změnu zdravotního stavu, která má za následek ztrátu zdravotní způsobilosti, musel držitele ZP poučit o této skutečnosti a oznámit ji bez zbytečného odkladu posuzujícímu lékaři, který mohl vyzvat držitele ZP, aby se dostavil k novému vyšetření, a pokud se držitel ZP nedostavil, posuzující lékař tuto skutečnost oznámil bez zbytečného odkladu příslušnému útvaru policie.²³⁴

Odborná způsobilost se zjišťovala zkouškou provedenou před zkušebním komisařem a skládala se z teoretické a praktické části. Teoretická část zkoušky měla formu písemného testu a ověřovala znalosti Zákona o zbraních a právních předpisů vydaných k jeho provedení, právních předpisů upravujících oprávnění k použití zbraně, z nauky o střelných zbraních a střelivu a ze zdravotnického

---

²³⁰ § 12 zákona č. 119/2002 Sb. v původním znění

²³¹ § 19 zákona č. 119/2002 Sb. v původním znění

²³² § 15 zákona č. 119/2002 Sb. v původním znění

²³³ § 18 zákona č. 119/2002 Sb. v původním znění

²³⁴ § 20 zákona č. 119/2002 Sb. v původním znění

minima. Praktická část se skládala ze zjištění znalostí bezpečné manipulace se zbraněmi a střelivem a ze střelby na pevný cíl.²³⁵

Podmínky bezúhonnosti negativně stanovil Zákon o zbraních v § 22, kdy bezúhonnou nebyla osoba pravomocně uznána vinnou jedním či více trestných činů taxativně uvedených v tomto ustanovení, jako příklad můžeme uvést trestný čin vlastizrady nebo obecného ohrožení.²³⁶

Spolehlivost byla v Zákoně o zbraních také definována negativně, spolehlivým nebyl např. ten, kdo prokazatelně nadměrně požívá alkoholické nápoje nebo prokazatelně požívá návykové látky, či byl pravomocně uznán vinným za spáchání více než jednoho přestupku např. na úseku zbraní či přestupku proti občanskému soužití.²³⁷

Zákon o zbraních stanovil čtyři různé podmínky analyzovány výše, které měly zaručit zvýšení bezpečnosti v oblasti nakládání se střelnými zbraněmi, a které ve svém součtu naplnily požadavky Směrnice 477, nicméně, jak budu rozvádět v následující kapitole, v případě zdravotní způsobilosti, český zákonodárce prostřednictvím novely v roce 2017 systém upravil.²³⁸

Zbraně kategorie C a D mohly dle Směrnice 477 držet pouze osoby starší 18 let, Zákon o zbraních byl u kategorie C přísnější a držet tyto zbraně směly jen osoby se ZP, tedy osoby, které prokázaly odbornou a zdravotní způsobilost, bezúhonnost a spolehlivost, režim nabývání zbraní kategorie C byl tak v ČR bližší nabývání zbraní kategorie B, ale nebylo nutné uvádět řádný důvod pro nabytí a získávat povolení.²³⁹ Pro zbraně kategorie D stanovil stejné podmínky jako Směrnice 477, tedy věk 18 let, podmíněný navíc způsobilostí k právním úkonům.²⁴⁰

Článek 6 Směrnice 477 zavazoval členské státy přijmout opatření zakazující nabývání zbraní a střeliva kategorie A, s výjimkou zvláštních případů, které ale nesmí odporovat veřejné bezpečnosti a veřejnému pořádku.²⁴¹

Zákon o zbraních podmínil nabývání zbraně a střeliva kategorie A, které byly v zásadě zakázané, udělením výjimky. Pro udělení výjimky musel být žadatel držitelem ZP skupiny A (pro sběratelské

---

²³⁵ § 21 zákona č. 119/2002 Sb. v původním znění

²³⁶ § 22 zákona č. 119/2002 Sb. v původním znění

²³⁷ § 23 zákona č. 119/2002 Sb. v původním znění

²³⁸ Bod 26. zákona č. 222/2017. Sb.

²³⁹ § 13 zákona č. 119/2002 Sb. v původním znění

²⁴⁰ § 15 zákona č. 119/2002 Sb. v původním znění

²⁴¹ Článek 6 směrnice 91/477/EHS v původním znění

účely).²⁴² Udělení výjimky podléhalo správnímu uvážení bez právního nároku²⁴³ a statistiky Policie ČR dokazují, že těchto výjimek v držení je udělováno minimální množství, ke dni 4. 9. 2018 bylo v ČR platných 197 výjimek na zakázané zbraně a 25 pro střelivo. Považuji za nutné uvést do kontextu i počet výjimek vydaných na zbrojní licenci, tedy pro podnikatelské účely podnikajících osob, kterých bylo ke stejnému datu platných 1 212 pro zakázané zbraně a 1 pro střelivo, celkově tak bylo pro držení zbraní kategorie A ke dni 4. 9. 2018 uděleno 1 509 výjimek.²⁴⁴ Pro srovnání, ke dni 18. 6. 2018 bylo v ČR legálně drženo 408 311 zbraní kategorie B a 452 100 zbraní kategorie C. Celkově tak zbraně kategorie A tvoří v ČR méně než 0,002 % legálně držených zbraní podléhajících ohlašovacímu nebo povolovacímu režimu v ČR. Držitel ZP skupiny A navíc smí nabývat a držet nejvýše 3 ks střeliva či nejmenší spotřebitelské balení jednoho typu²⁴⁵, nicméně, abych předešel vytvoření dojmu, že držitel zbraně kat. A nemůže nabývat více než 3 ks střeliva, které lze v dotyčné zbrani použít, upozorňuji, že pokud je zároveň držitelem ZP jiné skupiny a držitelem zbraně stejné ráže, jako jím držená zbraň kat. A, může mít legálně k dispozici mnohem větší množství střeliva, které lze fakticky ve zbrani kat. A použít.

Pro vyloučení veškerých pochybností uvádím, že jsem do udělených výjimek nezapočítal 232 výjimek udělených na zakázané doplňky zbraní,²⁴⁶ a to z toho důvodu, že tyto doplňky nejsou Směrnicí 477 zakázané a požadavek článku 6 Směrnice 477 tak na ně nedopadá.

Článek 7 podmiňoval nabývání a držení zbraně kategorie B udělením povolení, v případě nabývání zbraně této kategorie osobou s bydlištěm v jiném členském státě, bylo potřeba rovněž předchozího souhlasu tohoto státu, o udělení souhlasu k držení zbraně kategorie B je tento stát uvědomen. Článek 7 výslovně stanovil, že povolení nabývat a povolení držet zbraň kategorie B je možné udělit jedním správním rozhodnutím.²⁴⁷ Český zákonodárce tohoto ustanovení využil a rozhoduje jedním správním rozhodnutím, v případě udělování povolení osobě s bydlištěm ještě v jiném členském státě vyžaduje v souladu s článkem 7 předběžný souhlas tohoto členského státu,

---

²⁴² § 9 zákona č. 119/2002 Sb. v původním znění

²⁴³ KREML, Antonín; TERYNGEL, Jiří: *Zákon č. 119/2002 Sb., o zbraních.*; s. 25

²⁴⁴ VOKUŠ, Jiří; *Držení zbraní kategorie A.* In policie.cz; 2018-12-19 [online]. [cit. 2020-08-24]; dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/drzeni-zbrani-kategorie-a.aspx>

²⁴⁵ § 28 (1) zákona č. 119/2002 Sb. v původním znění

²⁴⁶ VOKUŠ, Jiří; *Držení zbraní kategorie A.* In policie.cz; 2018-12-19 [online]. [cit. 2020-08-24]; dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/drzeni-zbrani-kategorie-a.aspx>

²⁴⁷ Článek 7 směrnice 91/477/EHS v původním znění

a to s překladem do jazyka českého, vyhotoveného tlumočnickem zapsaným v seznamu znalců a tlumočníků.²⁴⁸

Článek 8 zakotvil povinnost držitele zbraně kategorie C ohlásit držení takové zbraně orgánům státu, ve kterém je tato zbraň držena. Povinnost o uvědomění orgánů členského státu se také vztahovala na každého prodejce, podnikatele v oboru zbraní a soukromou osobu, a to ohledně každého převodu anebo předání, uvědomění také obsahovalo identifikační prvky nabyvatele a střelné zbraně. Měl-li nabyvatel bydliště i v jiném členském státě, než kde nabývá zbraň, musel o tom nabyvatel informovat i stát, ve kterém k nabytí došlo. Poslední odstavec uložil povinnost členskému státu, pokud nabývání a držení určité zbraně kategorie B, C nebo D podmiňuje povolením, musel uvědomit o tom ostatní členské státy.²⁴⁹

Ohlašovací povinnost nabyvatele policejnímu orgánu zbraně kategorie C Zákon o zbraních upravil v § 14.²⁵⁰ Oproti článku 8 mají nabyvatel i převodce v ČR navíc povinnost v ohlášení uvést i způsob převodu vlastnictví.²⁵¹ Zákon o zbraních podmiňoval nabytí zbraně povolením pouze u všech zbraní kategorie B,²⁵² ale oproti Směrnici 477 zakázal např. zbraně s pevně vestavěnými tlumiči hluku a šokové střelivo pro krátké zbraně.²⁵³

Článek 9 Směrnice 477 upravoval přeshraniční nabytí zbraně v rámci členských států, a odkazoval na článek 11, který je analyzován níže v podkapitole 4.3.²⁵⁴

Článek 10 stanovil, že podmínky nabývání a držení střeliva jsou shodné s nabýváním a držením zbraně, do které je střelivo určeno.²⁵⁵

Nabývání střeliva Zákon o zbraních upravil v § 28 s tím, že modifikoval nabývání střeliva dle skupin ZP, držitel ZP skupiny A tak mohl nabývat do vlastnictví pouze 3 ks střeliva stejného druhu do zbraně kategorie A, B nebo C, případně nejmenší spotřebitelské balení, držitelé ZP skupiny B a C mohli střelivo do zbraní kategorie B a C nabývat a držet neomezeně. Držitel ZP skupiny D směl držet střelivo pouze do zbraně, které mu svěřil zaměstnavatel, a držitel ZP skupiny E směl

---

²⁴⁸ § 12 zákona č. 119/2002 Sb. v původním znění

²⁴⁹ Článek 8 směrnice Rady 91/477/EHS v původním znění

²⁵⁰ § 14 zákona č. 119/2002 Sb. v původním znění

²⁵¹ § 41 zákona č. 119/2002 Sb. v původním znění

²⁵² § 12 zákona č. 119/2002 Sb. v původním znění

²⁵³ § 4 zákona č. 119/2002 Sb. v původním znění

²⁵⁴ Článek 9 směrnice 91/477/EHS v původním znění

²⁵⁵ Článek 10 směrnice 91/477/EHS v původním znění

nabývat a držet střelivo do zbraní kategorie B a C a pouze do zbraně, kterou byl oprávněn držet.²⁵⁶ Oproti úpravě Směrnici 477 tak v některých případech nabývání a držení střeliva Zákon o zbraních upravil restriktivněji.

4.3. Kapitola 3 – Formality požadované pro pohyb zbraní uvnitř Společenství

Tato kapitola stanovila podmínky přepravy střelných zbraní mezi členskými státy. Článek 11 určil povinné informace, které musí být před mezistátní přepravou sděleny orgánům státu, kde se zbraně nachází:

- *jméno a adresu prodávajícího nebo převodce a jméno a adresu kupujícího nebo nabyvatele a popřípadě vlastníka,*
- *adresu místa, na které budou tyto zbraně zaslány nebo dopraveny,*
- *počet zbraní, které jsou zasílány nebo dopravovány,*
- *údaje umožňující identifikaci každé zbraně a rovněž oznámení, že střelná zbraň byla předmětem kontroly v souladu s Úmluvou o vzájemném uznávání zkušebních značek na přenosných střelných zbraních ze dne 1. července 1969,*
- *přepravní prostředky,*
- *den odeslání a předpokládaný den převzetí.*

Přepravní prostředky a den odeslání a předpokládaný den převzetí se nemusely sdělovat, pokud docházelo k přepravě mezi podnikateli v oblasti zbraní. Podle článku 11 měl povinnost členský stát přezkoumat přepravu zbraní, především z hlediska bezpečnosti, a v případě, že přepravu povolil, vydat o tom průkaz obsahující výše uvedené informace, který bude provázet přepravované zbraně až do místa určení. Členské státy mohly udělit podnikatelům v oblasti zbraní, kteří přepravovali zbraně k jinému podnikateli v oblasti zbraní sídlícímu v jiném členském státě, právo přepravovat zbraně bez povolení. Toto právo ale mohly státy udělit jen na 3 roky a mohly ho kdykoliv odůvodněným rozhodnutím pozastavit nebo zrušit. Doklad o udělení tohoto práva musel také doprovázet střelné zbraně až do místa určení. Výše uvedené údaje o přepravě ale musí podnikatel rovněž sdělit, i když nežádá o povolení, a to nejpozději během přepravy.²⁵⁷

---

²⁵⁶ § 42 zákona č. 119/2002 Sb. v původním znění

²⁵⁷ Článek 11 směrnice Rady 91/477/EHS

Zákon o zbraních upravoval podmínky přepravy zbraní v hlavě VII – vývoz, dovoz a tranzit zbraní a střeliva. Jak naznačoval název hlavy, český zákonodárce rozlišil mezi vývozem, dovozem a tranzitem zbraní a střeliva, a navíc zvláštní režim pro podnikatele v oblasti zbraní. V případě vývozu střelné zbraně bylo kromě informací požadovaných Směrnicí 477 nutné rovněž uvést osobní údaje a číslo cestovního dokladu osoby, která bude zbraň přepravovat, a název přechodu, kterým zbraň opustí území ČR. Na základě těchto údajů se vydalo povolení nazývajícím se zbrojní průvodní list pro trvalý vývoz zbraně nebo střeliva.²⁵⁸ V případě dovozu střelné zbraně se uvedly totožné údaje, uvedl se název přechodu, kterým střelná zbraň bude dovezena na území ČR, na základě čehož se vydal zbrojní průvodní list pro trvalý dovoz zbraně a střeliva, který sloužil zároveň jako předběžný souhlas s dovozem zbraně nebo střeliva.²⁵⁹

Tranzitem zbraní bylo dle § 46 dočasné dovezení, nošení zbraně na území ČR nebo provezení územím ČR. Pro tranzit bylo nutné získat povolení – zbrojní průvodní list pro tranzit zbraní nebo střeliva.²⁶⁰

V případě přepravy zbraní podnikatelem v oblasti zbraní a střeliva bylo rovněž vyžadováno povolení. Žádost musel podnikatel předložit nejpozději 5 dnů před zahájením přepravy. Český zákonodárce využil možnost směrnice vydávat podnikateli se zbraněmi, který dováží či vyváží zbraně podnikateli nebo pro podnikatele v oblasti zbraní a střeliva, povolení až na dobu 3 let.²⁶¹

Lze shrnout, že Zákon o zbraních mezinárodní přepravu zbraní a střeliva pojímá velice obdobně jako Směrnice 477 a ani oproti předchozí právní úpravě nedošlo k výrazným změnám.

Článek 12 upravil režim přeshraničního přechodu zbraní s využitím evropského zbrojního průkazu (EZP). V případě, že držitel EZP měl příslušnou zbraň v EZP zapsanou, nevyžadoval se pro přeshraniční přechod s touto zbraní a množstvím střeliva do ní odpovídající účelu použití povolení státu, kde se zbraň nachází, ale jen povolení státu, do kterého nebo přes který cestuje. Toto povolení mohly orgány členských států vydat na jednu nebo více cest, vždy ale na dobu nejvýše jednoho roku. Z tohoto režimu měli speciální výjimku lovci a sportovní střelci. Lovci mohli střelné zbraně kategorie C a D během cesty držet i bez povolení, pokud cestovali s cílem lovu a pokud drželi EZP, ve kterém byly tyto zbraně uvedeny, a pokud uvedli důvod cesty, zejména předložením pozvání.

---

²⁵⁸ § 44 odst. 4 zákona č. 119/2002 Sb. v původním znění

²⁵⁹ § 45 zákona č. 119/2002 Sb. v původním znění

²⁶⁰ § 46 zákona č. 119/2002 Sb. v původním znění

²⁶¹ § 50 zákona č. 119/2002 Sb. v původním znění

Pro sportovní střelce platila výjimka obdobně, pokud cestovali s cílem sportovní střelby, ale platila i pro zbraně kategorie B. Výjimka neplatila pro cesty do států, které konkrétní zbraně držené lovci a sportovními střelci zakázaly nebo jejich nabývání a držení podmiňovaly povolením.²⁶²

Zákon č. 119/2002 Sb. přebral úpravu EZP identicky se Směrnicí 477. Podle § 46 (5) nemusel mít povolení sportovní střelec z členského státu, pokud držel EZP, ani pro zbraň kategorie B, pokud ji měl v EZP zapsanou,²⁶³ byť její nabývání a držení v ČR podmiňovala povolením.²⁶⁴

Čl. 12 také umožnil členským státům prostřednictvím vzájemných dohod přijmout odlišné podmínky pro mezistátní pohyb se zbraní,²⁶⁵ nicméně český zákonodárce možnost přijímání těchto dohod v Zákoně o zbraních zakotvil až novelou přijatou v roce 2020, dle Gawrona by tato možnost měla být prvním krokem v koordinovanějším postupu mezi evropskými státy v oblasti zbrojní legislativy.²⁶⁶

Čl. 13 upravoval mezistátní povinnost výměny informací členských států v souvislosti s mezinárodní přepravou zbraní.²⁶⁷ Zákon o zbraních uložil povinnost sdílení těchto informací Policejnímu prezidiu v § 73.²⁶⁸

Čl. 14 uložil členským státům povinnost přijmout předpisy zakazující dovoz střelných zbraní jinak než v souladu s čl. 11 a 12.²⁶⁹ Zákon o zbraních jiný způsob než ten v souladu se Směrnicí 477 neumožňoval.

4.4. Kapitola 4 – Závěrečná ustanovení

Článek 15 uložil povinnost zesílení kontroly zbraní na vnějších hranicích Společenství a zajištění, aby cestující z nečlenských států přepravovali zbraň v souladu s článkem 12.²⁷⁰

---

²⁶² Článek 12 směrnice Rady 91/477/EHS v původním znění

²⁶³ § 46 zákona č. 119/2002 Sb. v původním znění

²⁶⁴ § 12 zákona č. 119/2002 Sb. v původním znění

²⁶⁵ Článek 12 směrnice Rady 91/477/EHS v původním znění

²⁶⁶ GAWRON, Tomáš. *Reciproční uznávání povolení k nošení zbraně – pozměňovací návrh poslance Pavla Růžičky*. In zbrojnice.com; 2020-07-30 [online]. [cit. 2020-12-12]; dostupné z: <https://zbrojnice.com/2020/07/30/reciprozni-uznavani-povoleni-k-noseni-zbrane-pozmenovaci-navrh-poslanca-pavla-ruzicky/>

²⁶⁷ Článek 13 směrnice Rady 91/477/EHS v původním znění

²⁶⁸ § 73 zákona č. 119/2002 Sb. v původním znění

²⁶⁹ Článek 14 směrnice Rady 91/477/EHS v původním znění

²⁷⁰ Článek 15 směrnice Rady 91/477/EHS v původním znění

Článek 16 uložil členským státům povinnost stanovit sankce za nedodržení předpisů přijatých k provedení Směrnice 477, přičemž tyto sankce měly být dostatečné, aby podpořily dodržování těchto předpisů.²⁷¹

První rovinou nástrojů, které lze považovat za sankce za nedodržování prováděcích předpisů, jsou možnosti odnětí ZP či zbrojní licence. O odnětí ZP rozhodl příslušný policejní útvar mimo jiné tehdy, pokud držitel ZP přestal splňovat podmínky bezúhonnosti či spolehlivosti, jak jsou popsány výše.²⁷² O odnětí licence mohl policejní útvar rozhodnout, pokud její držitel závažně nebo opakovaně porušil ustanovení Zákona o zbraních. Zákon o zbraních také stanovil správní delikty v oblasti zbraní, v souvislosti s implementací Směrnice 477 lze mluvit především o správních deliktech držitelů licencí spočívajících např. v nedostatečném zajištění zbraní proti zneužití či porušení vést příslušné evidence, za které hrozila pokuta až do výše 1 000 000 Kč,²⁷³ porušení povinnosti neprodleně ohlásit ztrátu či odcizení střelné zbraně, za které hrozila pokuta až do výše 500 000 Kč.²⁷⁴ Zákon o zbraních neupravoval přestupky fyzických nepodnikajících osob, ty byly tehdy upraveny v zákoně č. 200/1990 Sb., zákoně o přestupcích, konkrétně v § 42, za porušení povinnosti na úseku zbraní a střeliva umožňoval uložit pokutu až do výše 15 000 Kč.²⁷⁵

Je nutné v této souvislosti také zmínit trestněprávní sankce, kdy nelze vyloučit naplnění skutkové podstaty trestného činu nedovoleného ozbrojování, dle kterého je trestné jakékoliv obstarání střelené zbraně, např. dar, koupě či výměna dle § 185 zákona č. 140/1961 Sb., za který hrozilo pachateli až pětileté vězení.²⁷⁶ V případě zakázaných zbraní bylo možno naplnit skutkovou podstatu trestného činu vývoj, výroba a držení zakázaných bojových prostředků dle § 185a zákona č. 140/1961 Sb., za který hrozil rovněž pětiletý trest.²⁷⁷

Lze tedy shrnout, že český právní systém obsahoval několik nástrojů, kterými požadavky Směrnice 477 vymáhal, přičemž rozlišoval mezi správními delikty fyzických a právnických osob či podnikatelů a v případě závažného porušení bylo možné uložit i trestněprávní sankci.

---

²⁷¹ Článek 16 směrnice Rady 91/477/EHS v původním znění

²⁷² § 27 (1) zákona č. 119/2002 Sb. v původním znění

²⁷³ § 76 (1) a) zákona č. 119/2002 Sb. v původním znění

²⁷⁴ § 76 (1) b) zákona č. 119/2002 Sb. v původním znění

²⁷⁵ § 42 zákona č. 334/2002 Sb.

²⁷⁶ § 185 zákona č. 140/1961 Sb.

²⁷⁷ tamtéž

Článek 17 stanovil Evropské komisi (dále také jen „EK“ nebo „Komise“) lhůtu 5 let od implementace Směrnice k předložení zprávy o vyhodnocení účinků Směrnice 477 Evropskému parlamentu a Radě.²⁷⁸

Článek 18 stanovil povinnost členských států implementovat Směrnici 477, a to způsobem zajišťujícím účinnost ustanovení Směrnice 477 nejpozději k 1. 1. 1993,²⁷⁹ na ČR tak měl vliv až při procesu vstupu do EU.

4.5. Shrnutí

Jak jsem předpokládal na začátku této kapitoly, komparace směrnice 91/477/EHS a zákona č. 119/2002 Sb. v původním znění ukázala, že všechny zkoumané požadavky Směrnice 477 byly do právního řádu ČR prostřednictvím Zákona o zbraních implementovány. Komparace rovněž ukázala, že v některých oblastech byla česká zákonná úprava poměrně výrazně striktnější, to platí například o oblasti zakázaných zbraní, kdy byly v ČR zakázané zbraně a jejich doplňky, které by dle účinných předpisů EU nemusely, například tlumič hluku výstřelu.²⁸⁰

V oblasti zbraní podléhajících povolení byl česká právní úprava velice podobná té ve Směrnici 477, jak jsem již uvedl výše, dokonce byla původně natolik restriktivní vůči dlouhým zbraním s drážkovaným vývrtem hlavně, že se dostala do rozporu s evropskou úpravou pro přepravu zbraní pro lovecké účely.

Lze samozřejmě spekulovat o vhodnosti prověřování, zda nabyvatelé „nepředstavují nebezpečí pro sebe, veřejný pořádek nebo veřejnou bezpečnost“²⁸¹. Jak popisují v následující kapitole, např. v oblasti zdravotní způsobilosti došlo zákonem č. 229/2016 Sb. k upřesnění spolupráce ošetřujících lékařů držitele a policejních orgánů v podobě § 20a Zákona o zbraních, díky čemuž by měla být policie velice dobře informována o potenciálně nebezpečných držitelích ZP. Podmínky bezúhonnosti a spolehlivosti považují za přiměřené omezení práva nabývat zbraně ve prospěch veřejného pořádku a bezpečnosti.

---

²⁷⁸ Článek 17 směrnice Rady 91/477/EHS v původním znění

²⁷⁹ Článek 18 směrnice Rady 91/477/EHS v původním znění

²⁸⁰ HANÁK, Jiří; *Tlumič hluku výstřelu*; myslivost.cz; 2018-8 [online]. [cit. 2020-12-12]; dostupné z <https://www.myslivost.cz/Casopis-Myslivost/Myslivost/2018/Srpen-2018/TLUMIC-HLUKU-VYSTRELU>

²⁸¹ Článek 5 směrnice 91/477/EHS v původním znění

Stejně tak v oblasti zbraní podléhajících ohlášení je česká právní úprava přísnější, protože dle Směrnice 477 by tyto zbraně mohly být nabývány za splnění podmínky věku 18 let a ohlášení nabytí, jako je tomu např. v Rakousku.²⁸² Vzhledem k tomu, že dlouhodobě je těchto zbraní v ČR drženo přes 400 000,²⁸³ ale považují osobně povinnost jejich držitelů splnit podobné podmínky jako držitelé zbraní podléhajících povolení za vhodnou.

Vydání ZP dle Zákona o zbraních bylo stále nárokové. Nenárokovost se v Zákoně o zbraních vyskytuje pouze u udělení výjimky k nabývání a držení zbraně kategorie A. Dle čl. 5 Směrnice 477 by bylo možné skrze „*řádný důvod*“ teoreticky umožnit velkou míru správního uvážení, pokud by došlo k doslovnému převzetí znění, ale český zákonodárce v § 12 odst. 5 Zákoně o zbraních taxativně stanovil seznam řádných důvodů a omezil tak možnost správního uvážení.

V oblasti mezinárodní přepravy zbraní Zákon o zbraních splňoval podmínky Směrnice 477 téměř doslovně, přičemž ale navázal na princip průvodních zbrojních listů používaných v přechozí právní úpravě.

Sankce za porušení ustanovení Zákona o zbraních byly široké, v rovině správních deliktů mohla být uložena peněžitá pokuta až do výše 1 mil. Kč a odebrání udělených povolení a oprávnění k nakládání se zbraněmi. V případě naplnění skutkové podstaty trestného činu nedovoleného ozbrojování bylo možné udělit až pětiletý trest odnětí svobody, zákaz činnosti nebo propadnutí věci. Při naplnění skutkové podstaty trestného činu vývoj, výroba a držení zakázaných bojových prostředků bylo rovněž možné uložit pětiletý trest odnětí svobody a propadnutí majetku. Český zákonodárce měl možnost reagovat přiměřeně na intenzitu porušení Zákona o zbraních a jeho prostřednictvím i na porušení podmínek Směrnice 477.

Pokud srovnáme zákon č. 119/2002 Sb. se zákonem č. 288/1995 Sb., můžeme vypozařovat výrazné změny ve způsobu kategorizace zbraní, kdy původních tři kategorie byly nahrazeny čtyřmi a v souladu se Směrnicí 477 nastolen povolovací režim pro zbraně kategorie B. Dále si lze všimnout, že Zákon o zbraních nepřevzal veškerou terminologii ze Směrnice 477, např. zbraně

---

²⁸² ČTK; *Kdo smí v Evropě držet zbraň? Francouzi jsou jako Češi, Britové naopak velmi přísní*; aktualne.cz; 2020-01-30 (cit. 2020-08-24) dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/ruzna-pravidla-na-drzeni-zbrani-v-eu-nekde-je-pravo-narokove/r~4bdccd00438f11ea84260cc47ab5f122/>

²⁸³ VOKUŠ, Jiří; *Statistické údaje o zbraních*; policie.cz; 2018-12-19 (cit. 2020-08-24); dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/statisticke-udaje-o-zbranich.aspx>

nerozlišuje na základě vývrtnosti hlavně, ale podle střeliva se středovým či okrajovým zápalem, proto zbraně kategorie D dle Směrnice 477 mohou být i zbraně kategorie C v Zákoně o zbraních.

Oproti předchozí právní úpravě byl také snížen počet skupin ZP, už jich existuje pouze 6: skupina A – ke sběratelským účelům, skupina B – ke sportovním účelům, skupina C – k loveckým účelům, skupina D – k výkonu zaměstnání nebo povolání a skupina E – k ochraně zdraví, života nebo majetku.

Celkově ponechal zákonodárce při vstupu do EU základní systematiku zbraňového zákona podobnou, výrazné změny se udály pouze v kategorizaci zbraní.

Výsledky komparace lze shrnout tak, že v původní legislativní úpravě byla česká legislativa přísnější než legislativa evropská, v některých oblastech výrazně. V další části této práce se budu věnovat komparaci Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2017/853/ES 91/477/EHS ve znění Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2017/853/ES (Směrnice 477/2) se Zákonem o zbraních ve znění zákona č. 222/2017 Sb. (Zákon o zbraních 2), abych ověřil, zda trend přísnější úpravy bude platit i v současně platné právní úpravě.

5. Právní rozbor směrnice 91/477/EHS ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/51/ES a její komparace se zákonem č. 119/2002 Sb., ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

V roce 2008 byla přijata směrnice evropského parlamentu a rady 2008/51/ES (Směrnice 51), kterou se novelizovala Směrnice 477, a to z důvodu plnění závazků EU plynoucích z podepsání Protokolu o nedovolené výrobě a distribuci střelných zbraní, jejich součástí, dílů a střeliva, připojeného k Úmluvě Organizace spojených národů o boji proti mezinárodnímu organizovanému zločinu. Hlavními cíli této novely bylo definovat pojem nedovolené výroby střelných zbraní, jejich součástí a střeliva a pojem nedovolené obchodování; ukotvení povinnosti označení střelných zbraní při jejich uvedení na trh, aby bylo možné je sledovat; prodloužit evidenční povinnost o zbraních minimálně na 10 let a zavést povinnost členských států mít počítačový evidenční systém s informacemi o zbraních; stanovit přesnější zásady znehodnocování zbraní; legislativně upravit nabývání zbraní prostřednictvím internetu; zlepšit výměnu informací mezi členskými státy a zjednodušit správní řízení ohledně povolení nabytí a povolení držet střelnou zbraň.²⁸⁴

Byť by se nabízela pouze komparace článků Směrnice 477, které byly Směrnici 51 novelizovány, znění Zákona o zbraních se od původního v některých výše komparovaných částech liší natolik, že jsem se rozhodl vytvořit celkovou komparaci Směrnice 477 ve znění Směrnice 51 (Směrnice 477/2) a Zákona o zbraních ve znění novely, zákona č. 222/2017 Sb. (Zákon o zbraních 2). Tím lze na konci této kapitoly dosáhnout obrazu o naplňování evropského práva v českém legislativním prostředí před poslední novelizací, což považuji za klíčový prostředek k závěrečné komparaci dopadů Směrnice 853 na českou legislativu v oblasti zbraní a střeliva, a proto budu na následujících stránkách opět analyzovat veškeré (byť novelizované) články Směrnice 477, pokud došlo ke změnám jejich implementace do českého práva. Jinými slovy, v následujících podkapitolách budu komparovat veškeré články Směrnice 477 s výjimkou těch, které nebyly Směrnici 51 novelizovány a ani nejsou zněním Zákona o zbraních 2 oproti jeho původnímu znění jinak implementovány. U takových článků pouze odkáži na komparaci provedenou v předchozí kapitole.

---

²⁸⁴ Preambule směrnice 2008/51/ES

5.1. Kapitola I – působnost

Článek 1 Směrnice 477/2 definoval v odst. 1 až 1e základní pojmy „*střelná zbraň*“, „*součásti*“, „*hlavní části*“, „*střelivo*“, „*sledování*“ a „*zprostředkovatel*“.

„*Střelnou zbraň*“ byla ruční zbraň s hlavní, která vystřeluje nebo může být modifikována k vystřelování jednotné, hromadné či plynové střely (projektilu), a to prostřednictvím okamžitého uvolnění chemické energie, pokud není z působnosti Směrnice 477/2 vyloučena. Má se za to, že uschopnit ke střelbě projektilem lze zbraň, pokud má vzhled střelné zbraně a v důsledku své konstrukce nebo výrobního materiálu může být ke střelbě uschopněna.²⁸⁵

Zákon o zbraních 2 definoval v příloze 1 střelnou zbraň jako zbraň, u které je funkce odvozena od okamžitého uvolnění energie při výstřelu,²⁸⁶ tato definice tak byla širší než ta využívaná ve Směrnici 477/2, protože v sobě zahrnovala i zbraně využívající okamžitého uvolnění mechanické energie či energie stlačeného vzduchu. Definicí střelné zbraně ve Směrnici 477/2 odpovídala definice zbraně palné,²⁸⁷ a stále tak existoval rozpor mezi evropskou a tuzemskou terminologií. Kategorii zbraní, které je možné modifikovat na zbraně střelné, Zákon o zbraních 2 neupravoval.

„*Součásti*“ byla dle odstavce 1a jakákoliv součást zkonstruovaná pro střelnou zbraň a nezbytná pro její funkci. Demonstrativní výčet uváděl mimo jiné hlaveň, rám, pouzdro závěru, závěr, nábojový válec revolveru, nosič závorníku, závorník a jakékoliv zařízení sloužící k utlumení hluku výstřelu;²⁸⁸ hlavními částmi byly mechanismus závěru, nábojová komora, a hlaveň střelné zbraně.²⁸⁹

Dle Zákona o zbraních 2 byly hlavními částmi střelné zbraně hlaveň, vložná hlaveň, vložná nábojová komora, rám, válec revolveru, pouzdro závěru nebo tělo a závěr. Pojem součást zbraně Zákon o zbraních 2 nedefinoval a ani neobsahoval, pokud ale srovnáme hlavní části zbraně, zjistíme, že výčet v českém zákoně byl tak široký, že obsahoval i součásti zbraně, jak je definuje Směrnice 477/2, s výjimkou závorníku a nosiče závorníku, které Zákon o zbraních 2 neuváděl, a tlumiče hluku výstřelu, který Zákon o zbraních 2 definoval jako zakázaný doplněk zbraně.²⁹⁰

---

²⁸⁵ 1 Čl. 1 odst. směrnice 91/477/EHS ve znění směrnice 2008/51/ES

²⁸⁶ Část první, bod 1. Přílohy 1 zákona č. 119/2002 Sb. ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

²⁸⁷ Část první, bod 2. Přílohy 1 zákona č. 119/2002 Sb. ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

²⁸⁸ Čl. 1 odst. 1a směrnice 91/477/EHS ve znění směrnice 2008/51/ES

²⁸⁹ Odst. 1b Čl. 1 směrnice 91/477/EHS ve znění směrnice 2008/51/ES

²⁹⁰ § 4 odst. c) bod 1. zákona č. 119/2002 Sb. ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

Střelivo bylo dle Směrnice 477/2 kompletní náboj nebo jeho komponenty, tedy nábojnice, zápalky, výmetné náplně nebo projektily, pokud tyto komponenty samotné podléhaly v členském státě povolení.²⁹¹

Zákon o zbraních 2 střelivem souhrnně označil, náboje, nábojky a střely do střelných zbraní.²⁹²

Odstavec 1e definoval zprostředkovatele jako fyzickou nebo právnickou osobu kromě podnikatele v oboru zbraní, její podnikatelská činnost aspoň z části spočívá v nákupu, prodeji nebo organizaci převodu zbraní.²⁹³

Zákon o zbraních už ve svém původním znění zprostředkování nákupu či prodeje zbraní zařadil pod podnikatelskou činnost v oblasti zbraní a úprava v Zákoně o zbraních 2 byla v tomto totožná.²⁹⁴

5.1.1. Příloha I

Aby byla uchována kontinuita postupu komparace s předchozí kapitolou, i zde zanalyzují Přílohu I Směrnice 477 a její reflexi v českém právním řádu.

Směrnice 477/2 změnila Přílohu I v části III. tak, že písmeno a) znělo: „(Pro účely této přílohy se do definice střelných zbraní nezahrnují předměty, které odpovídají definici, ale) *byly trvale znehodnoceny způsobem, který zajišťuje, že všechny hlavní části střelné zbraně jsou trvale nepoužitelné a není možné je jakkoli odstranit, nahradit nebo upravit za účelem uschopnění ke střelbě*“; přičemž členské státy jsou povinny ověřit, zda je způsob znehodnocení opravdu trvalý a zbraň je nevratně neschopná střelby, k čemuž EK vydá společné pokyny o standardech a technikách znehodnocení.²⁹⁵

Považuji za nutné poznamenat, že tyto společné pokyny byly EK vydány prostřednictvím prováděcího nařízení Komise (EU) 2015/2403 ze dne 15. 12. 2015, tedy až v době přijímání Směrnice 853.²⁹⁶

Znehodnocené zbraně byly dle Zákona o zbraních 2 zbraněmi znehodnocenými postupem stanoveným právním předpisem, nařízením vlády č. 219/2017 Sb., které reflektuje výše uvedené

---

²⁹¹ Čl. 1 odst. 1d směrnice 91/477/EHS ve znění směrnice 2008/51/ES

²⁹² Část druhá, bod 1. Přílohy 1 zákona č. 119/2002 Sb. ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

²⁹³ Čl. 1 odst. 1e směrnice 91/477/EHS ve znění směrnice 2008/51/ES

²⁹⁴ § 2 odst. 2) písm. d) bod 1. zákona č. 119/2002 Sb. ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

²⁹⁵ Část III. Přílohy směrnice Rady 91/477/EHS ve znění směrnice 2008/51/ES

²⁹⁶ Prováděcí nařízení Komise (EU) 2015/2403

prováděcí nařízení EK,²⁹⁷ znehodnocená zbraň byla dle Zákona o zbraních 2 zbraní kategorie D²⁹⁸ a jako takovou ji směla nabývat pouze osoba starší 18 let.²⁹⁹ Znehodnocená zbraň byla upravena i v zákoně č. 288/1995 Sb., i tehdy muselo znehodnocením dojít k takovému zásahu do zbraně, že ji již nebylo možno upravit³⁰⁰, a po znehodnocení byla zbraň vyřazena z registru.³⁰¹

S Přílohou 1 souvisí i změna v Zákoně o zbraních 2, který výslovně definoval odpalovací zařízení a řadil je mezi zbraně kategorie A, a vyřazení laserového zaměřovače ze zakázaných doplňků zbraně.³⁰²

5.1.2. Podnikatel v oboru zbraní, nedovolená výroba a evropský zbrojní pas, negativní vymezení působnosti

Pojem „*podnikatel v oboru zbraní*“ nově zahrnul i obchodní činnosti zahrnující součásti a střelivo.³⁰³ Definice v Zákonu o zbraních zahrnovala tyto činnosti v případě střeliva již v původním znění, součásti zbraní zákon nedefinoval, ale vzhledem k šíři hlavních částí zbraně dle definice v Zákonu o zbraních 2 se na obchod s nimi vztahoval rovněž.³⁰⁴

Nový odstavec 2a definoval nedovolenou výrobu, kterou je výroba či montáž střelných zbraní, jejich součástí a střeliva i) z nedovolených částí; ii) bez příslušného povolení; iii) bez příslušného označení smontovaných střelných zbraní. Nedovoleným obchodováním byly obchodní činnosti v oblasti zbraní z území jednoho členského státu na území druhého, pokud to členské státy nepovolují či pokud nejsou zbraně řádně označeny.³⁰⁵

Zákon o zbraních 2 pojmy nedovolená výroba či obchod neobsahoval, nicméně jednání definované pod těmito pojmy trestá český právní řád na správní úrovni³⁰⁶, a v případě větší intenzity a rozsahu i na trestněprávní úrovni.³⁰⁷

---

²⁹⁷ Nařízení vlády č. 219/2017 Sb.

²⁹⁸ § 7 zákona č. 119/2002 Sb. ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

²⁹⁹ § 15 zákona č. 119/2002 Sb. ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

³⁰⁰ § 5 zákona č. 119/2002 Sb. ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

³⁰¹ § 26 odst. 5 zákona č. 119/2002 Sb. ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

³⁰² § 4 zákona č. 119/2002 Sb. ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

³⁰³ Článek 1 směrnice 91/477/EHS

³⁰⁴ § 3 odst. 2 zákona č. 119/2002 Sb. ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

³⁰⁵ Článek 1 směrnice 91/477/EHS ve znění směrnice 2008/51/ES

³⁰⁶ Např. § 76c odst. 2 písm. h) zákona č. 119/2002 Sb. ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

³⁰⁷ Např. § 279 zákona č. 40/2009 Sb.

Nově byl Evropský zbrojní pas doklad vydávaný orgány členských států na žádost osoby, která je dle zákona držitelem a uživatelem střelné zbraně, jehož platnost činí pouze 5 let, bez ohledu na kategorii zapsaných zbraní³⁰⁸, to Zákon o zbraních 2 reflektoval doslovně.³⁰⁹

Články 2 a 3 Směrnice 477 zůstaly nezměněny a rovněž nedošlo ke změně ustanovení, která je implementují, proto zde v otázce komparace odkazují na předchozí kapitulu.

5.2. Kapitola 2 – harmonizace právních předpisů o střelných zbraních

Článek 4 Směrnice 477/2 ve svých ustanoveních nově zakotvil povinnost členských států zajistit, aby střelné zbraně a jejich součásti uváděné na trh byly řádně označeny a registrovány, nebo znehodnoceny.³¹⁰

Řádné označení obsahovalo jedinečné označení včetně jména výrobce, země nebo místa výroby, sériového čísla a roku výroby, pokud není součástí sériového čísla, nebo jiné snadno použitelné jedinečné označení s číselným nebo alfanumerickým kódem, které umožní všem státům snadno zjistit zemi výroby, přičemž označení má být umístěno na hlavní části zbraně, jejíž zničení by učinilo zbraň střelby neschopnou. Označena mají být i jednotlivá základní balení střeliva.³¹¹

V ČR tuto problematiku upravuje zákon č. 156/2000 Sb., zákon o ověřování střelných zbraní, střeliva a pyrotechnických předmětů, který zakotvuje povinnosti odpovídající těm zakotvených v článku 4.³¹²

Nově článek 4 určil členským státům povinnost podmínit podnikání v oboru zbraní souhlasem uděleným na základě kontroly osobní a odborné bezúhonnosti, v případě PO se kontroluje osoba, která ji řídí, a to bez ohledu na kategorii obchodovaných zbraní.³¹³

V českém právním prostředí je podnikání v oboru zbraní stále vázáno na získání příslušné licence, která je podmíněna bezúhonností ve všech případech,³¹⁴ a živnostenského oprávnění, podnikatel

---

³⁰⁸ Čl. 1 odst. 4 směrnice 91/477/EHS ve znění směrnice 2008/51/ES

³⁰⁹ § 49 zákona č. 119/2002 Sb. ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

³¹⁰ Článek 4 směrnice 91/477/EHS ve znění směrnice 2008/51/ES

³¹¹ Článek 4 směrnice 91/477/EHS ve znění směrnice 2008/51/ES

³¹² § 16 zákona č. 156/2000 Sb.

³¹³ Článek 4 směrnice 91/477/EHS ve znění směrnice 2008/51/ES

³¹⁴ § 33 odst. 2) zákona č. 119/2002 Sb. ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

v oblasti zbraní musí ustanovit zbrojíře pro každou svoji provozovnu,³¹⁵ podmínky dle článku 4 Směrnice 477/2 jsou splněny.

Odstavec čtvrtý článku 4 nově zavedl povinnost členských států zřídit počítačový systém evidence údajů, v němž bude zaznamenána každá střelná zbraň v působnosti Směrnice 477/2. Informace o druhu, výrobní značce výrobce, modelu, ráži a sériovém čísle střelné zbraně a jména a adresy jejího dodavatele a nabyvatele nebo držitele se v evidenčním systému zaznamenávají a uchovávají po dobu nejméně dvaceti let, a členské státy musí rovněž zajistit, že u zbraně bude vždy možné zjistit vlastníka, u zbraní kategorie D musí toto státy zajistit až po 31. 12. 2014 a jen pro zbraně uvedené na trh po 28. 7. 2010.³¹⁶

Centrální registr zbraní byl zákonem č. 170/2013 Sb. zakotven přímo do Zákona o zbraních. Jde o neveřejný informační systém spravovaný Policií ČR, a během účinnosti Zákona o zbraních 2 v něm byly zaznamenány mimo jiné informace o vydaných zbrojních průkazech; vydaných zbrojních licencích; vydaných průkazech zbraní; registrovaných zbraních kategorie A, B nebo C, hlavních částech zbraní, zakázaných doplňcích zbraní a střelivu do těchto zbraní; vyvezených nebo provezených zbraních, střelivu nebo zakázaných doplňcích zbraní; ztracených nebo odcizených zbraních; zbrojních průkazech, zbrojních licencích, evropských zbrojních pasech, průkazech zbraní a průkazech zkušebních komisařů, zajištěných, zadržených, odebraných, odevzdaných, propadlých nebo zabraných zbraních, zakázaných doplňcích zbraní a zbraních nebo zakázaných doplňcích zbraní určených ke zničení nebo znehodnocení a provozovaných střelnicích.³¹⁷ Co se týče zbraní evropské kategorie D, vzhledem k jejich většinovému řazení v ČR mezi zbraně kategorie C, povinnost s působností až od 31. 12. 2014 ČR splňovala už při vstupu do EU, celkově tuzemský zákonodárce eviduje více druhů údajů a delší dobu, než Směrnice 477/2 vyžadovala.

Článek 4 stanovil evidenční povinnost pro podnikatele ohledně všech zbraní v působnosti Směrnice 477/2 a po ukončení činnosti předat evidenci příslušnému vnitrostátnímu úřadu,³¹⁸ Zákon o zbraních 2 tuto povinnost reflektoval a navíc stanovil, že prvních 5 let po skončení podnikatelské činnosti zůstávají příslušné informace v centrálním registru zbraní.³¹⁹

---

³¹⁵ § 39 odst. 1 zákona č. 119/2002 Sb. ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

³¹⁶ Čl. 4 odst. 4 směrnice 91/477/EHS ve znění směrnice 2008/51/ES

³¹⁷ § 71a zákona č. 119/2002 Sb. ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

³¹⁸ Čl. 4 směrnice 91/477/EHS ve znění směrnice 2008/51/ES

³¹⁹ § 72 odst. 2 zákona č. 119/2002 Sb. ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

Směrnice 51 začlenila dva nové články 4a a 4b, článek 4a stanovil, že členské státy umožní nabývání a držení střelných zbraní jen osobám s licenci, v případě zbraní kategorie C a D osobám se zvláštním povolením v souladu s vnitrostátním právem.³²⁰ Článek 4b ukládal členským státům povinnost regulovat činnost zprostředkovatelů, a to registrací, nebo povinnou licenci.³²¹

Zákon o zbraních 2 podmínil nabývání zbraní kategorie A až C dle Směrnice 477/2 držením ZP,³²² zprostředkování, jak jsem již poznamenal výše, je již od původní verze Zákona o zbraních řazeno pod podnikání v oblasti zbraní, které podléhá získání licence,³²³ podmínky Směrnice 477/2 tak ČR splňovala už při vstupu do EU.

Nový článek 5 stanovil podmínky povolení nabytí a držení zbraní u všech kategorií, přičemž k tomu musela mít osoba i) řádný důvod; ii) dosáhnout věku 18 let, s výjimkou nabývání jinak než koupí a držení k loveckým účelům a zbraní pro lov nebo sportovní střelbu se souhlasem zákonných zástupců či pod dozorem osoby s příslušnou licenci; iii) nepředstavovat nebezpečí pro sebe, veřejný pořádek a veřejnou bezpečnost.³²⁴

Taxativní výčet řádných důvodů pro vlastnění a držení zbraně kategorie B a seznam důvodů pro nošení zbraně kategorie B je v Zákonu o zbraních 2 totožný jako v původním znění zákona.³²⁵

Co se týče podmínky věku, obecnou věkovou hranici Zákon o zbraních již v původním znění pro získání ZP stanovil na 21 let, pro lovecké a sportovní účely na 18 let. Pro sportovní účely mohla za splnění dalších podmínek získat ZP i osoba starší 15 let a pro lovecké účely osoba starší 16 let.³²⁶ Bez zbrojního průkazu bylo možné v ČR nabývat v zásadě jen zbraně kategorie D.³²⁷

„Nabývání jinak než koupí“, je v ČR možné několika dalšími způsoby, buď na základě projevu vůle, neboli převodem, kdy lze jmenovat např. darování, nebo přechodem, tedy na základě jiné právní skutečnosti, např. děděním.³²⁸ Zákon o zbraních 2 v § 8 stanovil, že nabývat do vlastnictví, držet nebo nosit zbraň směl jen držitel ZP nebo zbrojní licence, např. darovat střelnou zbraň tak

---

³²⁰ Čl. 4a směrnice 91/477/EHS ve znění směrnice 2008/51/ES

³²¹ Čl. 4b směrnice 91/477/EHS ve znění směrnice 2008/51/ES

³²² zákona č. 119/2002 Sb. ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

³²³ § 31 zákona č. 119/2002 Sb. ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

³²⁴ Čl. 5 směrnice 91/477/EHS ve znění směrnice 2008/51/ES

³²⁵ § 12 zákona č. 119/2002 Sb. ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

³²⁶ § 19 zákona č. 119/2002 Sb. zákona č. 119/2002 Sb. ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

³²⁷ § 15 zákona č. 119/2002 Sb. zákona č. 119/2002 Sb. ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

³²⁸ DOBROVOLNÁ, Eva. § 1108 [Obdobné užití § 1106 a 1107 na jiné nabytí vlastnického práva než převodem]. In. *Občanský zákoník III. Věcná práva (§ 976–1474)*, s. 444.

mohla osoba jen držitel ZP. Zvláštní režim představuje institut dědění. Osoba, která nabyla zbraň kategorie A, B nebo C děděním, je do 2 měsíců od nabytí právní moci rozhodnutí o dědictví oprávněna požádat o vydání příslušného ZP a pokud jej nezíská,³²⁹ dotčená zbraň bude prodána.³³⁰

Aby osoba „*nepředstavovala nebezpečí pro sebe, veřejný pořádek nebo veřejnou bezpečnost*“³³¹, zajistily podmínky pro získání ZP, a to prokázání zdravotní a odborné způsobilosti, bezúhonnosti a spolehlivosti.³³²

Zdravotní způsobilost se zjišťovala prostřednictvím registrujícího poskytovatele zdravotních služeb v oboru praktického lékařství, v oboru praktického lékařství pro děti nebo v oboru pracovního lékařství, u kterého je žadatel registrován. Ten vydává posudek o zdravotní způsobilosti na základě výsledku lékařské prohlídky a dalších potřebných lékařských vyšetření.³³³

Zdravotní způsobilost se posuzovala po celou dobu držení ZP, a pokud kterýkoliv lékař zjistil u držitele takovou změnu zdravotního stavu, která měla za následek ztrátu zdravotní způsobilosti, musel tuto skutečnost oznámit bez zbytečného odkladu poskytovateli zdravotních služeb příslušnému k vydání posudku o zdravotní způsobilosti, pokud mu byl znám. V případě zjištění změny zdravotního stavu, která mohla v souvislosti s nakládáním se zbraní představovat přímé ohrožení života nebo zdraví, uvědomil rovněž policii.³³⁴

Příslušný útvar policie mohl v případě důvodného podezření o ztrátě zdravotní způsobilosti vyzvat držitele ZP, aby se dostavil ke svému lékaři a podrobil se lékařské prohlídce. Nový posudek byl držitel ZP povinen předat bez zbytečného odkladu příslušnému útvaru policie. Pokud lékař zjistil změnu zdravotního stavu vylučující nebo omezující zdravotní způsobilost, byl povinen nový posudek bez zbytečného odkladu zaslat příslušnému útvaru policie.³³⁵

Odborná způsobilost se dle Zákona o zbraních 2 zjišťovala stále stejným způsobem, tedy zkouškou provedenou před zkušebním komisařem a skládající se z teoretické a praktické části.³³⁶

---

³²⁹ § 66 zákona č. 119/2002 Sb. ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

³³⁰ § 64 zákona č. 119/2002 Sb. ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

³³¹ Čl. 5 zákona č. 119/2002 Sb. ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

³³² § 18 zákona č. 119/2002 Sb. ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

³³³ § 20 zákona č. 119/2002 Sb. ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

³³⁴ § 20a zákona č. 119/2002 Sb. ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

³³⁵ *tamtéž*

³³⁶ § 21 zákona č. 119/2002 Sb. ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

Podmínky bezúhonnosti³³⁷ a spolehlivosti³³⁸ jsou v Zákoně o zbraních 2 rovněž totožné jako v původní úpravě.

Zákon o zbraních 2 stanovil čtyři různé podmínky analyzovány výše, které mají zaručit zvýšení bezpečnosti v oblasti nakládání se střelnými zbraněmi, a které ve svém součtu naplňují požadavky Směrnice 447/2, největší změnou v české legislativě prošlo prokazování zdravotní způsobilosti, nově musí každý lékař, který sezná, že držitel ZP může ze zdravotních důvodů představovat bezpečnostní riziko, o této skutečnosti informovat policii. Tato změna byla zavedena novelou č. 229/2016 Sb. v roce 2016, a jejím účelem bylo urychlit možnosti Policie reagovat na případnou změnu zdravotní způsobilosti držitele ZP.³³⁹

Článek 6 byl Směrnicí 51 doplněn o nový pododstavec, který uložil členským státům povinnost kontrolovat případný prodej zbraní na dálku.³⁴⁰

Český zákonodárce nikdy neumožňoval plnohodnotný prodej a nákup střelných zbraní přes internet, vždy bylo nutné samotné předání zrealizovat osobním předáním, aby prodávající mohl ověřit, že nabývajícím je držitelem ZP, výjimku představovaly zbraně české kategorie D, se kterými lze obchodovat na dálku.³⁴¹

Článek 7 Směrnice 477/2 byl doplněn o nové odstavce, které umožnily členským státům zvážit udělení víceleté licence pro nabývání a držení veškerých zbraní podléhajících povolení, pokud tato osoba veškeré převody zbraní oznamovala příslušným úřadům, stát v takovém případě ale musel zajistit pravidelné ověřování, že dané osoba splňuje potřebné podmínky a nebudou překračovány maximální limity vlastněných zbraní stanovených vnitrostátním právem.³⁴²

Český zákonodárce povolovací systém zavedl v podstatě jen u zbraní kategorie B, kde muselo být povolení uděleno pro každý případ nabytí zvlášť, a to i pro držitele licencí,³⁴³ a povolení mohlo být

---

³³⁷ § 20 zákona č. 119/2002 Sb. ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

³³⁸ § 23 zákona č. 119/2002 Sb. ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

³³⁹ Body 22 až 24 důvodová zpráva zákona č. 229/2016 Sb.

³⁴⁰ Čl. 6 směrnice 91/477/EHS ve znění směrnice 2008/51/ES

³⁴¹ § 39 odst. 4 zákona č. 119/2002 Sb. ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

³⁴² Čl. 7 odst. 4 zákona č. 119/2002 Sb. ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

³⁴³ § 12 zákona č. 119/2002 Sb. ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

odejmuto.³⁴⁴ Co se týče vnitrostátních limitů zbraní, Zákon o zbraních 2 žádné limity na počty zbraní nestanovil, pouze s jejich počtem zvýšil nároky na zabezpečení.³⁴⁵

Článek 7 stanovil povinnost členským státům zajistit, aby držitelé povolení pro střelné zbraně kategorie B nemuseli žádat o licenci nebo povolení pro držení zbraně v kategorii C a D, které nově podléhaly přísnějšímu režimu, nicméně jakýkoliv další převod zbraní těchto kategorií byl podmíněn faktem, že nabyvatel je držitelem licence v souladu s vnitrostátním právem.³⁴⁶

Zákon o zbraních podmínil jakékoliv nabytí zbraní kategorií A až D držením ZP již od původního znění,³⁴⁷ tato novela tak nevyžadovala žádné úpravy českého zákona.

Články 8 až 10 nebyly novelizovány a ani Zákon o zbraních nebyl v odpovídajících ustanoveních měněn, proto v kapitole nebude další jejich komparace prováděna.

5.3. Kapitola 3 – Formality požadované pro pohyb zbraní uvnitř Společenství

Článek 11 určil stejné povinné informace jako v původním znění Směrnice 477, které musí být před mezistátní přepravou sděleny orgánům státu, ve kterém se zbraně nachází:

- *jméno a adresu prodávajícího nebo převodce a jméno a adresu kupujícího nebo nabyvatele a popřípadě vlastníka,*
- *adresu místa, na které budou tyto zbraně zaslány nebo dopraveny,*
- *počet zbraní, které jsou zasílány nebo dopravovány,*
- *údaje umožňující identifikaci každé zbraně a rovněž oznámení, že střelná zbraň byla předmětem kontroly v souladu s Úmluvou o vzájemném uznávání zkušebních značek na přenosných střelných zbraních ze dne 1. července 1969,*
- *přepravní prostředky,*
- *den odeslání a předpokládaný den převzetí.³⁴⁸*

Členské státy stále mohly udělit podnikatelům v oblasti zbraní, které přepravují zbraně k jinému podnikateli v oblasti zbraní sídlícímu v jiném členském státě, právo přepravovat zbraně bez povolení, a to až na 3 roky a mohly ho kdykoliv odůvodněným rozhodnutím pozastavit nebo zrušit.

---

³⁴⁴ § 13 zákona č. 119/2002 Sb. ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

³⁴⁵ § 58 zákona č. 119/2002 Sb. ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

³⁴⁶ Čl. 7 směrnice 91/477/EHS ve znění směrnice 2008/51/ES

³⁴⁷ § 8 zákona č. 119/2002 Sb. ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

³⁴⁸ Čl. 11 směrnice 91/477/EHS ve znění směrnice 2008/51/ES

Nově ale výše uvedené údaje o přepravě musel podnikatel sdělit, i když nežádal o povolení, ne nejpozději během přepravy, ale ve lhůtě poskytující dostatek času.³⁴⁹

Česká legislativa v této části zůstala velice podobná, nově ale žádost musela být podnikatelem předložena nejpozději 10 dní před zahájením přepravy, nikoliv 5 dní. V případě dlouhodobě vydaného povolení v souladu Čl. 11 (3) Směrnice 477/2, respektive § 50 (6) Zákona o zbraních 2 nemusel podnikatel žádat o povolení 10 dní před zahájením přepravy, přepravu pouze ohlásil, a to nejpozději 1 hodinu před jejím zahájením. Ohlášení muselo obsahovat stejné údaje jako žádost o povolení dopravy, a navíc identifikační údaje dopravního prostředku a spojení na obsluhu tohoto dopravního prostředku. Každý dopravní prostředek určený pro převoz více než 100 zbraní či 200 000 kusů střeliva musel být vybaven lokalizačním zařízením umožňujícím jeho nepřetržité sledování a po celou dobu přepravy být přihlášen do sledovacího systému Policie ČR. Jakékoliv změny v přepravě zbraní byl podnikatel povinen neprodleně ohlásit příslušnému útvaru policie, útvary policie naopak poskytovaly obsluze dopravního prostředku aktuální informace o mimořádných situacích, které by mohly mít na přepravu vliv.³⁵⁰

Nad rámec problematiky mezinárodní přepravy zbraní a střeliva lze poznamenat, že v ČR měl dle Zákona o zbraních 2 podnikatel v oblasti zbraní povinnost ohlásit přepravu více než 100 zbraní nebo více než 200 000 kusů střeliva i při vnitrostátní přepravě.³⁵¹

Směrnice 51 nijak zvlášť nezměnila podmínky přeshraniční přepravy zbraní, ale český zákonodárce zvýšil nároky na bezpečnost a sdělené informace v případě přepravy prováděné podnikatelem v oblasti zbraní a střeliva, tyto nároky lépe naplňovaly povinnost orgánů členských států přezkoumávat dopravu zbraní a střeliva z hlediska bezpečnosti.

Článek 12 byl také novelizován a zpřesnil důvody držení zbraní při cestě přes dva či více členských států, kdy demonstrativně určil jako způsob prokázání cesty pozvání na lovecké nebo sportovní činnosti v cílovém státě. Také zde nově zakotvil zákaz podmínit uznání EZP jakoukoli platbou.³⁵²

---

³⁴⁹ Čl. 11 směrnice 91/477/EHS ve znění směrnice 2008/51/ES

³⁵⁰ § 50 zákona č. 119/2002 Sb. ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

³⁵¹ § 50a zákona č. 119/2002 Sb. ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

³⁵² Čl. 12 směrnice 91/477/EHS ve znění směrnice 2008/51/ES

Článek 13 byl novelizován v odstavci 3., který uložil Komisi sestavení kontaktní skupiny pro výměnu informací.³⁵³

Byl také vložen nový článek 13a, který upravil pravomoci Komise ve vztahu k prováděcím předpisům Směrnice 477/2.³⁵⁴

Článek 14 nebyl novelizován.

5.4. Kapitola 4 – Závěrečná ustanovení

Článek 15 Směrnice 51 nezměnila.

Článek 16 byl novelizován a uložil členským státům povinnost přijmout veškerá nezbytná opatření, aby zajistily uplatňování stanovených sankcí, přičemž sankce „*musí být účinné, přiměřené a odrazující*“.³⁵⁵

V roce 2008 byl Zákon o zbraních novelizován, mimo jiné z důvodu boje proti terorismu a umožnění postihu veškerého protiprávního jednání v oblasti zbraní a střeliva,³⁵⁶ v důsledku čehož došlo k rozšíření skutkových podstat správních deliktů. V roce 2017 došlo k prostřednictvím zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, který zavedl v českém právním řádu novou terminologii,³⁵⁷ k novelizaci Zákona o zbraních zákonem č. 183/2017,³⁵⁸ a správní delikty byly nově označovány jako správní přestupky, rozdělené na přestupky fyzických osob a přestupky podnikajících fyzických osob a osob právnických.³⁵⁹

Za vlastnění, držení a nošení zbraně v rozporu se Zákonem o zbraních bylo možné udělit pokutu až 50 000 Kč fyzické osobě³⁶⁰ a až 100 000 Kč osobě právnické či podnikající fyzické osobě.³⁶¹ Stejná výše pokuty hrozila fyzické osobě i při trvalém dovozu, vývozu či transportu střelné zbraně

---

³⁵³ Článek 13 směrnice 91/477/EHS ve znění směrnice 2008/51/ES

³⁵⁴ Článek 13a směrnice 91/477/EHS ve znění směrnice 2008/51/ES

³⁵⁵ Článek 16 zákona č. 119/2002 Sb. ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

³⁵⁶ Obecná část důvodové zprávy zákona č. 484/2008 Sb.

³⁵⁷ KOPECKÝ, Martin: *Správní právo: obecná část*. s. 248

³⁵⁸ Část sto dvacátá šestá zákona č. 183/2017 Sb.

³⁵⁹ § 76 a násl. zákona č. 119/2002 Sb. ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

³⁶⁰ § 76 zákona č. 119/2002 Sb. ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

³⁶¹ § 76c zákona č. 119/2002 Sb. ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

bez příslušného povolení.³⁶² Přestupkem bylo i neoznámení nabytí nebo převod zbraně kategorie A, B nebo C příslušnému útvaru, sankcí pro fyzickou osobu je pokuta ve výši až 15 000 Kč.³⁶³

Osobě právnické a podnikající fyzické osobě dále hrozí pokuta až 15 000 Kč, pokud neoznámí nebo nepředloží povolení k převozu, dovozu a transportu zbraně.³⁶⁴

Těžšími proviněními jsou přestupky držitelů zbrojních licencí, jako příklad můžeme uvést nedostatečné zabezpečení střelných zbraní při přepravě, řádné nevedení evidence ke střelným zbraním kategorie A, B a C, převedení takové zbraně na neoprávněnou osobu či převážení zbraně v rozporu se Zákonem o zbraních 2. Za každý tento přestupek hrozila pokuta až 1 000 000 Kč.³⁶⁵

Stále je možné také odejmout jednotlivá oprávnění. To může v případě ZP nastat v případě, kdy držitel přestane splňovat podmínky zdravotní způsobilosti, bezúhonnosti či spolehlivosti. Zbrojní licence mohla být odebrána i za závažné porušení ustanovení Zákona o zbraních 2.³⁶⁶ Ze stejného důvodu mohl být odebrán i zbrojní průvodní list pro trvalý vývoz, dovoz nebo tranzit.³⁶⁷

Trestněprávní sankce byly také změněny, protože v roce 2009 došlo k přijetí nového trestního zákoníku, zákona č. 40/2009 Sb. (dále též „TZ“), stále bylo možné naplnění skutkové podstaty trestného činu nedovoleného ozbrojování, nyní dle § 279 TZ, a to obzvlášť u zbraní kategorie A.³⁶⁸ V takovém případě je ale nutné zohlednit, zda je pachatel držitelem ZP či ne, protože skrze tento parametr lze hodnotit společenskou nebezpečnost činu.³⁶⁹ V případě zakázaných zbraní hrozí naplnění skutkové podstaty trestného činu vývoj, výroba a držení zakázaných bojových prostředků dle § 280 TZ.

V oblasti sankcí došlo v souvislosti se zbraněmi k výrazným změnám, a to i v návaznosti na nové pojetí správních přestupků v právním systému ČR. Nově byly přestupky úzce související s požadavky Směrnice 477/2 upraveny přímo v Zákoně o zbraních 2, což napomáhá přehlednosti úpravy, a tak i právní jistotě. Dozorující správní orgán má nyní k dispozici širší a vyšší rozsahy

---

³⁶² § 76 zákona č. 119/2002 Sb. ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

³⁶³ § 76 zákona č. 119/2002 Sb. ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

³⁶⁴ § 76c zákona č. 119/2002 Sb. ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

³⁶⁵ § 76d zákona č. 119/2002 Sb. ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

³⁶⁶ § 33 zákona č. 119/2002 Sb. ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

³⁶⁷ § 48 zákona č. 119/2002 Sb. ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

³⁶⁸ JELÍNEK, Jiří a kol; *Trestní právo hmotné. Obecná část. Zvláštní část*; s. 746

³⁶⁹ Rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 16. 6. 1993, sp. zn. 3 To 303/93 (č. 19/1994 Sb. rozh. tr.)

peněžitých sankcí. Trestněprávní rovina sankcí rovněž prošla změnou a nyní zde hrozí přísnější tresty.

Směrnici 52 byl do Směrnice 477/2 vložen článek 17, který uložil Komisi tři povinnosti: i) předložit EP a Radě zprávu o účincích Směrnice 477/2 do roku 2015; ii) předložit EP a Radě zprávu o dopadech snížení počtu kategorií zbraně na dvě, zbraně zakázané a povolené; předložit EP a Radě zprávu o dopadech zahrnutí replik do působnosti Směrnice 477/2.³⁷⁰

5.5. Shrnutí

Zjevným cílem Směrnice 51 bylo zpřísnění některých podmínek nabývání zbraní, jejich znehodnocování a rozšíření evidenčních povinností. Pokud ale posoudíme jednotlivé změny a porovnáme je se Zákonem o zbraních, dojdeme k závěru, že většinu těchto opatření Zákon o zbraních obsahoval už ve svém původním znění, jedinou výjimkou je centrální registr, který musel být zaveden nově, zbylé aspekty mohly zůstat nedotčeny, nicméně došlo ke změnám například v oblasti kontroly zdravotní způsobilosti a přepravy zbraní. V prvním případě šlo o reakci na střelbu v Uherském Brodě, kde střelec s legálně drženou střelnou zbraní zabil v únoru 2015 osm lidí i sebe.³⁷¹ V důsledku této tragické události byla provedena *Analýza pěti aspektů vyplývajících z událostí v Uherském Brodě*, která identifikovala mimo jiné nedostatky v informovanosti lékařů o tom, zda je pacient držitelem zbrojního průkazu, a v nemožnosti předběžného zajištění zbrojního průkazu a zbraně při podezření na změnu zdravotního stavu, novelizace tak měla za cíl tento deficit odstranit.³⁷²

Za zajímavý považuji vývoj evropské právní úpravy v oblasti znehodnocování, kdy Směrnice 477/2 měla zjevné ambice stanovit jednotná pravidla pro znehodnocování zbraní, nicméně k vydání prováděcího předpisu došlo až v roce 2015, což je také EK vyčítáno v souvislosti se Směrnici 853.³⁷³ V ČR bylo požadováno při znehodnocování trvalé znemožnění střelby už v roce 1995, dle

---

³⁷⁰ Článek 17

³⁷¹ ČTK. *Reakce na střelbu v Brodě. Policie bude moct zadržet zbraň v domě*. In: Lidovky.cz; 2016-05-11 [online]. [cit. 2020-12-21]; dostupné z: https://www.lidovky.cz/domov/reakce-na-strelbu-v-brode-policie-asi-bude-moct-zadrzet-zbran-v-obydli-majitele.A160506_113709_in_domov_ELE

³⁷² Důvodová zpráva zákona č. 229/2016 Sb.

³⁷³ GAWRON, Tomáš. *Od směrnice k implementaci: co přináší a co znamená Poslaneckou sněmovnou PČR schválená novela zákona o zbraních*. In: advokatnidenik.cz; 2020-10-23 [online]. [cit. 2020-12-21]; dostupné z: <https://advokatnidenik.cz/2020/10/23/od-smernice-k-implementaci-co-prinasi-a-co-znamenava-poslaneckou-snemovnou-pcr-schvalena-novela-zakona-o-zbranich/>

mého názoru ale tuto trvalost je nutné zajistit skrze stanovení správného postupu znehodnocení, což se děje prostřednictvím prováděcích předpisů. Prováděcí předpisy znehodnocení se v českém právu změnilly v souladu s unijním právem, zda, a případně nakolik je způsob znehodnocování zavedený nařízením EK účinnější než předchozí, ale nejsem schopný posoudit z důvodu nedostatečného technického povědomí v této oblasti.

6. Rozbor důvodů přijetí směrnice Evropského parlamentu a rady (EU) 2017/853, její implementace včetně sporu u Evropského soudního dvora a ústavněprávní rozměr zbraňové problematiky

Tato část má za úkol zmapovat okolnosti ovlivňující přijetí směrnice Evropského parlamentu a rady (EU) 2017/853 (Směrnice 853), kterou se mění Směrnice 477, a spory, které její implementaci v ČR provází. V první podkapitole se budu věnovat rozboru důvodů, východisek a cílů jejího přijetí a nejvýznamnějším argumentům provázejícím debatu před a při jejím přijetí, ve druhé podkapitole sporu České republiky o nutnosti implementace Směrnice 853 a ve třetí procesu přijímání novely Zákona o zbraních, ve čtvrté přijímání tzv. nadstavbového zákona a v páté ústavněprávní rovině problematiky, tedy návrhům na zakotvení práva bránit se zbraní na ústavní úrovni.

6.1. Důvody přijetí Směrnice 853 a proces schvalování Směrnice 853 a její implementace v ČR

Jak lze vyčíst mimo jiné z preambule Směrnice 853, je potřeba měnit některé aspekty Směrnice 477/2, protože „je třeba přiměřeným způsobem dále zlepšit s cílem zamezit zneužívání palných zbraní pro trestnou činnost a s ohledem na nedávné teroristické činy“.³⁷⁴

Těmito teroristickými činy byly myšleny především útoky ve Francii v roce 2015, ale už v roce 2014 byla EK vypracována studie mapující možnosti vývoje unijní legislativy v oblasti zbraní, mezi kterými byla i možnost omezení civilního držení zbraní³⁷⁵ a na začátku roku byl představen Evropský program pro bezpečnost, který obsahuje i předpoklad silnějšího právního rámce v oblasti zbraní,³⁷⁶ z níž Směrnice 853 vycházela.³⁷⁷

---

³⁷⁴ Odst. 7 preambule směrnice Evropského parlamentu a rady (EU) 2017/853

³⁷⁵ *Study to support an Impact Assessment on a possible initiative related to improving rules on deactivation, destruction and marking procedures of firearms in the EU, as well as on alarm weapons and replicas*. 2014, s. 56; dostupné z: https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/e-library/documents/policies/organized-crime-and-human-trafficking/general/docs/dg_home_ia_firearms_deactivation_final_en.pdf

³⁷⁶ *Komise podniká kroky k posílení spolupráce EU v boji proti terorismu, organizovanému zločinu a kyberkriminalitě*. In: ec.europa.eu; 2015-04-28 [online]. [cit. 2020-10-20]; dostupné z: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/IP_15_4865

³⁷⁷ VÁLOVÁ, Irena. *Analýza rozsudku ke zbraňové směrnici: EU chce zajistit bezpečnost občanů a zlepšit fungování trhu se zbraněmi*. In: ceska-justice.cz. 2019-12-03 [online]. [cit. 2020-10-20]; dostupné z: <https://www.ceska-justice.cz/2019/12/analiza-rozsudku-ke-zbrane-smernici-eu-chce-zajistit-bezpecnost-obcanu-zlepsit-fungovani-trhu-se-zbranemi/>

Důvodem přijetí byl tak boj s terorismem, respektive cílem Směrnice 853 je zamezení ozbrojování teroristů střelnými zbraněmi. Evropská komise pro tento účel přijala v listopadu 2015 návrh na revizi výše analyzované Směrnice 477/2. Je nutné podotknout, že návrh od začátku předpokládal přijetí této novely dle čl. 114 SFEU,³⁷⁸ tedy dle ustanovení sloužícího k vytváření jednotného vnitřního trhu EU. Návrh EK vycházel ze studií týkajících se trestních sankcí v oblasti obchodování se střelnými zbraněmi, pravidel postupů znehodnocování zbraní, a počítal především se sjednocením pravidel znehodnocování a vzájemným uznáváním značek prokazujících znehodnocování a se zlepšením výměny informací mezi členskými státy v oblasti střelných zbraní.³⁷⁹

Výsledek konzultace se zúčastněnými stranami, např. členskými státy i zástupci sběratelů, střeleckých sdružení, obchodníků v oboru a lovců, přinesl následující závěry: i) členské státy se bojí přechodu části zbraní do ilegality po změně jejich kategorizace; ii) znehodnocené zbraně jsou i kvůli rozdílným nárokům na znehodnocení významným zdrojem zbraní pro trestnou činnost; iii) všechny zainteresované strany souhlasí, že je potřeba lepší sdílení informací v oblasti střelných zbraní; iv) otázku je potřeba řešit na unijní úrovni.³⁸⁰

Při návrhu Směrnice 853 nebyly posuzovány dopady, a to z důvodu naléhavosti návrhu, ale spoléhalo se na hodnocení REFIT (European Commission's regulatory fitness and performance programme - Program regulační způsobilosti a výkonnosti Evropské komise) Směrnice 477.³⁸¹ REFIT je iniciativa EK, jež vznikla v roce 2017 a která slouží ke zlepšování právní úpravy, a to v různých oblastech politiky EU, přičemž se zaměřuje na střední a malé podniky, pro něž může být provádění předpisů EU neúměrnou zátěží. REFIT umožňuje členským státům, občanům a dalším subjektům, aby předkládali EK návrhy na snížení administrativní a regulační zátěže a tyto návrhy se pak v rámci EK analyzují.³⁸²

---

³⁷⁸ 2. část důvodové zprávy Návrhu směrnice Evropského parlamentu a rady, kterou se mění směrnice Rady 91/477/EHS o kontrole nabývání a držení zbraní. 2019-12-03 [online]. [cit. 2020-10-20]; dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=celex%3A52015PC0750>

³⁷⁹ 3. část důvodové zprávy Návrhu směrnice Evropského parlamentu a rady, kterou se mění směrnice Rady 91/477/EHS o kontrole nabývání a držení zbraní. 2019-12-03 [online]. [cit. 2020-10-20]; dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=celex%3A52015PC0750>

³⁸⁰ tamtéž

³⁸¹ tamtéž

³⁸² REFIT – Jednodušší a méně nákladné předpisy EU. In: ec.europa.eu. [online]. [cit. 2020-10-20]; dostupné z: https://ec.europa.eu/info/law/law-making-process/evaluating-and-improving-existing-laws/refit-making-eu-law-simpler-less-costly-and-future-proof_cs

V poslední části důvodové zprávy původního návrhu Směrnice 853 jsou podrobně vysvětleny zvláštní ustanovení návrhu, z nichž mimo jiné vyplývá, že novela má za cíl stávající legislativu doplnit o definici zprostředkovatele; vztáhnout ji nově i na sběratele; zavést registraci a identifikaci majitele znehodnocené zbraně; zavést minimální pokyny pro standardizaci znehodnocení střelných zbraní; zpřísnit držení zbraní kategorie A, a to takovým způsobem, že nebude možné vlastnit ani obchodovat ani jejich znehodnocené verze (výjimkou mají mít muzea); zakázat zbraně, jež jsou doposud v kategorii „B7“³⁸³ - civilní poloautomatické střelné zbraně, které mají vzhled zbraní s automatickým mechanismem (přesunout je do kategorie A); neakceptovat prodej zbraní a doprovodného zboží prostřednictvím internetu, s výjimkou podnikatelů v oboru zbraní a zprostředkovatelů; definovat poplašné zbraně; a vytvoření ústředního registru zbraní, k němuž jsou připojeni podnikatelé i zprostředkovatelé.³⁸⁴

Ministerstvo vnitra ČR vnímalo tento návrh velice problematicky, protože by poměrně výrazně zasáhl do stávající právní úpravy v ČR, na což také upozornilo pracovní skupiny v pracovních výborech Rady EU. Předně se Ministerstvu vnitra nelíbilo přeražení samonabíjecích zbraní se vzhledem samočinných zbraní do kategorie A, protože nebezpečnost není určena vzhledem, ale funkcí, přeražení těchto zbraní by tak nepřineslo žádný efekt v oblasti bezpečnosti. Dále nevidělo Ministerstvo vnitra žádný smysl ani v zakázání držení zbraně kategorie A i po jejím znehodnocení, obzvláště s odkazem na prováděcí nařízení Komise (EU) 2015/2403 ze dne 15. prosince 2015, kterým se stanoví společné pokyny o normách a technikách znehodnocování střelných zbraní k zajištění toho, aby znehodnocené střelné zbraně byly nevratně neschopné střelby, protože po znehodnocení dle metod v tomto nařízení by měla být střelná zbraň neškodná a v podstatě neopravitelná, není tak důvod vést ji jako zbraň kategorie A. Jako problémovou označuje Ministerstvo vnitra i registraci replik a jejich definici, dle které by bylo pravděpodobně kvůli její vágnosti nutné registrovat i naprosto neškodné modely, které zbraněmi vůbec nejsou. Vágní byla i nová definice hlavních částí zbraní, přičemž návrh vázal většinu povinností na části, nikoliv hlavní části, pojem je tak nejednoznačný a kvůli tomu by mohl být nově za podnikatele v oblasti zbraní považován i subjekt, který vyrábí jen nehlavní části zbraní, například truhlárna, ve které vznikají dřevěné pažby. Upozorňováno bylo i na dlouholetý koncept amnestií,

---

³⁸³ Pozn.: Označení se odvíjí od skutečnosti, že dotčené zbraně byly ve Směrnici 477 uvedeny v 7. bodě kategorie B.

³⁸⁴ 5. část důvodové zprávy Návrhu směrnice Evropského parlamentu a rady, kterou se mění směrnice Rady 91/477/EHS o kontrole nabývání a držení zbraní. 2019-12-03 [online]. [cit. 2020-10-20]; dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=celex%3A52015PC0750>

prostřednictvím kterého bylo z ilegality vyvedeno více než 20 000 zbraní, který ale stojí na důvěře občanů ve stát, který jim touto cestou umožňuje držet jejich zbraně legálně. A nelze přehlížet ani ekonomický dopad návrhu, protože implementaci by musely provést členské státy a v ČR není vyvlastnění možné bez náhrady, stát by tak vykoupení nově zakázaných zbraní stálo až 2 a půl miliardy Kč. Dle Bačkovské, vedoucí oddělení obecní policie, zbraní a dopravního inženýrství OBPaPK MV ČR, by bylo smysluplnější spíše podpořit amnestijní a výkupní programy v zemích západního Balkánu, které jsou kvůli relativně nedávným válečným konfliktům významným nelegálním zdrojem střelných zbraní.³⁸⁵

6.1.1. Jednání orgánů EU

K záležitostí vnitřního trhu je v rámci Evropského parlamentu příslušný Výbor pro vnitřní trh a ochranu spotřebitele neboli Committee on the Internal Market and Consumer Protection (dále také jen „IMCO“).³⁸⁶ V IMCO proběhlo 15. 3. 2016 veřejné slyšení, jehož cílem bylo získat názory odborné veřejnosti k chystané revizi Směrnice 477. Tehdejší předsedkyně výboru Vicky Ford upozornila, jak těžké je o daném tématu jednat, když EK neprovedla posouzení dopadů Směrnice 853. Při slyšení byla vyslovena řada připomínek, P. Nobles upozornil na skutečnost, že každá zbraň začíná svůj životný cyklus jako zbraň legální, cílem EU má být nedovolit přechodu střelných zbraní do ilegality, a proto je potřeba, aby se zbrojní legislativa vztahovala i na zbraně znehodnocené, a výboru sdělil, že uchovávání údajů o střelných zbraních pouze pod dobu 20 let od jejich likvidace je dle něj nedostatečné. Ředitel Královského armádního muzea z Velké Británie upozornil na škody hrozící znehodnocením zbraní v muzejních sbírkách a ujistil IMCO, že zbraně z těchto sbírek rozhodně neslouží k teroristickým útokům. Zástupce italské zbrojařské asociace ANPAN dále upozornil na značné negativní ekonomické dopady současného znění návrhu Směrnice 853, a navrhl, aby se standardy značení Mezinárodní stálé komise pro zkoušení ručních palných zbraní pro civilní potřebu zavedly v rámci celé EU a znehodnocené zbraně nebyly předmětem Směrnice 853. Problematiku zbraní v současné kategorii B7 by stále nechal v jurisdikci členských států. Zástupce zbrojního výzkumného centra Grip upozornil, že tlumiče by měly být kvalifikovány jako příslušenství, nikoliv jako část zbraně, přičemž je pro tento účel nutné vytvořit novou kategorii

---

³⁸⁵ BRUNN, Miloslav. *Návrh směrnice - co na to Ministerstvo vnitra ČR*. In: gunlex.cz 2016-02-15 [online]. [cit. 2020-10-20]; dostupné z: <https://gunlex.cz/clanky/hlavni-clanky/2319-co-na-to-ministerstvo-vnitra-cr>

³⁸⁶ Příloha VI: Působnost stálých výborů; Bod X.; Jednací řád Evropského parlamentu; [cit. 2020-10-20]; dostupné z: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/lastrules/RESP-IMCO_CS.html

příslušenství a kategorie hlavních a ostatních částí zbraně předefinovat. Kategorizovat zbraně na základě vzhledu je dle něj zcela nepoužitelné. Dále poznamenal, že pokud bylo cílem revize směrnice zakázat lov a sportovní střelbu, tak se to podařilo, nicméně pro boj s nelegálními střelnými zbraněmi by zvolil jiné metody, např. by zakázal konverzi na samočinný režim střelby a toto zajistil již při výrobním procesu, zakázal by prodej zbraní přes internet a zařadil znehodnocené zbraně z důvodu dohledatelnosti aspoň do kategorie C. Ředitel belgické zkušebny zbraní navrhl vytvořit různé kategorie sběratelů a pro ně limity na počet zbraní. Dále by omezil maximální počet nábojů v zásobnících na 10 a zásobníky samotné označil za hlavní část zbraně a vybavil je výrobním číslem stejně jako zbraně. Z dalších argumentů lze zmínit poznámku zástupce institutu SIPRI o skutečnosti, že znehodnocené zbraně jsou hojně vyhledávané a předělávané opět do funkční podoby, a shrnutí zástupce EK: není důvod, aby sběratelé drželi zbraně kategorie A; mezi zbraně současné kategorie B7 patří i verze AK-47, což je vojenská zbraň; všechny dosavadní útoky byly spáchány samonabíjecími zbraněmi a ekonomické dopady lze zmírnit prostřednictvím přechodných ustanovení.³⁸⁷

Další jednání IMCO k revizi Směrnice 477/2 proběhlo 21. 4. 2016. Vicky Ford zde shrnula pozměňovací návrhy a připomínky, které IMCO navrhne k posouzení EK: předělání zbraně určité kategorie na střelbu slepými náboji by nemělo mít vliv na změnu její kategorie; nezvratně znehodnocené zbraně a zbraně vyrobené jako poplašné by nepodléhaly režimu Směrnice 477; měl by se vytvořit seznam hlavních částí zbraně; spolu s Europolem by měl být provozován systém pro sdílení informací o střelných zbraních; měl by být stanoven minimální standard pro skladování zbraní; zdravotní prohlídky by se nadále nechaly v jurisdikci členských států, ale Směrnice 853 pro ně stanovila minimální požadavky; prodej na dálku bude nadále povolen, ale ukončení transakce musí proběhnout osobně; členské státy budou mít nadále možnost udělovat výjimky pro držení zbraní kategorie A, ale jejich počet bude striktně limitován, aby nedocházelo k obcházení smyslu Směrnice 853; nově navrhovaná kategorie A7 (zbraně se vzhledem zbraní samočinných) se nerealizuje, ohledně kategorie nové kategorie A6 (Automatické střelné zbraně, které byly upraveny na poloautomatické střelné zbraně) poprosila Ford o další návrhy, protože nepanovala shoda ohledně postupu u této kategorie; nové požadavky na značení zbraní by se neměly vztahovat na

---

³⁸⁷ Záznam jednání Committee on the Internal Market and Consumer Protection ze dne 15. 3. 2016. In: europarl.europa.eu; 2016-03-15 [online]. [cit. 2020-10-20]; dostupné z: <https://www.europarl.europa.eu/streaming/?event=20160315-1500-committee-imco&language=en>

historické zbraně a také bude upřesněno, co se myslí modifikací nebo úpravou zbraně. Část následné debaty se týkala sebeobrany jako důvodu držení zbraně, se kterými část výboru nesouhlasila, ale Ford připomněla, že v současnosti je tento koncept součástí legislativy většiny členských států.³⁸⁸

Revizí Směrnice 477/2 se zabýval dne 26. 4. 2019 i Výbor Evropského parlamentu pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci neboli European Parliament Committee on Civil Liberties, Justice and Home Affairs (dále jen „LIBE“). Během jednání LIBE se návrh EK dost kritizoval a vytýkaly se mu v podstatě stejné nedostatky, které zazněly ve výboru IMCO, jako jediné výhody návrhu viděli členové LIBE ve stanovení standardů pro znehodnocení a skladování, přeshraniční výměnu informací a sjednocené značení. Bylo předloženo 296 pozměňovacích návrhů, které se týkaly především zákazu samonabíjecích zbraní a povinnosti znehodnocovat zbraně kategorie A v muzejních sbírkách.³⁸⁹

Během výše popsaných jednání výborů Evropského parlamentu Nizozemsko jako tehdejší předsednický stát Rady EU i v důsledku dalších teroristických útoků předložilo svoji verzi Směrnice 853. Ta opustila myšlenku přeřazení některých zbraní kategorie B mezi zbraně kategorie A na základě jejich vzhledu, ale zakazovala veškeré dlouhé samonabíjecí zbraně, které lze pomocí sklopné či zasouvací pažby nebo pažby odejmutelné bez nástrojů zkrátit na méně než 60 cm; rovněž zakazovala veškeré samonabíjecí zbraně vyrobené ze samočinných a zásobníky do krátkých zbraní s větší kapacitou než dvacet nábojů a zásobníky do dlouhých zbraní s kapacitou větší než deset nábojů, přičemž pokud se u někoho najde některý se zakázaných zásobníků, mají mu být automaticky odebrány veškerá povolení držet zbraně kategorií A a B. Výjimku ze zákazů dle tohoto návrhu mohou mít sportovní střelci, ale jen za přísných podmínek, kdy musí projít testem zdravotní způsobilosti, který bude obsahovat i psychotesty, musí se pravidelně účastnit střeleckých soutěží a musí mít certifikát střelecké organizace potvrzující, že je členem střeleckého klubu. Návrh také definoval sběratele a muzea, přičemž pouze muzea mohou dle něj nabývat zbraně kategorie A, ty mohou rovněž nabývat výrobci a obchodníci s příslušným povolením. Expanzní zbraně návrh

---

³⁸⁸ Záznam jednání Committee on the Internal Market and Consumer Protection ze dne 20. 4. 2016. In: europarl.europa.eu; 2016-04-20 [online]. [cit. 2020-10-20]; dostupné z:

<https://www.europarl.europa.eu/streaming/?event=20160420-1100-committee-imco&language=en>

³⁸⁹ Záznam jednání Committee on Civil Liberties, Justice and Home Affairs - meeting 21/04/2016 (AM) [online]. [cit. 2020-10-25]; dostupné z: <https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20160414IPR23186/committee-on-civil-liberties-justice-and-home-affairs-meeting-21-04-2016-am>

rozděluje na ty již jako poplašné vyrobené, které se řadí do kategorie C, a na ty, které byly předělány z plnohodnotných zbraní palných či je lze předělat na střelbu s plnohodnotnými náboji, takové patří do stejné kategorie, jako kdyby byly stále určeny k reálné střelbě plnohodnotným střelivem. Do kategorie C mají patřit i zbraně znehodnocené. Návrh také mění definici historických zbraní, nově mají být historické zbraně pouze ty, které nepatří do žádné definované kategorie, stejně tak jejich napodobeniny. Posledními významnými změnami byly omezení platnosti zbrojního průkazu na 5 let a rozšíření seznamu hlavních částí zbraně o nosič závorníku a závorník.³⁹⁰

Ministerstvo vnitra ČR varovalo, že navrhované znění Směrnice 853 povede k přechodu velké části doposud legálně držných zbraní do ilegality, protože je jejich současní držitelé označí nepravdivě za ztracené či ukradené namísto toho, aby je odevzdali, stejně tak přejdou do ilegality hojně držené zásobníky s kapacitou větší než 20 nábojů, protože dle platné právní úpravy se nejedná o evidovanou část zbraně a není tedy možné zjistit, kolik jich je obyvateli ČR drženo. Stejně tak ministerstvo vnitra upozorňovalo na výrazné ekonomické dopady Směrnice 853, protože takto přísná ustanovení by vedla k velkému omezení výroby velkých společností jako Česká zbrojovka či Sellier & Bellot.³⁹¹ Rada EU se 10. 6. 2016 na výše popsaném znění shodla jako na svém obecném přístupu k návrhu Směrnice 853.³⁹²

6.1.2. Porovnání zásadních rozdílů návrhů Evropského Parlamentu a Rady EU

IMCO 13. 7. 2016 hlasoval o své zprávě k návrhu Směrnice 853, jež obsahovala již výše uvedené připomínky a pozměňovací návrhy,³⁹³ a 5. 9. 2016 schválil mandát k vyjednávání s dalšími institucemi.³⁹⁴ Jak Evropský parlament, tak Rada EU tedy zaujaly stanoviska k návrhu

---

³⁹⁰ Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice Rady 91/477/ES o kontrole nabývání a držení zbraní (první čtení) z 8. 6. 2016. In: data.consilium.europa.eu [online]. [cit. 2020-10-25]; dostupné z: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9841-2016-INIT/cs/pdf>

³⁹¹ *Desítky miliard z rozpočtu a zánik tisíců pracovních míst, varuje vnitro před směrnicí EU o kontrole zbraní.* In: [ceska-justice.cz](https://www.ceska-justice.cz), 2016-04-30 [online]. [cit. 2020-10-25]; dostupné z: <https://www.ceska-justice.cz/2016/04/desitky-miliard-z-rozpocetu-a-zanik-tisicu-pracovnich-mist-varuje-vnitro-pred-smernici-eu-o-kontrole-zbrani/>

³⁹² *Zbraňová směrnice EU: Od kritizovaného návrhu až po výsledný kompromis.* In: euroactiv.cz; 2018-11-12 [online]. [cit. 2020-10-25]; dostupné z: <https://euractiv.cz/section/vnitro-a-spravedlnost/linksdossier/zbranova-smernice-eu-od-kritizovaneho-navrhu-az-po-vysledny-kompromis/>

³⁹³ *Kontrola zbraní: Poslanci vyjasnili pravidla pro udělování licencí a bezpečnostní záruky.* In: [europarl.europa.eu](https://www.europarl.europa.eu); 2016-07-13 [online]. [cit. 2020-10-25]; dostupné z: <https://www.europarl.europa.eu/news/cs/press-room/20160711IPR36757/kontrola-zbrani-poslanci-chteji-jasna-pravidla-licenci-a-bezpecnostni-zaruky>

³⁹⁴ *Gun control: Internal Market MEPs give go-ahead for negotiations to start with EU governments.* In: [europarl.europa.eu](https://www.europarl.europa.eu); 2016-05-09 [online]. [cit. 2020-10-25]; dostupné z: <https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20160905IPR41367/gun-control-meps-give-go-ahead-for-negotiations-to-start-with-eu-governments>

EK a byl zahájen trialog mezi Evropským parlamentem, Radou EU a EK. Největší rozdíly v navrhovaných změnách obou institucí spočívaly v následujících tématech:

i) Změny kategorií střelných zbraní

Návrh Rady EU: Do kategorie zakázaných zbraní (kategorie A) nově spadají samonabíjecí zbraně vyrobené ze samočinných; samonabíjecí dlouhé zbraně, které lze zkrátit na délku menší než 60 cm sklopením nebo zasunutím pažby nebo jejím odejmutím bez nástrojů; zásobníky s kapacitou větší než 20 nábojů pro krátké zbraně a 10 nábojů pro dlouhé zbraně.³⁹⁵ Nelegální držitel zásobníku s kapacitou větší než povolenou má být potrestán odejmutím povolení zbraně kategorie A a B nabývat a držet.³⁹⁶

Návrh Evropského parlamentu: Do kategorie zakázaných zbraní nově spadají samonabíjecí zbraně vyrobené ze samočinných, kromě zbraní, u kterých způsob konverze vylučuje zpětnou úpravu na samočinnou zbraň;³⁹⁷ a dlouhé samonabíjecí zbraně, které lze sklopením či zasunutím pažby zkrátit pod 60 cm.³⁹⁸

ii) Sběratelé

Návrh Rady EU: Rozlišuje ve svém návrhu sběratele a muzea, přičemž nabývat zbraně kategorie A smí nabývat pouze muzea.³⁹⁹

Návrh Evropského parlamentu: Sběratelé mohou nabývat zbraně kategorie A, ale členské státy mohou omezit počet zbraní kategorie A, které může sběratel nabývat.⁴⁰⁰

---

³⁹⁵ Čl. (14) Návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice Rady 91/477/ES o kontrole nabývání a držení zbraní ze dne 8. 6. 2016; Rada EU; In: data.consilium.europa.eu [online]. [cit. 2020-10-25]; dostupné z: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9841-2016-INIT/cs/pdf>

³⁹⁶ Čl. (6) bod 3 Návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice Rady 91/477/ES o kontrole nabývání a držení zbraní ze dne 8. 6. 2016; Rada EU; In: data.consilium.europa.eu [online]. [cit. 2020-10-25]; dostupné z: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9841-2016-INIT/cs/pdf>

³⁹⁷ Pozměňovací návrh 91 dle zprávy o návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice Rady 91/477/EHS o kontrole nabývání a držení zbraní; Evropský parlament. In: [europarl.europa.eu](https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/A-8-2016-0251_CS.pdf?redirect) [online]. [cit. 2020-10-25]; dostupné z: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/A-8-2016-0251_CS.pdf?redirect

³⁹⁸ Pozměňovací návrh 94 dle zprávy o návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice Rady 91/477/EHS o kontrole nabývání a držení zbraní; Evropský parlament; In: [europarl.europa.eu](https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/A-8-2016-0251_CS.pdf?redirect) [online]. [cit. 2020-10-25]; dostupné z: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/A-8-2016-0251_CS.pdf?redirect

³⁹⁹ Čl. (6) odst. 3a Návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice Rady 91/477/ES o kontrole nabývání a držení zbraní ze dne 8. 6. 2016; Rada EU; In: data.consilium.europa.eu [online]. [cit. 2020-10-25]; dostupné z: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9841-2016-INIT/cs/pdf>

⁴⁰⁰ Pozměňovací návrh 54 dle zprávy o návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice Rady 91/477/EHS o kontrole nabývání a držení zbraní; Evropský parlament; In: [europarl.europa.eu](https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/A-8-2016-0251_CS.pdf?redirect) [online]. [cit. 2020-10-25]; dostupné z: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/A-8-2016-0251_CS.pdf?redirect

iii) Výjimky pro držení zbraní kategorie A.

Návrh Rady EU: Výjimku lze udělit z důvodu ochrany kritické infrastruktury a pro účely obchodní dopravy a konvojų vysoké hodnoty, národní obrany, jakož i pro účely vzdělávací, kulturní, výzkumné, a historické, pokud udělení není v rozporu s veřejnou bezpečností a s veřejným pořádkem; podnikatelům v oboru zbraní a zprostředkovatelům; muzeím; a sportovním střelcům, pokud jsou členy klubu státem uznané střelecké organizace a předloží potvrzení, že nejméně rok trénují disciplínu ISSF, a pokud projdou zdravotním a psychologickým posouzením.⁴⁰¹

Návrh Evropského parlamentu: Členské státy mají mít možnost udělit výjimku v odůvodněných případech.⁴⁰²

iv) Označování zbraní a hlavních částí

Návrh Rady EU: U všech hlavních částí, nově včetně závorníku a nosiče závorníku, které budou vyrobeny či dovezeny po datu účinnosti Směrnice 853, musí členské státy neprodleně po výrobě či dovozu zajistit označení jménem výrobce, místem nebo zemí výroby, typovým označením, sériovým číslem a rokem výroby, pokud není součástí sériového čísla. U hlavních částí, které jsou na to příliš malé, je nutné vyznačit aspoň sériové číslo.⁴⁰³

Návrh Evropského parlamentu: Každá zbraň má být označena přinejmenším na těle či pouzdru závěru jménem výrobce, místem nebo zemí výroby, sériovým číslem a rokem výroby, není-li součástí sériového čísla; samostatně prodávaná hlavní část zbraně, mezi

---

⁴⁰¹ Čl. (6) Návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice Rady 91/477/ES o kontrole nabývání a držení zbraní ze dne 8. 6. 2016; Rada EU; dostupné z: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9841-2016-INIT/cs/pdf>

⁴⁰² Pozměňovací návrhy 7 až 10 dle zprávy o návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice Rady 91/477/EHS o kontrole nabývání a držení zbraní; Evropský parlament; In: europarl.europa.eu [online]. [cit. 2020-10-25]; dostupné z: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/A-8-2016-0251_CS.pdf?redirect

⁴⁰³ Čl. (3) Návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice Rady 91/477/ES o kontrole nabývání a držení zbraní ze dne 8. 6. 2016; Rada EU; In: data.consilium.europa.eu [online]. [cit. 2020-10-25]; dostupné z: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9841-2016-INIT/cs/pdf>

keré přibyl závorník a nosič závorníku, má být také označena, u příliš malých částí stačí sériové číslo.⁴⁰⁴

v) Délka platnosti ZP

Návrh Rady EU: Platnost omezena na 5 let, členské státy mohou podmínit vydání kontrolou zdravotního stavu.⁴⁰⁵

Návrh Evropského parlamentu: Členské státy mají povinnost zavést kontinuální či nekontinuální monitorovací systém pro posuzování lékařských či psychologických informací, nekontinuální systém vyžaduje dobu platnosti ZP nejvýše na 5 let.⁴⁰⁶

vi) Expanzní zbraně

Pokud byly vyrobeny z plnohodnotných zbraní, mají dle obou návrhů zůstat ve stejné kategorii jako původní zbraň.

Návrh Rady EU: Expanzní zbraně, které takto byly původně vyrobeny, nesmí být možné předělat na plnohodnotné a mají patřit do kategorie C.⁴⁰⁷

Návrh Evropského parlamentu: Expanzní zbraně, které takto byly původně vyrobeny, nebudou předmětem Směrnice 853.⁴⁰⁸

---

⁴⁰⁴ Pozměňovací návrh 43 dle zprávy o návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice Rady 91/477/EHS o kontrole nabývání a držení zbraní; Evropský parlament; In: europarl.europa.eu [online]. [cit. 2020-10-25]; dostupné z: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/A-8-2016-0251_CS.pdf?redirect

⁴⁰⁵ Čl. (6) Návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice Rady 91/477/ES o kontrole nabývání a držení zbraní ze dne 8. 6. 2016; Rada EU; In: data.consilium.europa.eu [online]. [cit. 2020-10-25]; dostupné z: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9841-2016-INIT/cs/pdf>

⁴⁰⁶ Pozměňovací návrh 56 dle zprávy o návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice Rady 91/477/EHS o kontrole nabývání a držení zbraní; Evropský parlament; In: europarl.europa.eu [online]. [cit. 2020-10-25]; dostupné z: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/A-8-2016-0251_CS.pdf?redirect

⁴⁰⁷ Čl. (14) Návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice Rady 91/477/ES o kontrole nabývání a držení zbraní ze dne 8. 6. 2016; Rada EU; In: data.consilium.europa.eu [online]. [cit. 2020-10-25]; dostupné z: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9841-2016-INIT/cs/pdf>

⁴⁰⁸ Pozměňovací návrh 99 dle zprávy o návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice Rady 91/477/EHS o kontrole nabývání a držení zbraní; Evropský parlament; In: europarl.europa.eu [online]. [cit. 2020-10-25]; dostupné z: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/A-8-2016-0251_CS.pdf?redirect

Shody ohledně konečného znění bylo dosaženo 20. 12. 2016,⁴⁰⁹ Evropský parlament schválil finální verzi Směrnice 853 14. 3. 2017,⁴¹⁰ a Rada EU s tímto návrhem souhlasila 25. 5. 2017.⁴¹¹ Výsledné znění chce vytyčených cílů dosáhnout především prostřednictvím následujících nástrojů: trvalého označení všech palných zbraní a jejich částí a jejich registrace v evidenčních systémech členských států; zavedením jednotných pravidel pro označování palných zbraní a jejich částí; ukotvením psychologických a zdravotních vyšetření v souvislosti s povolením týkajících se palných zbraní; jednoznačnou identifikací nabyvatele zbraní, jejich hlavních částí a střeliva; přijetím technických parametrů, které zamezí přeměně akustických a dalších zbraní na zbraně palné; sjednocením způsobu znehodnocování palných zbraní; zakázáním zbraní pro vojenské použití, pokud umožňují samočinný režim střelby; a zakázáním vysokých kapacit nábojů u samonabíjecích zbraní.⁴¹²

Samotnému úplnému znění Směrnice 853, přesněji znění Směrnice 555, se budu věnovat v další kapitole, zde proto pro potřeby této a následujících podkapitol uvedu jen základní body v návaznosti na výše popsané porovnání mezi návrhy Rady EU a Evropského parlamentu:

i) Změny kategorií střelných zbraní

Dle Směrnice 555 jsou nově zakázány samonabíjecí zbraně upravené ze zbraní samočinných; samonabíjecí zbraně umožňující bez nového nabití vystřelení více než 21 ran v případě krátkých zbraní, více než 11 ran v případě dlouhých zbraní (a to i pouhým vložením zásobníku); poloautomatické zbraně se sklopnou nebo teleskopickou pažbou (opěrou), pokud jsou po sklopení kratší než 60 cm,⁴¹³ s výjimkou palných zbraní kategorie A, které byly znehodnoceny v souladu s prováděcím nařízením (EU) 2015/2403.⁴¹⁴

---

⁴⁰⁹ *Firearms: Agreement on Commission proposal to increase citizens' security*; In: ec.europa.eu; 2016-12-20 [online]. [cit. 2020-10-25]; dostupné z: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_16_4464

⁴¹⁰ Legislativní usnesení Evropského parlamentu ze dne 14. března 2017 o návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice Rady 91/477/EHS o kontrole nabývání a držení zbraní; Evropský parlament. In: europarl.europa.eu [online]. [cit. 2020-10-25]; dostupné z: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2017-0068_CS.pdf?redirect

⁴¹¹ *EU posiluje kontrolu nabývání a držení palných zbraní*. In: corsilium.europa.eu; 2017-04-25 [online]. [cit. 2020-10-25]; dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2017/04/25/control-acquisition-possession-weapons/>

⁴¹² Preambule směrnice Evropského parlamentu a Rady 2017/853

⁴¹³ II. bod A) Příloha 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/555

⁴¹⁴ Část II. písm. A) Kategorie C, bod 6. Přílohy I směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/555

ii) Sběratelé

Směrnice 555 v článku 1 definuje pojem „muzeum“ i „sběratel“, přičemž oběma těmto subjektům mohou členské státy udělit výjimku pro nabývání a držení zbraní kategorie A, při porovnání dikce obou ustanovení je zřejmé, že výjimky sběratelům mají členské státy udělovat v jednotlivých zvláštních případech, výjimečně a s náležitým odůvodněním, zatímco muzeím „za přísných bezpečnostních podmínek“.⁴¹⁵

iii) Výjimky pro držení zbraní kategorie A.

Výjimku pro nabývání a držení zbraní kategorie A mohou státy dle čl. 9 odst. 2 Směrnice 555 udělit „v zájmu ochrany bezpečnosti kritické infrastruktury, obchodní dopravy, konvojů vysoké hodnoty a citlivých prostor, jakož i pro účely národní obrany, vzdělávací, kulturní, výzkumné a historické účely, a aniž je dotčen odstavec 1, mohou příslušné vnitrostátní orgány udělit povolení pro palné zbraně, jejich hlavní části a střelivo zařazené do kategorie A v jednotlivých případech výjimečně a s náležitým odůvodněním, není-li to v rozporu s veřejnou bezpečností a s veřejným pořádkem.“⁴¹⁶, v dalších bodech článku 9 jsou explicitně uvedeny možnosti udělit výjimku již výše uvedeným sběratelům a muzeím; podnikatelům v oboru zbraní a zprostředkovatelům; sportovním střelcům, ale jen pokud projdou zdravotním posouzením, předloží doklad, že daný střelec aktivně trénuje pod záštitou úředně uznané střelecké organizace, je členem střeleckého klubu, v posledních 12 měsících pravidelně trénuje a dotčená zbraň splňuje specifika pro požadovanou střeleckou disciplínu. Výjimku lze udělit také v členských státech, které po dobu posledních 50 let uplatňovaly systém převodu vojenských palných zbraní osobám opouštějícím vojsko poté, co vykonaly vojenskou službu.⁴¹⁷

iv) Označování zbraní a hlavních částí

Hlavními částmi jsou nově dle čl. 1. hlaveň, rám, pouzdro závěru, případně včetně horního i dolního pouzdra závěru, závěr, nábojový válec revolveru, závorník nebo závěrový blok. Dle článku 4 je nutné všechny hlavní části a zbraně, které jsou uváděny

---

⁴¹⁵ Článek 9 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2017/853

⁴¹⁶ Čl. 9 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/555

⁴¹⁷ tamtéž

na trh, označit tak, aby obsahovaly jméno výrobce nebo značku, zemi nebo místo výroby, sériové číslo a rok výroby, pokud není součástí sériového čísla, a případně model. Je-li hlavní část příliš malá na to, aby byla takto označena, musí se označit alespoň výrobním číslem nebo alfanumerickým či digitálním kódem.⁴¹⁸

v) Délka platnosti ZP

Povolení k držení palné zbraně se pravidelně přezkoumává, nejméně každých pět let.⁴¹⁹ Členské státy musí zavést monitorovací systém, který mohou provozovat průběžně nebo periodicky, s cílem zajistit, aby byly po celou dobu trvání povolení plněny podmínky pro povolení stanovené vnitrostátním právem a aby byly mimo jiné zhodnoceny příslušné lékařské a psychologické informace.⁴²⁰

vi) Expanzní zbraně

Zbraně předělané ke střelbě s využitím nábojek nebo cvičných nábojů zůstávají nyní ve stejné kategorii, jak kdyby k tomuto předělání nedošlo.⁴²¹

Poplašné nebo signální zbraně či zbraně určené k záchraně života, porážce zvířat, rybolovu harpunou nebo k průmyslovému či technickému využití, které mohou být použity pouze pro stanovený účel, nejsou předmětem této novely.⁴²²

6.1.3. Shrnutí

Pokud shrneme veškeré výše uvedené fakty, je možné dojít k závěru, že primárním cílem Směrnice 853 je zvýšení bezpečnosti ve společném prostoru, čehož chce EK dosáhnout především zákazem další kategorie zbraní, vztáhnutím unijní legislativy i na sběratele a důraznou úpravou znehodnocování.

Po diskuzích v Evropském parlamentu i Radě EU byly zakázány vysokokapacitní zásobníky, od původního návrhu zakázat zbraně vypadající jako zbraně samočinné se upustilo, zakázaly se zbraně samonabíjecí přeměněné ze zbraní samočinných a dlouhé samonabíjecí zbraně původně určené ke

---

⁴¹⁸ Čl. 4 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/555

⁴¹⁹ Čl. 9 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/555

⁴²⁰ Čl. 6 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/555

⁴²¹ Část II., písmeno A Přílohy I směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/555

⁴²² Část III. Přílohy I směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/555

střelbě z ramene, pokud po zkrácení měří méně než 60 cm, a stejně tak se zakázaly zbraně kategorie A, které byly přeměny na střelbu cvičnými a obdobnými náboji.

Směrnice se nyní vztahuje i na sběratele. V původním návrhu jim mělo být zakázáno vlastnit zbraně kategorie A a veškeré jejich sbírky měly být znehodnoceny či odevzdány. Z tohoto návrhu nakonec sešlo, byť z dikce směrnice 853 jasně vyplývá, že vlastnění zakázaných zbraní sběrateli má být výjimečné.

Co se týče důrazu na důkladné znehodnocování, to EK a evropská legislativa realizuje dvěma základními nástroji. Prvně jde o vydání nařízení EK stanovující standardy pro znehodnocování, které bylo přijato ještě před Směrnicí 853. Nicméně dle Směrnice 477/2 mohlo být vydáno již v roce 2008. A druhým nástrojem je zařazení znehodnocených zbraní do kategorie C, jejich nabytí musí tedy být ohlášeno a vlastník je dohledatelný v registru.

Co se týče postoje České republiky, ten byl dle vyjádření Ministerstva vnitra i hlasování ČR v Radě EU od počátku velice odmítavý, argumentuje nezpůsobilostí této úpravy dosáhnout stanovených cílů, jak více rozvádím v následující podkapitole.

6.2. Žaloba ČR na neplatnost Směrnice 853 a proces implementace v ČR

Pro potřeby implementace Směrnice 853 byla vypracována analýza Ministerstvem vnitra ČR. Analýza uvádí tři kladné dopady Směrnice 853, a to: i) zavedení evropského právního režimu pro akustické a salutní zbraně; ii) zavedení technických specifikací poplašných a signálních zbraní a iii) zlepšení výměny informací o mezinárodním přesunu zbraní v rámci EU. Následně analýza uvádí tři negativní dopady implementace Směrnice 853, a to: i) neodůvodněný a mimořádně aplikačně náročný zákaz některých zásobníků a samonabíjecích zbraní; ii) nutnost registrace zbraní, které jsou dle stávající právní úpravy volně držené (např. zbraně znehodnocené, moderní reprodukce historických zbraní); iii) usnadnění přechodu některých zbraní do ilegality a s tím související tzv. grandfathering, tedy režim určité dvojkoľejnosti v legálním držení některých typů zbraní, kdy je jejich současní vlastníci budou moci legálně vlastnit, nicméně podle nového zákona bude jejich nabytí nelegální, tudíž se stanou nepřevoditelnými a neprodejnými.⁴²³

---

⁴²³ VALOVÁ, Irena. *ČR chce podat žalobu na EU kvůli směrnici o zbraních, regulace však bude platit i s negativními dopady*. In: ceska-justice.cz; 2017-05-12 [online]. [cit. 2020-11-15]; dostupné z: <https://www.ceska-justice.cz>

Na základě výše uvedené analýzy se Česká republika rozhodla podat k Evropskému soudnímu dvoru žalobu na neplatnost Směrnice 853, přičemž uvedla čtyři žalobní důvody: i) překročení svěřené pravomoci a nevhodný právní základ Směrnice 853; ii) porušení zásady proporcionality, iii) porušení zásady právní jistoty a ochrany legitimního očekávání a iv) diskriminační povaha ustanovení čl. 6 odst. 6 druhého pododstavce směrnice 91/477/EHS ve znění Směrnice 853.⁴²⁴

Žalobní důvod i)

Překročení svěřené pravomoci spatřuje ČR ve skutečnosti, že Směrnice 853 byla přijata na základě čl. 114 SFEU a měla by sloužit k odstraňování existujících či hrozících překážek vnitřního trhu, ve skutečnosti ale harmonizuje předpisy v oblasti trestné činnosti a terorismu, což je v rozporu s článkem 84 SFEU, který pravomoc EU v této oblasti přímo vylučuje.⁴²⁵

Žalobní důvod ii)

Porušení zásady proporcionality vyplývá dle ČR už jen ze skutečnosti, že se proporcionality unijní zákonodárce vůbec nezabýval, nezajistil si dostatek informací ohledně dopadu právní úpravy, učinil tak neinformované rozhodnutí a přijal směrnici, která je zjevně nepřiměřená ke sledovaným cílům, přičemž ČR má za to, že přijatou směrnicí nelze sledovaných cílů vůbec dosáhnout. Dle ČR totiž trestné činy spáchané legálně drženou zbraní tvoří jen malé procento trestných činů spáchaných se zbraní a omezování nabytí např. samonabíjecích zbraní může jen stěží zabránit teroristickým útokům způsobem provedení podobným těm v roce 2015. Směrnice 853 navíc zavádí ohlašovací povinnost historických replik či nevratně znehodnocených zbraní, což ke zvýšení bezpečnosti rovněž nepřispěje. Naopak přijetí Směrnice 853 může dle ČR přispět k přechodu legálně držených zbraní do ilegality v důsledku zpřísnění jejich regulace. V neposlední řadě

[justice.cz/2017/05/cr-chce-podat-zalobu-eu-kvuli-smernici-zbrani-regulace-vsak-bude-platit-i-negativnimi-dopady/](https://www.justice.cz/2017/05/cr-chce-podat-zalobu-eu-kvuli-smernici-zbrani-regulace-vsak-bude-platit-i-negativnimi-dopady/)

⁴²⁴ Bod I. věcného shrnutí obsahu žaloby České republiky proti Evropskému parlamentu a Radě. In: mvcr.cz; 2017-05-12 [online]. [cit. 2020-11-15]; dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/cesko-podalo-k-soudnimu-dvoru-eu-zalobu-na-neplatnost-smernice-o-kontrolu-zbrani.aspx>

⁴²⁵ První žalobní důvod, Bod III. věcného shrnutí obsahu žaloby České republiky proti Evropskému parlamentu a Radě. In: mvcr.cz; 2017-05-12 [online]. [cit. 2020-11-15]; dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/cesko-podalo-k-soudnimu-dvoru-eu-zalobu-na-neplatnost-smernice-o-kontrolu-zbrani.aspx>

porušuje dle ČR Směrnice 853 zásadu proporcionality i v užším smyslu, protože bude mít významné dopady i na velké množství držitelů zbraní, kteří nepředstavují bezpečnostní riziko.⁴²⁶

Podle ČR navíc nemůže Směrnice 853 posloužit ani k odstranění překážek vnitřního trhu, protože zavádí některá těžko aplikovatelná či nejasná ustanovení, např. v oblasti kategorizace zbraní na základě kapacity zásobníku, která se může v praxi měnit v pár sekundách, přičemž unijní zákonodárce v ustanovení 23 Směrnice 853 vylučuje, aby zbraň byla řazena do kategorie jen na základě možnosti vložení nadlimitního zásobníku, na druhou stranu za pouhé držení nadlimitního zásobníku má být povolení odebráno.⁴²⁷

Další nejasnost spatřuje ČR v kategorizaci zbraní původně určených ke střelbě z ramene, které mohou být bez ztráty funkčnosti zkráceny prostřednictvím skládací či teleskopické opěrky na celkovou délku kratší než 60 cm. Dle ČR ale není možné identifikovat „původní určení“ zbraně a ze směrnice nevyplývá, zda se do délky zbraně počítají např. tlumiče či prodlužovací vložky pažeb.

A nemožnost dosáhnout cíle odstranit překážky vnitřního trhu spatřuje ČR rovněž ve faktu, že Směrnice 853 umožňuje členským státům individuálně určit režim dosavadním držitelům nově zakázaných zbraní, fakticky tak vytváří nové překážky ve volném pohybu zboží.⁴²⁸

Žalobní důvod iii)

Právě ve výše popsáných ustanoveních je dle ČR možné vidět porušení právní jistoty, protože nejsou dostatečně přesná a jasná, což je dle judikatury Soudního dvora EU vyžadováno, aby dotčené subjekty mohly jednoznačně identifikovat své povinnosti a práva. ČR v této oblasti argumentuje judikátem ze dne 14. dubna 2005, *Belgie v. Komise*, C-110/03, EU:C:2005:223, konkrétně bodem 30.⁴²⁹

Žalobní důvod iv)

---

⁴²⁶ Druhý žalobní důvod, Bod III. věcného shrnutí obsahu žaloby České republiky proti Evropskému parlamentu a Radě. In: mvcr.cz; 2017-05-12 [online]. [cit. 2020-11-15]; dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/cesko-podalo-k-soudnimu-dvoru-eu-zalobu-na-neplatnost-smernice-o-kontrole-zbrani.aspx>

⁴²⁷ tamtéž

⁴²⁸ tamtéž

⁴²⁹ Třetí žalobní důvod, Bod III. věcného shrnutí obsahu žaloby České republiky proti Evropskému parlamentu a Radě. In: mvcr.cz; 2017-05-12 [online]. [cit. 2020-11-15]; dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/cesko-podalo-k-soudnimu-dvoru-eu-zalobu-na-neplatnost-smernice-o-kontrole-zbrani.aspx>

Čtvrtým a posledním žalobním důvodem je výjimka v čl. 6 odst. 6 Směrnice 853, která se jeví jako neutrální ustanovení, ve skutečnosti jí ale vyhovuje pouze Švýcarsko, ale rozdílné zacházení se dvěma subjekty v objektivně stejné situaci je možné pouze v případě, že je takové zacházení objektivně odůvodněno a umožňuje lépe dosáhnout cílů dané právní úpravy. Napadený článek umožňuje členským státům s obranným systémem založeným na branné povinnosti a uplatňujícím systém převodu vojenských zbraní na osoby opouštějící vojsko více než 50 let, aby těmto osobám povolil ponechat si zbraně z kategorie A6, pokud budou tyto zbraně přeměněny na samonabíjecí a užívány ke sportovní střelbě. ČR má za to, že výjimka umožňující převádění vojenských zbraní na odcházející členy vojska je obecně ospravedlnitelná, protože takové osoby prošly potřebným výcvikem a státní aparát je dobře seznámen s jejich zdravotním a psychickým stavem. Problém spatřuje ČR v podmínkách umožňující použití této výjimky, protože jim vyhovuje pouze švýcarský systém a jiné státy, které by měly zájem tuto výjimku uplatnit, tak učinit nemohou, protože z historických důvodů nemohou splňovat podmínku užívání takového systému více než 50 let, Směrnice 853 tak zavádí odlišné zacházení se státy a nepřímo i jejich občany, a to bez objektivního zdůvodnění.⁴³⁰

Žalobu s výše popsanou argumentací podala ČR k SDEU na začátku srpna roku 2017,⁴³¹ a protože žaloba na neplatnost nemá odkladný účinek pro její implementaci,⁴³² podala ČR spolu s žalobou i návrh na odklad účinnosti směrnice.⁴³³

V srpnu 2017 zároveň byla předložena analýza ministerstva vnitra ohledně případné implementace napadené Směrnice 853, jejímž výsledkem byl návrh legislativního rámce o čtyřech zákonech: i) nový zákon o zbraních, ii) nový samostatný zákon o nakládání s municí, iii) nový zákon o nakládání se zbraněmi pro branně-bezpečnostní účely a iv) doprovodný zákon, kterým budou

---

⁴³⁰ Čtvrtý žalobní důvod, Bod III. věcného shrnutí obsahu žaloby České republiky proti Evropskému parlamentu a Radě. In: mvcr.cz; 2017-05-12 [online]. [cit. 2020-11-15]; dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/cesko-podalo-k-soudnimu-dvoru-eu-zalobu-na-neplatnost-smernice-o-kontrolu-zbrani.aspx>

⁴³¹ VALOVÁ, Irena. *ČR dnes podala žalobu proti evropské směrnici o zbraních, žaloba nemá odkladný účinek*. In: ceska-justice.cz; 2017-08-09 [online]. [cit. 2020-11-15]; dostupné z: <https://www.ceska-justice.cz/2017/08/cr-dnes-podala-zalobu-evropske-smernici-zbrani-zaloba-nema-odkladny-ucinek/>

⁴³² Čl. 278 SFEU

⁴³³ Nováková, Lenka. *Česko podalo k Soudnímu dvoru EU žalobu na neplatnost směrnice o kontrole zbraní*. In: mvcr.cz; 2017-05-12 [online]. [cit. 2020-11-15]; dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/cesko-podalo-k-soudnimu-dvoru-eu-zalobu-na-neplatnost-smernice-o-kontrolu-zbrani.aspx>

měněny související zákony.⁴³⁴ Analýza dále dochází k závěru, že přijímaná legislativa nabude účinnosti až na jaře 2019, tedy se zpožděním přibližně 9 měsíců oproti transpoziční lhůtě,⁴³⁵ a že v přijímané legislativě neexistuje alternativa, která by neimplementovala Směrnici 853, s jedinou výjimkou, a to zrušením Směrnice 853 Soudním dvorem EU, na základě výše analyzované žaloby. Ministerstvo vnitra ČR tak předložilo Vládě ČR tři následující alternativy přijímání nové zbrojní legislativy:

- i) První varianta spočívala v přípravě komplexní změny právních předpisů, ale jejich předložení k přijetí Parlamentu ČR až v případě, že žalobě na neplatnost nebude vyhověno.
- ii) Druhá varianta spočívala v urychleném předložení legislativních návrhů v okamžiku nevyhovění žalobě ani nenařizení předběžného opatření Soudním dvorem EU.
- iii) Třetí varianta měla dvě fáze, první spočívala v provedení novely, která by sloužila k „minimalistickému“ vyhovění Směrnici 853 (dále jen „**Malá zbraňová novela**“) tak, aby ČR nebyla postižitelná za neimplementaci, a která by byla v dalších dvou letech nahrazena komplexní právní úpravou.⁴³⁶

Vláda ČR v říjnu 2017 zvolila třetí variantu implementace, tedy dvoufázovou implementaci Směrnice 853.⁴³⁷

Malá zbraňová novela byla ministerstvem vnitra předložena vládě a následně legislativní radě vlády v prosinci roku 2017 a v souladu s jejím cílem, tedy implementací Směrnice 853, upravovala především i) zavedení 2 nových kategorií zbraní A-I a C-I, kam by patřily zbraně, které dle Zákona o zbraních 2 tvořily podmnožinu zbraní kategorie B a D; ii) zpřesnění podmínek nabývání vlastnictví, držení a nošení vybraných kategorií zbraní a střeliva a rovněž vymezení důvodů, pro

---

⁴³⁴ VALOVÁ, Irena. *V ČR začala příprava zákonů o zbraních podle evropské směrnice, týden po žalobě k Soudnímu dvoru*. In: ceska-justice.cz; 2017-08-18 [online]. [cit. 2020-11-15]; dostupné z: <https://www.ceska-justice.cz/2017/08/cr-zacala-priprava-zakonu-zbrani-podle-evropske-smernice-tyden-zalobe-k-soudnimu-dvoru/>

⁴³⁵ VALOVÁ, Irena. *V ČR začala příprava zákonů o zbraních podle evropské směrnice, týden po žalobě k Soudnímu dvoru*. In: ceska-justice.cz; 2017-08-18 [online]. [cit. 2020-11-15]; dostupné z: <https://www.ceska-justice.cz/2017/10/ucinnost-evropske-smernice-zbrani-se-zpozdi-roku-2019-vlada-analyzu-neprojednala/>

⁴³⁶ Analýza legislativního řešení dopadů revidované směrnice o zbraních In: mvcr.cz; [online]. [cit. 2020-11-15]; s. 88 dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/analyza-moznych-dopadu-revize-smernice-o-kontrole-strelnych-zbrani.aspx>

⁴³⁷ VALOVÁ, Irena. *Vláda rozhodla o dvoufázové změně zákona o zbraních, velké novely bude předcházet rychlá malá*. In: ceska-justice.cz; 2017-10-24 [online]. [cit. 2020-11-15]; dostupné z: <https://www.ceska-justice.cz/2017/10/vlada-rozhodla-dvoufazove-zmene-zakona-zbrani-velke-novele-bude-predchazet-rychla-mala/>

kteří lze žádat o udělení výjimky; iii) omezení velkokapacitních zásobníků; iv) předávání informací a kontrola mezi držiteli zbrojních licencí, Policií České republiky a členskými státy; v) dobu platnosti zbrojního průkazu (její zkrácení z 10 na 5 let) a vi) výši souvisejících správních poplatků. Ministerstvo vnitra jako předkladatel důrazně upozornilo, že jde o dočasný a „nekoherentní“ právní předpis, který slouží pouze jako provizorní řešení a musí být nahrazen komplexní úpravou.⁴³⁸

Malá zbraňová novela ale byla 27. února 2018 Poslaneckou sněmovnou ČR vyřazena z programu jednání, a to na návrh poslankyně ODS Jany Černochové, která argumentovala blížícím se projednáním žaloby na neplatnost Směrnice 853 Soudním dvorem EU, a ČR se tak může vyhnout implementaci předpisu, který bude zrušen. Pro její návrh hlasovalo 167 poslanců, proti nehlasoval žádný.⁴³⁹

Následně se ukázalo, že ve stejný den, 27. února 2018, místopředseda SDEU Antonio Tizzano po vyslechnutí generálního advokáta Wathela zamítl návrh ČR, podporované Polskem, na odklad účinnosti Směrnice 853 až do vyhlášení rozsudku ve věci samé. Stručně lze shrnout, že dle Tizzana ČR neprokázala naléhavost odkladu účinnosti. Prvně upozorňuje, že dle ustálené judikatury jen případná protiprávnost není sama o sobě k prokázání vážnosti a nenapravitelnosti případné újmy dostatečná,⁴⁴⁰ stejně tak nejsou dostatečné ani významné změny, které napadený předpis v daném odvětví zavádí.⁴⁴¹

Argument administrativní, personální a finanční zátěže soudce odmítl s odůvodněním, že povinnost ČR provést ustanovení Směrnice 853 plyne přímo z článku 288 SFEU, a jako taková nenese znaky vážné a nenapravitelné újmy a nedokládá naléhavost, to by musela ČR doložit, že administrativní zátěž je takové povahy, že musí mít vážné dopady na její zájmy, především pro plnění státních úkolů či bezpečnost. Dle soudu navíc velká část tvrzené zátěže spočívá ve změnách v evidování zbraní, tam ale ČR může užít v první řadě přípustných výjimek, dále informací, které již o dotčených zbraních má v důsledku stávajících evidenčních povinností, a v neposlední řadě

---

⁴³⁸ VALOVÁ, Irena. *Malá zbraňová novela byla předložena vládě, na stole ji mají pracovní komise legislativců*. In: ceska-justice.cz; 2018-01-11 [online]. [cit. 2020-11-15]; dostupné z: <https://www.ceska-justice.cz/2018/01/mala-zbranova-novela-byla-predložena-vlade-stole-maji-pracovni-komise-legislativcu/>

⁴³⁹ VALOVÁ, Irena. *Sněmovna vyřadila malou zbraňovou novelu z programu, odpor lidí pokračuje*. In: ceska-justice.cz; 2018-03-04 [online]. [cit. 2020-11-15]; dostupné z: <https://www.ceska-justice.cz/2018/03/snemovna-vyřadila-malou-zbranovou-novelu-programu-odpor-lidi-pokracuje/>

⁴⁴⁰ Odst. 38 usnesení místopředsedy soudního dvora ve věci C-482/17 R ze dne 27. 2. 2018

⁴⁴¹ Odst. 39 usnesení místopředsedy soudního dvora ve věci C-482/17 R ze dne 27. 2. 2018

může využít možnost vyžadovat ohlašování některých zbraní až od 14. 3. 2021. ČR také neprokázala svá tvrzení, že i při užití těchto nástrojů jí hrozí vážná a nenapravitelná újma. Stejně tak ČR ničím nepodložila nárůst počtu personálu z důvodu implementace o 150 osob.⁴⁴²

Tvrzené narušení veřejné bezpečnosti ČR dle soudce Tezzaniho opět nepodložila žádnými konkrétními argumenty, neuvedla, jak by údajný vzrůst ceny střelných zbraní na černém trhu měl ohrozit veřejný pořádek v zemi, stejně tak nepodložila svoji údajnou zkušenost s přechodem dříve legálních zbraní do ilegality, byť soud ve svém usnesení nevylučuje, že k takovým případům může dojít, ale návrh ČR vůbec neuvádí, jakého množství zbraní se má tento jev dotýkat, a nelze tak posoudit narušení veřejného pořádku.⁴⁴³

Samotnou žalobu SDEU začal projednávat 5. března 2019, kdy si vyslechl argumenty obou stran, konkrétně České republiky, podporované Maďarskem a Polskem, a Evropského parlamentu a Rady EU, podporované Evropskou komisí (dále jen „**Unijní zákonodárce**“) a Francií. Českou republiku zastupoval náměstek ministra zahraničí Martin Smolek, který hned po jednání sdělil, že vedle argumentů ČR v otázce proporcionality a právního důvodu přejetí směrnice nelze opomíjet ani otázku základních lidských práv, pro kterou již v minulosti SDEU směrnici zrušil, a že zástupci protistrany podle něj neuvedli žádné konkrétní argumenty, nicméně připustil, že soud logicky bude mít sklon podpořit systém a legislativní proces jako celek.⁴⁴⁴

6.2.1. Doporučení generální advokátky

Generální advokátka SDEU Eleanor Sharpstonová doporučila SDEU, aby žalobu zamítl. Ve zdůvodnění se postupně zabývá všemi čtyřmi výše uvedenými žalobními důvody ČR. V prvním žalobním důvodu, porušení zásady svěření pravomoci a nesprávném právním základu Směrnice 853, generální advokátka souhlasí s argumentem Unijního zákonodárce, že ČR nesprávně vykládá článek 114 SFEU a Směrnici 853, protože čl. 114 SFEU umožňuje Unijnímu zákonodárci přijímat opatření odstraňující či předcházející vzniku překážek volného trhu a historicky slouží jako právní základ pro akty, které právně upravují velké množství oblastí, od bezpečnosti hraček po výbušniny

⁴⁴² Odst. 41 až 56 usnesení místopředsedy soudního dvora ve věci C-482/17 R ze dne 27. 2. 2018

⁴⁴³ Odst. 57 až 65 usnesení místopředsedy soudního dvora ve věci C-482/17 R ze dne 27. 2. 2018

⁴⁴⁴ *Soud EU začal projednávat žalobu proti zbraňové směrnici, právní základ byl podle ČR vybrán špatně.* In: ceska-justice.cz; 2019-03-05 [online]. [cit. 2020-11-15]; dostupné z: <https://www.ceska-justice.cz/2019/03/soud-eu-zacal-projednavat-zalobu-zbranove-smernici-pravni-zaklad-podle-cr-vybran-spatne/>

po civilní použití, a bezpečnost je jedním z faktorů, které jsou při přijímání aktů dle tohoto článku zohledňovány. Dle generální advokátky Směrnice 853 má za cíl předcházet vzniku překážek na volném trhu a skutečnost, že některé její body zasahují do otázek bezpečnosti, nejsou důvodem k prohlášení její neplatnosti.⁴⁴⁵

U druhého žalobního důvodu, porušení zásady proporcionality, generální advokátka rovněž souhlasí s Unijním zákonodárcem. K první části tohoto žalobního důvodu, tedy k tvrzení ČR, že se Unijní zákonodárce při přijímání Směrnice 853 vůbec nezabýval otázkou proporcionality, generální advokátka uvádí, že Směrnice 853 sleduje legitimní cíle a skutečnost, že příslušné orgány neprovedly posouzení dopadů podle Interinstitucionální dohody, není sama o sobě způsobilá obhájit zrušení Směrnice 853, protože takové posouzení není kogentní. Pokud posouzení dopadů není provedeno, musí být uveden důvod, proč tomu tak nebylo, a příslušné orgány musí vycházet z jiných podkladů, aby mohl být akt řádně podroben přezkumu ze strany SDEU. Neprovedení posouzení dopadů Směrnice 853 je dle generální advokátky obhajitelné, protože byla přijímána v naléhavosti vyvolané teroristickými činy, a příslušné orgány vycházely ze zpráv a studií, které byly prováděny ke zdokonalení Směrnice 477, a Unijní zákonodárce tak posoudil, zdali je Směrnice 853 v souladu se zásadou proporcionality. Nadto má generální advokátka za to, že Směrnice 853 nepředstavuje neodůvodněný zásah do vlastnického práva jednotlivců vlastníků zbraně, protože neodjímá všechny legálně držené civilní plané zbraně, pouze zpřísňuje jejich kontrolu, navíc právo vlastnit zbraň nelze považovat za základní právo v unijním smyslu a omezení vlastnického práva je za určitých podmínek, které Směrnice 853 splňuje, možné.⁴⁴⁶

K druhé části druhého žalobního důvodu, zrušení konkrétních ustanovení Směrnice 853, generální advokátka uvádí, že nejasnost ohledně povolení držení vysokokapacitních zásobníků v čl. 1 bodu 6 Směrnice 853 namítané ČR v podstatě neexistuje, protože vzhledem k vyhodnocení jejich nebezpečnosti je jejich držení možné jen dle zvláštního povolení, a pokud držitel oprávnění držet samonabíjecí zbraň kategorie B bude takový zásobník držet bez povolení, přestane splňovat podmínky k povolení držet samonabíjecí zbraň. K namítanému problému grandfatheringu generální advokátka sděluje, že možnost prodloužit povolení k držení zbraní, které jsou dle Směrnice 853 nově zakázané, je opravdu pouhou možností, a pokud nějakému členskému státu

---

⁴⁴⁵ Odst. I až 76 stanoviska generální advokátky Eleanor Sharpston ze dne 11. 4. 2019 ve věci C-482/17

⁴⁴⁶ Odst. 77 až 105 stanoviska generální advokátky Eleanor Sharpston ze dne 11. 4. 2019 ve věci C-482/17

nevyhovuje, nemusí tento režim zavádět. A k poslednímu bodu této části žaloby, návrhu zrušení čl. 1 bodu 19, který mění kategorizaci některých palných zbraní a rozšiřuje evidenční povinnost, generální advokátka sděluje, že tato změna byla při přijímání Směrnice 853 diskutována, Unijní zákonodárce ji zohlednil při legislativním postupu a vyhodnotil jako vhodný kompromis pro jednotnou úpravu, volný trh a veřejnou bezpečnost.⁴⁴⁷

K třetímu žalobnímu důvodu, porušení zásady legitimního očekávání, generální advokátka uvádí, že tato zásada nepochybně patří mezi základní zásady EU a právo spoléhat se na ni má každý, v kom unijní orgán vzbudil oprávněné naděje. K tomu ale dle generální advokátky nedošlo, protože neexistují konkrétní ujištění, která jsou dle judikatury SDEU k legitimnímu očekávání nutná. Zprvč nebyl předložen důkaz, že by unijní orgány poskytly jakékoliv ujištění, že nebude docházet ke změně kategorizací zbraní ani toho, že některé tyto kategorie budou nově klasifikovány jako zakázané. A zadruhé SDEU svojí judikaturou stanovil, že výklad zásady legitimního očekávání nemůže být natolik široký, aby znemožnil uplatnění nového pravidla na situace vzniklé za působnosti starého.⁴⁴⁸

Ke čtvrtému bodu, porušení zásady rovného zacházení, generální advokátka uvedla, že unijní právo vyžaduje, aby se srovnatelnými situacemi zacházelo stejně, a případné odlišné zacházení musí být objektivně odůvodněno. Případ „švýcarské“ výjimky, která umožňuje odcházejícím příslušníkům nabývat některé typy zbraní z kategorie A a jejíž podmínky v praxi splňuje právě a pouze Švýcarsko, je dle generální advokátky příkladem odůvodněného rozdílného zacházení, prostřednictvím kterého Unijní zákonodárce zohlednil národní specifika, a nikoliv diskriminační ustanovení.⁴⁴⁹ Náměstka ministra zahraničí ani zástupce opozičních stran argumenty generální advokátky nepřesvědčily, podle nich se k některým zásadním argumentům dostatečně nevyjádřila a ČR i nadále trvala na své žalobě.⁴⁵⁰

---

⁴⁴⁷ Odst. 106 až 119 stanoviska generální advokátky Eleanor Sharpston ze dne 11. 4. 2019 ve věci C-482/17

⁴⁴⁸ Odst. 120 až 123 stanoviska generální advokátky Eleanor Sharpston ze dne 11. 4. 2019 ve věci C-482/17

⁴⁴⁹ Odst. 124 až 141 stanoviska generální advokátky Eleanor Sharpston ze dne 11. 4. 2019 ve věci C-482/17

⁴⁵⁰ *Generální advokátka SDEU navrhuje zamítnout žalobu ČR na evropskou směrnici o zbraních*. In: *ceska-justice.cz*; 2019-04-11 [online]. [cit. 2020-11-15]; dostupné z: <https://www.ceska-justice.cz/2019/04/generalni-advokatka-sdeu-navrhuje-zamitnout-zalobu-cr-evropskou-smernici-zbranich/>

6.2.2. Rozsudek SDEU

SDEU se nicméně přiklonil na stranu generální advokátky, Francouzské republiky a Unijního zákonodárce, námitky ČR shledal neopodstatněné a žalobu rozsudkem ze dne 3. 12. 2019 ve všech bodech zamítl. K prvnímu žalobnímu důvodu, porušení zásady svěřeni pravomoci a nesprávném právním základu Směrnice 853, SDEU konstatoval důvody velice podobné argumentaci generální advokátky, tedy že článek 114 SFEU je vhodným právním základem Směrnice 853, který musí být vykládán v kontextu i současné právní úpravy, není tak pochyb o tom, že cílem a účelem Směrnice 853 je vytvoření jednotného vnitřního trhu a skutečnost, že jsou určité zbraně zcela zakázané, tomuto cíli nepřekáží. SDEU navíc připomenul, že ČR, Polsko a Maďarsko v podstatě napadají formu provedené změny, ale Unijní zákonodárce by stejného výsledku dosáhl, i kdyby Směrnicí 477/2 zrušil a zcela nově vypracoval, Unijní zákonodárce tedy využil správného právního základu a zároveň nic nenasvědčuje tomu, že by překročil svěřené pravomoci při výběru způsobu sjednocování pravidel vnitřního trhu.⁴⁵¹

K první části druhého žalobního důvodu, porušení zásady proporcionality, SDEU sdělil stanovisko opět velice podobné tomu generální advokátky. Rovněž zdůraznil, že ze znění bodů 12 až 15 Interinstitucionální dohody nevyplývá povinnost za všech okolností provádět posouzení dopadů a pouhé jeho neprovedení nelze samo o sobě kvalifikovat jako porušení zásady proporcionality. Na druhou stranu SDEU souhlasí s žalobci, že Unijní zákonodárce musí i přes svoji širokou posuzovací pravomoc postupovat tak, aby minimalizoval zátěž dopadající na hospodářské subjekty a aby tato zátěž byla přiměřená sledovanému cíli. SDEU ale nesouhlasí s ČR, že by Unijní zákonodárce Směrnicí 853 přijal bez řádných podkladů a Směrnice 853 by byla nepřezkoumatelná. SDEU prověřil předložené studie, ze kterých Unijní zákonodárce při přijímání Směrnice 853 vycházel, např. studii o zabitích vypracované Úřadem OSN pro drogy a trestnou činnost či studii o možnostech boje proti ilegálnímu obchodu s palnými zbraněmi v EU, a došel k závěru, že dopady Směrnice 853 byly v legislativním procesu dostatečně zohledněny.⁴⁵²

Ve druhé části druhého žalobního důvodu, nepřiměřenosti některých konkrétních ustanovení a jejich nevhodnosti k dosažení daného cíle, SDEU konstatoval, že mu nepřísluší nahrazovat posouzení Unijního zákonodárce svým vlastním, ale pouze prověřuje, zda Unijní zákonodárce

---

⁴⁵¹Odst. 21 až 64 Rozsudku SDEU ve věci C-482/17 ze dne 3. 12. 2019

⁴⁵²Odst. 74 až 94 Rozsudku SDEU ve věci C-482/17 ze dne 3. 12. 2019

zjevně nepřekročil rozhodovací pravomoc, která mu náleží při posuzování, a zda zvolená opatření nejsou zjevně nepřiměřená ve vztahu ke sledovanému cíli. A s odkazem mimo jiné na výše uvedené studie má SDEU za to, že k překročení pravomoci nedošlo a zvolená opatření jsou odůvodnitelná. Při přeřazení některých zbraní do jiných (přísnějších) kategorií totiž Unijní zákonodárce vycházel z analýz a názorů odborníků, neučinil tak samovolně, navíc z těchto ustanovení existuje řada výjimek. SDEU rovněž nevidí rozpor v ustanoveních o zakázaných vysokokapacitních zásobnících, jejichž držení při současném držení zbraně kategorie B je dle Směrnice 853 sankcionováno odebráním povolení k držení zbraně kategorie B. Rozpor nenašel SDEU ani u kategorizace zbraní dle sklopné pažby, pokud lze zbraní střílet, jak z ramene, tak z ruky, patří tyto zbraně do kategorie zbraní původně určených ke střelbě z ramene. A stejně jako generální advokátka ani SDEU nevidí v zákazu některých typů zbraní nepřiměřený zákaz do vlastnického práva a co se týče problému tzv. grandfatheringu, Unijní zákonodárce dle SDEU nijak nezasáhl do vlastnického práva stávajících vlastníků, nedošlo k žádné formě vyvlastnění a upravit odlišně podmínky pro budoucí nabývání není samo o sobě překročením svěřených pravomocí.⁴⁵³

Třetí žalobní důvod, porušení zásad právní jistoty a ochrany legitimního očekávání, SDEU také zamítl, přičemž odkazoval na části výše popsaného odůvodnění, konkrétně na nenalezení údajných nejasností ohledně vysokokapacitních zásobníků a zbraní se sklopnou pažbou. SDEU rovněž dále rozvedl legitimnost dvojího režimu vlastnického práva k některým druhům zbraní, protože nebyly splněny podmínky ochrany legitimního očekávání ohledně podmínek nabývání těchto typů zbraní.⁴⁵⁴

I ve čtvrtém žalobním důvodu, porušení zásady zákazu diskriminace, souhlasil SDEU s generální advokátkou a má za to, že „švýcarská výjimka“ není diskriminační. Aby ji bylo možné označit za diskriminační, musely by se dle SDEU nacházet ve vztahu k této výjimce další členské státy mimo Švýcarskou federaci ve stejné situaci, a to se nestalo, protože žádný další stát nemá takovou tradici založenou na branné povinnosti jako právě Švýcarsko. A ČR sice ve své žalobě napadla podmínku 50 let trvajících systému převodu zbraní na odcházející příslušníky bezpečnostních sil i možnost převodu pouze velice konkrétně zařazených zbraní, ale zároveň neuvedla žádný jiný stát, který by

---

⁴⁵³ Odst. 116 až 139 Rozsudku SDEU ve věci C-482/17 ze dne 3. 12. 2019

⁴⁵⁴ Odst. 147 až 157 Rozsudku SDEU ve věci C-482/17 ze dne 3. 12. 2019

měl tento nebo podobným systém kratší dobu, byť pro jiný druh zbraní, tato námitka je tedy dle SDEU rovněž irelevantní.⁴⁵⁵

Pokud tedy shrneme výše projednávaný spor, lze konstatovat, že ČR některé části Směrnice 853 od začátku vítala, např. lepší komunikaci mezi členskými státy v oblasti střelných zbraní a sjednocení standardů znehodnocování zbraní, naopak nesouhlasila a nesouhlasí se změnou kategorizace některých zbraní, především těch samonabíjecích a znehodnocených, a změnou podmínek jejich nabývání, přičemž v některých těchto aspektech spatřovala nesrozumitelnost a zásah do vlastnických práv. ČR také upozorňovala na chybné přijetí Směrnice 853 dle čl. 114 SFEU, legitimnost přijímání unijních předpisů dle tohoto článku a jejich následný přezkum jsou přitom kritizovány dlouhodobě, např. Břicháček upozorňuje na rozšiřování výkladu čl. 114 SFEU, a to i v rozporu s čl. 5 SFEU, kdy jsou schvalovány i předpisy s vnitřním trhem téměř nesouvisějící, a přezkum se strany SDEU je v této oblasti velice omezený.⁴⁵⁶ Ondráček upozorňuje, že k nadužívání čl. 114 SFEU dochází především z pragmatických důvodů, protože pro platnost předpisů přijatých dle tohoto článku stačí souhlas pouze kvalifikované většiny členských států zastoupených v Radě EU.⁴⁵⁷ Unijní zákonodárce a SDEU tak ve zbraňové legislativě pokračují v extenzní aplikaci a výkladu a ČR je povinna Směrnicí 853 i přes svoje výhrady Směrnicí 853 implementovat, což provádí prostřednictvím zákona č. 13/2021 analyzovaného v další podkapitole.

6.3. Proces přijetí zákona č. 13/2021

Ministerstvo vnitra zpracovalo zcela nový zákon o zbraních, který byl po připomínkovém řízení dokončen v únoru 2020. Hlavním cílem zákona je zjednodušení legislativy a její modernizace. Návrh zákona počítá s řadou změn oproti Zákonu o zbraních, mezi ty nejdůležitější patří zavedení pouze elektronické podoby dokladů, celkové posílení role centrálního registru zbraní, který umožní činit většinu podání elektronicky. Také dojde k nové kategorizaci zbraní a dělení na zbraně podléhající registraci (kategorie R), zbraně podléhající oznámení (kategorie PO) a zbraně nepodléhající oznámení (kategorie NO) a zavedení pouze tří skupin zbrojních průkazů:

---

⁴⁵⁵ Odst. 164 až 171 Rozsudku SDEU ve věci C-482/17 ze dne 3. 12. 2019

⁴⁵⁶ BŘICHÁČEK, Tomáš. *Je vymezení pravomocí EU ohraničené, rozpoznatelné a dostatečně určité?* In: Právník Journal 6/2010, s. 603

⁴⁵⁷ ŽÁČEK, Ondřej. *Na cestě k evropské právní samoobsluze?* In: euroskop.cz; 2013-09-11 [online]. [cit. 2020-11-30]; dostupné z: <https://www.euroskop.cz/46/22895/clanek/na-cestech-k-evropske-pravni-samoobsluze>

- 1) Skupina A – pro výkon povolání nebo přípravu na něj v případech stanovených tímto zákonem;
- 2) Skupina B – pro zájmovou činnost;
- 3) Skupina C – pro ochranu života, zdraví nebo majetku nebo pro výkon povolání.

A dvě skupiny zbrojních licencí:

- 1) ZL1 – pro podnikatelskou činnost v oboru zbraní a střeliva, která zahrnuje vývoj, výrobu, opravy nebo nevratné úpravy zbraní nebo střeliva, úschovu, skladování, vypůjčování, nákup nebo prodej zbraní nebo střeliva, přepravu nebo zajišťování dopravy zbraní nebo střeliva anebo zprostředkování služby
- 2) ZL2 – pro činnost právnické nebo podnikající fyzické osoby, nejde-li o podnikatelskou činnost v oboru zbraní a střeliva⁴⁵⁸

Po zamítavém rozsudku SDEU v prosinci 2019 ale došlo z důvodu hrozících sankcí k obnově prací na Malé zbrojní novele, vedené v Parlamentu ČR jako sněmovní tisk č. 92, a práce na novém zákoně o zbraních v současnosti aktivně nepokračují, tímto návrhem se proto v této práci dále nebudu zbývat.

Organizační výbor PS zařadil projednání Malé zbrojní novely na 40. schůzi PS, nicméně vlivem tzv. covidové pandemie došlo k prvnímu čtení až 3. 6. 2020 na 49. schůzi, kde byl přikázán k projednání výborům, garančním výborem byl určen Výbor pro bezpečnost, který následně určil lhůtu k podávání pozměňovacích návrhů do 15. 8. 2020.⁴⁵⁹

Mezi pozměňovacími návrhy byly 30. 7. 2020 předloženy čtyři návrhy senátora Pavla Růžičky (ANO). Prvním byl návrh nového znění § 1 Zákona o zbraních 3: „*Právo nabývat, držet a nosit zbraň je zaručeno za podmínek stanovených tímto zákonem*“, což by mělo dle předkladatele odstranit některé interpretační problémy ohledně výkladu ustanovení Zákona o zbraních.⁴⁶⁰ S tím souhlasí i advokát Gawron, který upozorňuje, že implementace Směrnice 853 přinesla do českého

---

⁴⁵⁸ Návrh nového zákona o zbraních. In: mvcr.cz; [online]. [cit. 2020-11-30]; dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/navrh-noveho-zakona-o-zbranich.aspx>

⁴⁵⁹ Sněmovní tisk 92; [online]. [cit. 2020-11-30]; dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=8&t=92>

⁴⁶⁰ Písemné pozměňovací návrhy č. 6047 k sněmovnímu tisku 92; [online]. [cit. 2020-11-30]; dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=8&t=92>

právního řádu nové nejasnosti a nové znění § 1 může hrát zásadní interpretační roli. Karásek, člen představenstva LEX – sdružení na ochranu práv majitelů zbraní, které se na novelizaci Zákona o zbraních rovněž aktivně podílí, k tomu dodal, že díky novému § 1 bude jen stěží možné argumentovat, že na držení zbraní není právo, když zákon výslovně uvádí, že to právo je.⁴⁶¹

Druhý návrh využívá čl. 3 Směrnice 555, který umožňuje členským státům přijmout na základě mezistátních dohod rozšířené podmínky pro přeshraniční pohyb se zbraní. Návrh umožňuje vládě podzákonným předpisem určit konkrétní státy, jehož občané mohou na území ČR nosit zbraň za využití EZP, přičemž takovou možnost by vláda umožnila jen v případě recipročního povolení dotčeného státu pro české občany.⁴⁶² Dle Gawrona se očekává zájem např. ze strany Slovenska či Polska a upozorňuje, že takové ustanovení usnadní život i lovcům či sportovcům, kteří nebudou muset dokládat možnost držet zbraň v zahraničí pozvánkou na loveckou či sportovní akci, a právě podobné kroky by mohly do budoucna pomoci navázat spolupráci států se stejným přístupem ke střelným zbraním na unijní úrovni, protože ta v současnosti nedosahuje potřebné intenzity.⁴⁶³

Třetí návrh ukládá povinnost státním orgánům, které vynucují zákaz vstupu se zbraní, aby umožnily jejich bezpečné uložení.⁴⁶⁴ V současnosti totiž dochází k situacím, kdy nositel zbraně je nucen v některých případech ponechat zbraň ve voze, nebo ji v dotčené instituci uložit nedostatečně zabezpečené, oboje je v rozporu se zákonem. Dle Gawrona je takových situací spíše méně, dle něj 90 % dotčených orgánů nabízí dostatečně bezpečné uložení zbraně, ale toto zákonné uložení povinnosti odstraní i problémy u zbylých 10 %.⁴⁶⁵

---

⁴⁶¹ SAMEK, Jakub. *Novela zbraňového zákona – pozměňovací návrhy poslance Růžičky jdou správným směrem, říkají experti*. In: securitymagazin.cz; 2020-10-06 [online]. [cit. 2020-11-30]; dostupné z: <https://www.securitymagazin.cz/security/novela-zbranoveho-zakona-pozmenovaci-navrhy-poslance-ruzicky-jdou-spravnym-smerem-rikaji-experti-1404065872.html>

⁴⁶² Písemné pozměňovací návrhy č. 6047 k sněmovnímu tisku 92; [online]. [cit. 2020-11-30]; dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=8&t=92>

⁴⁶³ SAMEK, Jakub. *Novela zbraňového zákona – pozměňovací návrhy poslance Růžičky jdou správným směrem, říkají experti*. In: securitymagazin.cz; 2020-10-06 [online]. [cit. 2020-11-30]; dostupné z: <https://www.securitymagazin.cz/security/novela-zbranoveho-zakona-pozmenovaci-navrhy-poslance-ruzicky-jdou-spravnym-smerem-rikaji-experti-1404065872.html>

⁴⁶⁴ Písemné pozměňovací návrhy Pavel Růžička ;[online]. [cit. 2020-11-30]; dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/text/ppn.sqw?id=6520>

⁴⁶⁵ SAMEK, Jakub. *Novela zbraňového zákona – pozměňovací návrhy poslance Růžičky jdou správným směrem, říkají experti*. In: securitymagazin.cz; 2020-10-06 [online]. [cit. 2020-11-30]; dostupné z: <https://www.securitymagazin.cz/security/novela-zbranoveho-zakona-pozmenovaci-navrhy-poslance-ruzicky-jdou-spravnym-smerem-rikaji-experti-1404065872.html>

Čtvrtý a poslední návrh spočíval v prolomení hranice 10 let věku, které musí dítě dosáhnout, aby mu pod dozorem osoby starší 21 let a držící ZP kat. B či C aspoň po dobu tří let mohla být svěřena zbraň.⁴⁶⁶ Dle návrhu by mohli rodiče bez kolize se zákonem učit své děti bezpečné manipulaci se zbraněmi a střelivem bez ohledu na obecnou zákonnou hranici 10 let. Na střelnici totiž stejně není možné věk dítěte ověřit a dle navrhovatele i Karáska k jeho porušování dochází, naučení bezpečné manipulace je dle nich žádoucí a Karásek tvrdí, že: „*Analogicky to lze přirovnat k tomu, když rodiče učí dítě zacházet s nožem – také ho neučí, jak někoho pořezat, ale právě jak s tím nožem zacházet tak, aby se nepořezalo.*“⁴⁶⁷

Z výše uvedených návrhů byly první tři bezpečnostním výborem přijaty a zakomponovány do skupiny pozměňovacích návrhů, pouze s prolomením věkové hranice 10 let členové výboru nesouhlasili.⁴⁶⁸

Bezpečnostní výbor předložil PS ČR 23. 10. 2020 tři skupiny pozměňovacích návrhů. První vznikl přímo v bezpečnostním výboru, a slovy jeho předsedkyně Jany Černochové, „*maximálně možným způsobem zmírňuje dopady novely na legální držitele zbraní a obecně na střeleckou veřejnost*“⁴⁶⁹, a činí tak mimo jiné prodloužením časové hranice pro posouzení, zda se na dosavadní legální držitele zbraní směrnice vztahuje, či nikoliv; zjednodušením procesu udělení výjimky na zbraně kategorie A1; zachováním platnosti zbrojního průkazu na 10 let, zachováním zdravotních prohlídek po pěti letech pouze pro držitele ZP skupiny D. Návrh rovněž přesunul tlumiče hluku výstřelu do kategorie B a vyjímá noktovizory ze zakázaných doplňků zbraní. Tento návrh byl přijat 90 z přítomných 95 poslanců.⁴⁷⁰

Další návrhy přednesl poslanec Radek Koteň, a jejich cílem bylo umožnit Policii ČR neudělit ZP i v případě splnění všech podmínek cizincům, a to buď cizincům obecně, nebo pouze občanům

---

⁴⁶⁶ Písemné pozměňovací návrhy Pavel Růžička; [online]. [cit. 2020-11-30]; dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/text/ppn.sqw?id=6520>

⁴⁶⁷ SAMEK, Jakub. *Novela zbraňového zákona – pozměňovací návrhy poslance Růžičky jdou správným směrem, říkají experti*. In: securitymagazin.cz; 2020-10-06 [online]. [cit. 2020-11-30]; dostupné z: <https://www.securitymagazin.cz/security/novela-zbranoeho-zakona-pozmenovaci-navrhy-poslanec-ruzicky-jdou-spravnym-smerem-rikaji-experti-1404065872.html>

⁴⁶⁸ Sněmovní tisk 92; [online]. [cit. 2020-12-20]; dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=8&t=92>

⁴⁶⁹ Stenozáznam části projednávání 355. bodu pořadu schůze ze dne 23. 10. 2020; [online]. [cit. 2020-12-20]; dostupné z: <https://www.psp.cz/eknih/2017ps/stenprot/062schuz/bqbs/b11835501.htm>

⁴⁷⁰ tamtéž

členských zemí organizace NATO, pokud nejsou zároveň členskými zeměmi EU (např. Turecko). Tyto návrhy byly zamítnuty.⁴⁷¹

Posledním návrhem byla skupina změn navržena ministrem vnitra, která měla zajistit, aby touto novelizací Zákona o zbraních byla implementovány i směrnice, které byly přijaty v EU v mezidobí od prvního předložení Sněmovního tisku 92 v roce 2018, konkrétně prováděcí směrnici komise 2019/69, kterou se stanoví technické specifikace pro poplašné a signální zbraně podle směrnice Rady 91/477/EHS o kontrole nabývání a držení zbraní, a prováděcí směrnici komise 2019/68, kterou se stanoví technické specifikace pro označování palných zbraní a jejich hlavních částí podle směrnice Rady 91/477/EHS o kontrole nabývání a držení zbraní z 16. 1. 2019. Tento návrh byl přijat 71 poslanci z 95 a zákon jako celek byl přijat 65 přítomnými poslanci z 95 přihlášených.⁴⁷²

Sněmovní tisk byl postoupen 24. 11. 2020 Senátu ČR, kdy byl jeho garančním výborem stanoven výbor pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost a Sněmovní tisk č. 92 byl přikázán k projednání i ústavněprávnímu výboru. Oba tyto výbory přijaly 9. 12. 2020 souhlasná stanoviska a Senát 16. 12. 2020 zákon schválil,⁴⁷³ a Prezident ČR Miloš Zeman jej dne 21. 12. 2020 podepsal⁴⁷⁴ a zákon nabyl platnosti 15. 1. 2021 a účinnosti 30. 1. 2021, a to jako zákon č. 13/2021 Sb.

6.4. Zákon č. 14/2021 Sb.

Spolu s novelizací Zákona o zbraních byl Parlamentem ČR přijat i tzv. „nadstavbový zákon“, zákon o nakládání se zbraněmi v některých případech ovlivňujících vnitřní pořádek nebo bezpečnost České republiky, a to jako sněmovní tisk č. 14/2021 Sb., jehož účelem je zajistit ČR dostatek obyvatel schopných v případě potřeby použít střelnou zbraň k ochraně státu, a to prostřednictvím vytvoření systému výhradně dobrovolné střelecké přípravy, jejíž absolventi budou tvořit střeleckou zálohu státu.⁴⁷⁵

Zákon o nakládání se zbraněmi v některých případech ovlivňujících vnitřní pořádek nebo bezpečnost České republiky jako celek nepovažuji za předmět zkoumání této práce, nicméně

---

⁴⁷¹ tamtéž

⁴⁷² tamtéž

⁴⁷³ Sněmovní tisk 92; [online]. [cit. 2020-12-20]; dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=8&t=92>

⁴⁷⁴ OVČÁČEK, Jiří; Prezident republiky podepsal čtyři zákony. In hrad.cz 2020-12-21[online]. [cit. 2020-12-21]; dostupné z: <https://www.hrad.cz/cs/pro-media/tiskove-zpravy/aktualni-tiskove-zpravy/prezident-republiky-podepsal-ctyri-zakony-15733#from-list>

⁴⁷⁵ Stenozáznám části projednávání 354. bodu pořadu schůze ze dne 23. 10. 2020;[online]. [cit. 2020-12-20]; dostupné z: <https://www.psp.cz/eknih/2017ps/stenprot/062schuz/s062117.htm#r4>

považují za nutné zde uvést, že dle § 8 ve spojení § 9 má být možné přenechat absolventovi střelecké přípravy zbraň určenou i na dobu mimo výcvik,⁴⁷⁶ přičemž zákon neuvádí, jaké zbraně je takto možno přenechat. V den odevzdání této práce ale již probíhal legislativní proces prováděcího nařízení vlády, v jehož § 17 jsou v této souvislosti uvedeny střelné zbraně kategorie A-I nebo B, střelivo kategorie A-I, nadlimitní zásobníky.⁴⁷⁷

6.5. Ústavněprávní rozměr zbraňové problematiky

Paralelně s unijním rozměrem zbraňové problematiky, kterou jsem popsal a analyzoval v předchozích podkapitolách, probíhala a probíhá vnitrostátní debata o právu vlastnit zbraň. Ta eskalovala poměrně rychle na ústavní úroveň, protože poté, co se sněmovní petiční výbor zabýval peticí za právo vlastnit zbraň, kterou podepsalo více než 40 000 lidí,⁴⁷⁸ navrhla skupina poslanců v únoru roku 2017 novelu ústavního zákona č. 110/1998 Sb. spočívající v zajištění práva použít legálně drženou zbraň k zajištění bezpečnosti Česka, a to prostřednictvím doplněním čl. 3 tohoto zákona o odstavec 3, který by zněl: „(3) *Občané České republiky mají právo nabyvat, držet a nosit zbraně a střelivo k naplňování úkolů uvedených v odstavci 2. Toto právo může být zákonem omezeno a zákonem mohou být stanoveny další podmínky jeho výkonu, je-li to nezbytné pro ochranu práv a svobod druhých, veřejného pořádku a bezpečnosti, životů a zdraví nebo pro předcházení trestným činům.*“. Cílem bylo zajistit ochranu práva vlastnit zbraň na ústavní úrovni, díky čemuž by mělo být výrazně obtížnější měnit zákonnou regulaci.⁴⁷⁹ Návrh kritizoval mimo jiné např. předseda Ústavního soudu ČR JUDr. Pavel Rychetský, podle kterého je podobná úprava v evropském právu netypická a považoval ji za uspěchanou, prof. Kysela ji označil za nepřilíš šťastné politické gesto.⁴⁸⁰

Návrh zákona byl poslancům rozeslán 6. 2. 2017, následující den ho obdržela vláda, která k němu nezaujala stanovisko,⁴⁸¹ a výbor pro bezpečnost poslanecké sněmovny doporučil poslanecké

---

⁴⁷⁶ § 8 a § 9 zák. č. 14/2021 Sb.

⁴⁷⁷ § 17 ust. 2 návrhu vlády [online]. [cit. 2020-12-20]; dostupné z: <https://apps.odok.cz/veklep-detail?pid=KORNBZG9NKCY>

⁴⁷⁸ *Organizátoři petice proti snaze EK na omezení držení zbraní: Jde o šikanu vlastních obyvatel.* In: ceska-justice.cz; 2016-06-08 [online]. [cit. 2020-11-15]; dostupné z: <https://www.ceska-justice.cz/2016/06/organizatori-petice-proti-snaze-ek-na-omezeni-drzeni-zbrani-jde-o-sikanu-vlastnich-obyvatel/>

⁴⁷⁹ Sněmovní tisk 1021; [online]. [cit. 2020-12-20]; dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=7&T=1021>

⁴⁸⁰ *Zbraň na obranu vlasti? Podle Rychetského se návrh chovance vymyká evropské právní kultuře.* In: ceska-justice.cz; 2017-01-06 [online]. [cit. 2020-11-15]; dostupné z: <https://www.ceska-justice.cz/2017/01/zbran-na-obranu-vlasti-podle-rychetskeho-se-navrh-chovance-vymyka-evropske-pravni-kulture/>

⁴⁸¹ Sněmovní tisk 1021; [online]. [cit. 2020-12-20]; dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=7&T=1021>

sněmovně souhlas,⁴⁸² a stejně tak výbor ústavněprávní.⁴⁸³ Návrh prošel v nezměněné podobě i druhým a třetím čtením v PS a byl přijat 28. 6. 2017 a postoupen senátu 24. 7. 2017.⁴⁸⁴

Zde byl garančním výborem určen ústavněprávní výbor. K návrhu přijaly usnesení výbor pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost, který jej senátu doporučil zamítnout,⁴⁸⁵ a stálá komise Senátu pro Ústavu České republiky a parlamentní procedury (dále jen „**Stálá komise**“), která považovala tuto novelu za nepotřebnou a potenciálně škodlivou, a to z následujících důvodů: i) ústavní úpravu práva držet zbraně je světově unikátní a celosvětový trend je v této oblasti spíše dekonstitucionalizující; ii) navrhovaná změna je spíše symbolickou záležitostí, která má i dle důvodové zprávy bránit úplné transpozici Směrnice 853, a byť komise souhlasí s tím, že teroristické činy nejsou páčány legálně držеныmi zbraněmi, nelze podle ní Směrnicí 853 považovat za snahu o plošné odzbrojování obyvatelstva, kvůli které by byla navrhovaná novela potřeba; iii) komise nepovažuje za žádoucí, aby se v tomto případě ČR bránila evropské legislativě; iv) dle navrhovatelů má novela zlepšit argumentační pozici ČR v řízení o neplatnosti Směrnice 853, protože dle čl. 4 SFEU musí EU ctít národní identitu členských států, ale komise novela přijatá nyní těžko přesvědčí SDEU, že právo držet zbraň je projevem české národní identity; v) samotné držení a nošení zbraně občany dle komise nepřispívá k zajišťování bezpečnosti státu, o tom by bylo možné mluvit, pokud by se jednalo o školené milice, což ale není případ ČR, kde byla naopak náročnost seznámit vojáky povinné vojenské docházky jedním z hlavních argumentů pro zavedení výlučně profesionální armády; vi) základní práva a svobody jsou v ústavním systému ČR soustředěny v Listině základních práv a svobod, zařadit tedy toto právo do ústavního zákona o bezpečnosti je nesystémové a navíc vytváří v podstatě dvojí režim, kdy bylo možné držet zbraň obecně na základě zákonné úpravy a držet zbraň z důvodu bezpečnosti státu na základě ústavního zákona; vii) přijetí by mělo pravděpodobně dva možné praktické dopady, zaprvé by byl přijat zákon, který by upravoval právo držet zbraně a Ústavní soud ČR by musel vyložit, co vlastně z nové ústavní úpravy plyne a zhodnotit možný střet této úpravy se závazky plynoucími z členství EU, přičemž to by pravděpodobně nevyloučilo odpovědnost za neplnění tohoto závazku, zadruhé by osoby domáhající se vydání zbrojního průkazu nebo koupě zbraně mohly namítat, že je

---

⁴⁸² Usnesení VB k tisku 1021; [online]. [cit. 2020-12-20]; dostupné z:

<https://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=7&CT=1021&CT1=1>

⁴⁸³ Usnesení UPV k tisku 1021; [online]. [cit. 2020-12-20]; dostupné z:

<https://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=7&CT=1021&CT1=2>

⁴⁸⁴ Sněmovní tisk 1021; [online]. [cit. 2020-12-20]; dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=7&T=1021>

⁴⁸⁵ tamtéž

omezováno jejich ústavní právo, a je otázka, zda jsou tyto situace žádoucí; a viii) okolnosti přijetí novely vzbuzují obavy, že část držitelů nabude pocit, že se mohou dle svého volného uvážení podílet na bezpečnosti ČR. Konečně i garanční výbor navrhl svým usnesením novelizační návrh zamítnout, což se ve výsledku stalo, protože Senát sice nepřijal k novele žádné usnesení, ale vzhledem k tomu, že šlo o návrh ústavního zákona, musel být senátem aktivně schválen nadpoloviční většinou přítomných senátorů, k čemuž nedošlo.⁴⁸⁶

Další návrh změny týkající se střelných zbraní na ústavněprávní úrovni předložila Senátu ČR skupina senátorů vedena Martinem Červíčkem (ODS) 24. 9. 2019 jako sněmovní tisk 135/0. Jedná se o návrh ústavního zákona, kterým se doplňuje Čl. 6 odst. 4 Listiny základních práv a svobod o větu: "*Právo bránit život svůj či život jiného člověka i se zbraní je zaručeno za podmíněk, které stanoví zákon*". Garančním výborem tohoto tisku č. 135 byl stanoven Ústavněprávní výbor, který tisk schválil a tisk byl také přikázán k projednání stálé komisi Senátu pro Ústavu České republiky a parlamentní procedury a výboru pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost. Oba výbory doporučily tisk ke schválení.⁴⁸⁷ Stálá komise přijala stanovisko, ve kterém upozorňuje, že v historii ČR jsou ústavní změny výjimečné, přičemž v předloženém návrhu nevidí důvod zasahovat do ústavního pořádku, i samotná důvodová zpráva návrhu uvádí, že jde o symbolické povýšení práva na ústavní úroveň, nicméně dle stálé komise je takové povýšení zbytečné, současné pojetí nutné obrany prošlo dlouhým právním vývojem a v soudní praxi nezpůsobuje problémy. Stálé komisi taky není jasné, co je cílem dané změny, zdali povýšení ochrany života, což ale z důvodové zprávy neplyne, či má představovat ochranu před případnou evropskou restrikcí. V druhém případě stálá komise upozorňuje, že tento postup není vhodný, protože by vyžadoval velice extenzivní výklad navrhovaného ustanovení a takovéto účelové doplnění nebude mít z pohledu evropského práva žádný vliv.⁴⁸⁸

Senát ČR svým 431. usnesením 11. 6. 2020 schválil návrh jako senátní návrh ústavního zákona⁴⁸⁹ a 16. 6. 2020 jej předložil PS, kde Poslanecký institut ve svém stanovisku konstatoval, že návrh není v rozporu s právem EU, nicméně legislativa, která bude tuto ústavní změnu provádět, musí být v souladu s cíli Směrnice 853. Návrh zákona byl poslán vládě k vyjádření stanoviska, jež bylo

---

⁴⁸⁶ Tisk 165/3 [online] [cit. 2020-12-20]; dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=7&T=1021>

⁴⁸⁷ Sněmovní tisk 895; [online]. [cit. 2020-12-20]; dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=8&t=895>

⁴⁸⁸ Tisk 135/3; [online]. [cit. 2020-12-20]; dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=8&t=895>

⁴⁸⁹ Usnesení č. 431, kterým se sněmovní tisk 895 schvaluje jako senátní návrh zákona; [online]. [cit. 2020-12-20]; dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=8&t=895>

souhlasné, nicméně stanovisko vlády zdůrazňuje, že byť právo na život je jistě právem nejzákladnějším a předkladatel připouští, že návrh v podstatě jen potvrzuje současný právní vztah, návrh neřeší široké pojetí zbraně v českém právním systému a i vnitřní systematiku změny Čl. 6 Listiny. Návrh také není rozhodně možné vnímat jako rozšíření institutu nutné obrany. V době odevzdání této práce byl návrh jako sněmovní tisk č. 895 přikázán k projednání ústavněprávnímu a bezpečnostnímu výboru PS, přičemž bezpečnostní výbor jej 18. 3. 2021 projednal a doporučil PS ČR, aby s návrhem vyslovila souhlas, ústavněprávní výbor ke dni odevzdání této práce návrh neprojednal.⁴⁹⁰

---

⁴⁹⁰ Sněmovní tisk 895; [online]. [cit. 2020-12-20]; dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=8&t=895>

Z výše uvedeného plyne, že v ČR jsou tendence bránit se unijní právní úpravě v oblasti zbraní, a to prostřednictvím ústavní ochrany práv spojených s držením zbraně. Tyto snahy jsou ale kritizovány jako nesystémové a populistické.

6.6. Shrnutí

Na základě informací uvedených v předchozích podkapitolách lze dojít k závěru, že Směrnice 853 vznikla s jasným cílem zvýšit bezpečnost EU, a toho cíle má dosáhnout větším omezením povolených zbraní. Celou situaci zkomplikovala skutečnost, že EK před svým návrhem Směrnice 853 neprovedla studii dopadů, a to a návrh samotný byl formulován vágně. Během legislativního procesu na unijní úrovni došlo k odstranění nepřesných formulací a celkovému zmírnění původního vyznění návrhu, nicméně ČR s výsledným zněním stejně nesouhlasila a platnost Směrnice 853 napadla u SDEU, kde ale připomínky ČR neuznala generální advokátka ani SDEU, kteří svými stanovisky mimo jiné navázaly na unijní trend rozšiřování pravomocí, a ČR byla povinna Směrnici 853 implementovat.

Z časových důvodů proběhla implementace v ČR prostřednictvím novely stávajícího Zákona o zbraních, nikoliv zcela nového zákona, jehož projednání v současnosti v Parlamentu ČR neprobíhá, byť Ministerstvo vnitra práce na něm již dokončilo. Novelou se budu podrobně zabývat v následující kapitole, nicméně i z výše popsaného procesu jejího přijímání jasně vyplývá, že cílem je implementace Směrnice 853 s co možná nejmenší změnou stávajícího stavu, přičemž na tomto postupu evidentně panuje shoda napříč politickým spektrem. Také je patrné, že v ČR probíhají snahy o zamezení dalších změn v oblasti střelných zbraní prostřednictvím unijní práva, jak dokládá schválení zákona č. 14/2021 Sb. upravujícího výcvik střeleckých záloh a jejich vyzbrojování a rovněž pokusy o zakotvení práv souvisejících se střelnou zbraní na ústavní úrovni. První návrh změny na ústavní úrovni, jímž měl být změněn ústavní zákon o bezpečnosti, nebyl schválen Senátem ČR, nicméně druhý návrh měnící čl. 6 Listiny základních práv a svobod je naopak senátním návrhem zákona a v současnosti je projednávám PS ČR.

7. Právní rozbor směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/555 a její komparace se zákonem č. 119/2002 Sb. ve znění zákona č. 13/2021 Sb.

Jak je uvedeno v předchozí kapitole, ČR prohrála spor o určení neplatnosti Směrnice 853 a je povinna ji implementovat. Toho má být dosaženo novelizací Zákona o zbraních, ke které došlo zákonem č.13/2021 Sb., jež nabyl účinnosti dne 30. 1. 2021, proto v následující části práce budu porovnávat Zákon o zbraních ve znění této novely (Zákon o zbraních 3) se Směrnicí 477 ve znění Směrnice 853.

Systematickou komplikaci pro tuto práci představuje přijetí směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/555 (Směrnice 555), jejímž účelem je zpřehlednění unijní legislativy.⁴⁹¹

Protože považuji za nutné, aby byla zachována souvztažnost komparace k těm prováděným v předchozích kapitolách této práce, budu prvně uvádět novelizované ustanovení Směrnice 477 ve znění Směrnice 853 (dále jen „**Směrnice 477/3**“), ale protože stejně tak považuji za vhodné snažit se dosáhnout aktuálnosti této práce, aby byla využitelná a přezkoumatelná i v dlouhodobějším časovém horizontu, uvedu a odkážu v příslušné části i na odpovídající ustanovení Směrnice 555.

Interpretační rámec k níže analyzované unijní legislativě, přináší preambule Směrnice 853, dle které chce vytyčených cílů dosáhnout především prostřednictvím následujících nástrojů: trvalého označení všech palných zbraní a jejich částí a jejich registrace v evidenčních systémech členských států; zavedením jednotných pravidel pro označování palných zbraní a jejich částí; ukotvením psychologických a zdravotních vyšetření v souvislosti s povolením týkajících se palných zbraní; jednoznačnou identifikací nabyvatele zbraní, jejich hlavních částí a střeliva; přijetím technických parametrů, které zamezí přeměně akustických a dalších zbraní na zbraně palné; sjednocením způsobu znehodnocování palných zbraní; zakázáním zbraní pro vojenské použití, pokud umožňují samočinný režim střelby; a zakázáním vysokých kapacit nábojů u samonabíjecích zbraní.⁴⁹²

---

⁴⁹¹ Preambule směrnice Evropského parlamentu a Rady 2021/555

⁴⁹² Preambule směrnice Evropského parlamentu a Rady 2017/853

7.1. Kapitola I – působnost

Článek 1 Směrnice 555 definuje základní pojmy:

„*Palnou zbraň*“ je ruční zbraň s hlavní, která vystřeluje nebo může být modifikována k vystřelování jednotné, hromadné či jiné střely, a to prostřednictvím okamžitého uvolnění chemické energie, pokud není z působnosti Směrnice 555 vyloučena, přičemž s jejich kategorizací odkazuje do Přílohy 1. Má se za to, že uschopnit ke střelbě projektilem lze zbraň, pokud má vzhled střelné zbraně a v důsledku své konstrukce nebo výrobního materiálu může být ke střelbě uschopněna.⁴⁹³

Zákon o zbraních 3 definici zbraně palné ve druhém bodě přílohy č. 1 doplnil doslovnou definici uvedenou ve Směrnici 555.⁴⁹⁴ V českém znění Směrnice 555 tak byl odstraněn rozpor mezi pojmy „*střelná*“ a „*palná*“ zbraň, na který upozornil Teryngel již při vstupu ČR do EU.⁴⁹⁵

„*Hlavní částí*“ je hlaveň, rám, pouzdro závěru, případně včetně horního i dolního pouzdra závěru, závěr, nábojový válec revolveru, závorník nebo závěrový blok, a samostatně se zahrnují do kategorie těch zbraní, kterých mají být součástí.⁴⁹⁶

Zákon o zbraních 3 definuje hlavní části následovně:

- a) *hlaveň; hlavní se rozumí také vložná hlaveň a vložná nábojová komora,*
- b) *pouzdro zbraně, kterým se rozumí tělo zbraně, rám revolverové zbraně a pouzdro závěru, včetně horní a dolní části děleného pouzdra závěru,*
- c) *válec revolverové zbraně,*
- d) *závěr; závěrem se rozumí také závorník a nosič závorníku a*
- e) *tlumič hluku výstřelu.*⁴⁹⁷

Český zákonodárce tak jednak využil legislativní zkratky u hlavně, pouzdra zbraně a závěru, pod které zařadil i jejich dílčí části v souladu se Směrnicí 555, a navíc zařadil mezi hlavní části i tlumič hluku výstřelu.

---

⁴⁹³ Čl. 1 odst. 1 bod. 1) směrnice 91/477/EHS ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2017/853

⁴⁹⁴ Příloha 1, část první, bod 2. zákona č. 119/2002 Sb. ve znění zák. č. 13/2021 Sb.

⁴⁹⁵ KREML, Antonín; TERYNGEL, Jiří: *Zákon č. 119/2002 Sb., o zbraních. Komentář*, s. 213

⁴⁹⁶ Čl. 1 odst. 2 směrnice 91/477/EHS ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2017/853

⁴⁹⁷ Příloha 1, část první, bod 23. zákona č. 119/2002 Sb. ve znění zák. č. 13/2021 Sb.

„*Střelivo*“ je ve Směrnici 555 definováno totožně jako před novelou,⁴⁹⁸ rovněž tak v Zákoně o zbraních 3.

Směrnice 555 nově definuje „*poplašné a signálními zbraně*“, jako zařízení s držákem nábojnic určených pouze ke střelbě se cvičnými náboji, nebo pyrotechnických signálních nábojů a která nemohou být přeměněna tak, aby vystřelovala hromadnou nebo jednotnou střelu nebo jiný projektil působením okamžitého uvolnění chemické energie.⁴⁹⁹

Definované jsou rovněž také „*salutní a akustické zbraně*“ jako palné zbraně přeměněné ke střelbě pouze s využitím nábojek nebo cvičných nábojů, využívaných například při divadelních představeních, fotografování, sportovních akcích a výcviku.⁵⁰⁰

Zákon o zbraních 3 zařadil poplašné, signální, salutní a akustické zbraně do zbraní expanzních, které definuje jako zbraně, jejíž konstrukce vylučuje použití kulového náboje či hromadné střely, a výše uvedené definice uvedl jako demonstrativní příklad zbraní expanzních.⁵⁰¹

„*Znehodnocené palné zbraně*“ jsou palné zbraně učiněné trvale nepoužitelnými a u kterých je zajištěno, že všechny jejich hlavních částí jsou trvale nepoužitelné a není možné je vyměnit a není možné je nahradit, odstranit nebo upravit způsobem, který by umožnil zbraň uschopnit ke střelbě,⁵⁰² Zákon o zbraních 3 definici Směrnice 555 přebírá doslovně.⁵⁰³ Oproti předchozímu znění, které pouze uvádělo, že znehodnocená zbraň je zbraň znehodnocená dle postupu stanoveným právním předpisem,⁵⁰⁴ tak došlo k uvedení požadavků na znehodnocení přímo do Zákona o zbraních 3.

„*Muzeum*“ Směrnice 555 rozumí stálou instituce působící v zájmu a rozvoji společnosti, která nabývá, konzervuje a zkoumá a vystavuje palné zbraně, hlavní části nebo střelivo pro historické, kulturní, vědecké, technické, vzdělávací, památkové a rekreační účely a byla jako taková uznána členským státem.⁵⁰⁵

---

⁴⁹⁸ Čl. 1 odst. 1 bod 3) směrnice 91/477/EHS ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2017/853

⁴⁹⁹ Čl. 1 odst. 1 bod 4) směrnice 91/477/EHS ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2017/853

⁵⁰⁰ Čl. 1 odst. 1 bod 5) směrnice 91/477/EHS ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2017/853

⁵⁰¹ Příloha 1, část první, bod 6. zákona č. 119/2002 Sb. ve znění zák. č. 13/2021 Sb

⁵⁰² Čl. 1 odst. 1 bod 6) směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/555

⁵⁰³ Příloha 1, část první, bod 24. zákona č. 119/2002 Sb. ve znění zák. č. 13/2021 Sb

⁵⁰⁴ Příloha 1, část první, bod 24. zákona č. 119/2002 Sb. ve znění zák. č. 222/2017 Sb.

⁵⁰⁵ Čl. odst. 1 bod 7) směrnice 91/477/EHS ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2017/853

„*Sběratel*“ je dle Směrnice 555 každá fyzická nebo právnická osoba, která se věnuje shromažďování a konzervaci palných zbraní, jejich hlavních částí nebo střeliva pro historické, kulturní, vědecké, technické, vzdělávací nebo památkové účely a byla jako taková uznána členským státem.⁵⁰⁶

Zákon o zbraních 3 pojmy muzeum a sběratel nedefinuje, nicméně muzejní a sběratelskou činnost uznává, stejně jako předchozí právní úprava, jako účel držení ZP či zbrojní licence, mezi těmito pojmy nerozlišuje.

„*Podnikatel v oblasti zbraní*“ je definován stejně jako v předchozím znění Směrnice 477.⁵⁰⁷

Odstavec 10 definuje „*zprostředkovatele*“ jako fyzickou nebo právnickou osobu kromě podnikatele v oboru zbraní, její podnikatelská činnost aspoň z části spočívá

- a) sjednávání nebo organizaci transakcí týkajících se převodu zbraní a střeliva;
- b) organizace převodu palných zbraní nebo střeliva uvnitř členského státu nebo z jednoho členského státu do jiného členského státu, z členského státu do třetí země nebo ze třetí země do členského státu.⁵⁰⁸

Zákon o zbraních už ve svém původním znění zprostředkování nákupu či prodeje zbraní zařadil pod podnikatelskou činnosti v oblasti zbraní a stávající úprava je v tomto totožná.⁵⁰⁹

Do pododstavců 11 až 13 odstavce 1 čl. 1 byly přesunuty definice „*nedovolené výroby*“; „*nedovolené obchodování*“ a „*sledování*“,⁵¹⁰ nicméně definice samotné zůstaly stejné jako v předchozím znění Směrnice 477, a Zákon o zbraních 3 tyto pojmy stále nedefinuje, nepovažují tedy za nutné je komparovat.

Druhý odstavec článku 1 stanovuje domněnku, že osoba má pro potřeby pro této směrnice bydliště v zemi uvedené v dokladu, který předkládá při kontrole nabytí nebo držení zbraní, zároveň je zde stanoven postup, že pokud adresa není v cestovním dokladu nebo vnitrostátním dokladu uvedena, použijí se jiné doklady dle vnitrostátních předpisů.⁵¹¹

---

⁵⁰⁶ Čl. 1 odst. 1 bod 8) směrnice 91/477/EHS ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2017/853

⁵⁰⁷ Čl. 1 odst. 1 bod 9) směrnice 91/477/EHS ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2017/853

⁵⁰⁸ Čl. 1 odst. 1 bod 10) směrnice 91/477/EHS ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2017/853

⁵⁰⁹ § 2 odst. 2 písm. d) zákona č. 119/2002 ve znění zák. č. 13/2021 Sb.

⁵¹⁰ Čl. 1 odst. 1 body 11) až 13) směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/555

⁵¹¹ Čl. 1 odst. 1 bod 2) směrnice 91/477/EHS ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2017/853

Zákon o zbraních 3 tuto definici přebírá, přičemž za místo pobytu považuje zejména adresu zapsanou ve vnitrostátním průkazu totožnosti.⁵¹²

Oproti předchozí úpravě je zjevné, že nyní Unijní zákonodárce definuje více pojmů, především s důrazem na definice střelných zbraní, zbraní znehodnocených a hlavní části zbraně. Zákon o zbraních 3 velkou část definic přijímá doslovně, například u hlavních částí zbraní oproti Směrnici 555 dochází k podřazování dílčích částí hlavních částí k větším částem typu hlaveň či závěr, oproti Směrnici 555 Zákon o zbraních považuje za hlavní část zbraně i tlumič hluku výstřelu.⁵¹³

7.1.1. Příloha 1 Směrnice 555

Směrnice 853 mění Přílohu 1 v části II., konkrétně doplňuje kategorii A o následující 4 odstavce:

„6. Samočinné palné zbraně, které byly přeměněny na samonabíjecí palné zbraně, aniž je dotčen čl. 7 odst. 4a.

7. Jakékoli z těchto samonabíjecích palných zbraní pro střelivo se středovým zápalem:

a) krátké palné zbraně, které umožňují vystřelit více než 21 nábojů bez opětovného nabití, pokud:

i) je součástí palné zbraně zásobovací ústrojí s kapacitou vyšší než 20 nábojů, nebo

ii) je do ní vloženo odnímatelné zásobovací ústrojí s kapacitou vyšší než 20 nábojů;

b) dlouhé palné zbraně, které umožňují vystřelit více než 11 nábojů bez opětovného nabití, pokud:

i) je součástí palné zbraně zásobovací ústrojí s kapacitou vyšší než 10 nábojů nebo

ii) je do ní vloženo odnímatelné zásobovací ústrojí s kapacitou vyšší než 10 nábojů.

8. Dlouhé samonabíjecí palné zbraně (tj. palné zbraně původně určené ke střelbě z ramene), které mohou být zkráceny na délku kratší než 60 cm, aniž by pozbyly funkčnost, prostřednictvím skládací nebo teleskopické ramenní opěry nebo ramenní opěry, kterou lze odstranit bez použití nástrojů.

9. Jakákoli palná zbraň v této kategorii, která byla přeměněna ke střelbě s využitím nábojek nebo cvičných nábojů, dráždivých látek, jiných účinných látek nebo pyrotechnických nábojů či na salutní nebo akustickou zbraň.“⁵¹⁴

⁵¹² § 2 odst. 2 písm. g) zákona č. 119/2002 ve znění zák. č. 13/2021 Sb.

⁵¹³ Příloha 1, část první, bod 23. zákona č. 119/2002 Sb. ve znění zák. č. 13/2021 Sb.

⁵¹⁴ Příloha 1, část II., bod A. směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/555

Odkaz na čl. 7 odst. 4a Směrnice 477/3 odkazuje na možnost členských států prodloužit povolení u zbraní nově zařazených do kategorie A, nebo takové povolení vydat za nových podmínek. Dané ustanovení nyní nalezneme v čl. 10 odst. 5. Směrnice 555,⁵¹⁵ a budu ho analyzovat dále v této kapitole.

Zákon o zbraních 3 obsahuje nový § 4a, který zavádí novou kategorii A-I, do které zařadil výše uvedené zbraně, o které byla rozšířena unijní kategorie A, oproti Směrnici 555 sem nově řadí i střelivo pro krátké kulové zbraně se střelou šokovou nebo střelou pro zvýšení ranivého účinku, které doteď patřilo do kategorie A.⁵¹⁶ V kategorii A jsou nyní naopak místo zbraní vojenských zbraně „zvláště účinné“⁵¹⁷, kterou v příloze č. 1 definuje jako střelnou zbraň ráže 20 mm nebo vyšší určenou pro střelbu munice, včetně odpalovacích zařízení,⁵¹⁸ dále jsou z kategorie odstraněny zbraně s pevně vestavěnými tlumiči hluku výstřelu, které nyní patří mezi zbraně kat. C, a zcela se ruší podkategorie zakázaných doplňků zbraní obsahující tlumiče hluku výstřelu a zaměřovače zbraní konstruované na principu noktovizorů.⁵¹⁹

Důvod, proč český zákonodárce pouze nerozšířil kategorii A o nově zakázané zbraně, nalezneme v nových §§ 11a až 11c, které upravují možnost udělení výjimky pro nabývání, držení a nošení zbraní kategorií A-I, která se zásadně liší od výjimky pro zbraně kategorie A ve skutečnosti, že je za splnění podmínek nároková. Úspěšný žadatel pro udělení výjimky musí být držitelem ZP nebo zbrojní licence a mít pro udělení důvod spočívající buď „v ochraně života, zdraví nebo majetku v citlivých prostorech“, přičemž citlivými prostory se rozumí prostory, jejichž nedotknutelnost je zaručena jiným právním předpisem, nebo místa, kde se zpravidla nacházejí snadno zranitelné cíle, nebo důvodu „výcviku k zajišťování nebo podílení se na zajišťování zabezpečení nebo ochrana kritické infrastruktury, objektů mimořádné důležitosti, objektů důležitých pro obranu státu, majetku mimořádné hodnoty nebo mimořádně nebezpečných nebo cenných zásilek“.⁵²⁰

Příloha I Směrnice 555 obsahuje změněnou kategorii B, která nyní zní:

„Kategorie B – Palné zbraně podléhající povolení

---

⁵¹⁵ Čl. 7 odst. 4a směrnice 91/477/EHS ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2017/853

⁵¹⁶ § 4a zákona č. 119/2002 ve znění zák. č. 13/2021 Sb.

⁵¹⁷ § 4 zákona č. 119/2002 ve znění zák. č. 13/2021 Sb.

⁵¹⁸ Příloha 1, část první, bod 17. zákona č. 119/2002 Sb. ve znění zák. č. 13/2021 Sb.

⁵¹⁹ § 6 zákona č. 119/2002 ve znění zák. č. 13/2021 Sb.

⁵²⁰ § 11a zákona č. 119/2002 ve znění zák. č. 13/2021 Sb.

1. *Krátké opakovací palné zbraně.*
2. *Krátké jednoranové palné zbraně pro střelivo se středovým zápalem.*
3. *Krátké jednoranové palné zbraně pro střelivo s okrajovým zápalem, jejichž celková délka je menší než 28 cm.*
4. *Dlouhé samonabíjecí palné zbraně, jejichž zásobovací ústrojí a nábojová komora mohou dohromady pojmout více než tři náboje v případě palných zbraní pro střelivo s okrajovým zápalem a více než tři náboje, avšak méně než dvanáct nábojů v případě palných zbraní pro střelivo se středovým zápalem.*
5. *Krátké samonabíjecí palné zbraně jiné než uvedené v kategorii A bodě 7 písm. a).*
6. *Dlouhé samonabíjecí palné zbraně uvedené v kategorii A bodě 7 písm. b), jejichž zásobovací ústrojí a nábojová komora nemohou dohromady pojmout více než tři náboje, pokud je jejich zásobovací ústrojí odnímatelné nebo pokud není zaručeno, že nemohou být přeměněny běžnými nástroji na zbraň, jejichž zásobovací ústrojí a nábojová komora mohou dohromady pojmout více než tři náboje.*
7. *Dlouhé opakovací a samonabíjecí palné zbraně s hladkým vývrtem hlavně, která nepřesahuje délku 60 cm.*
8. *Jakákoli palná zbraň v této kategorii, která byla přeměněna ke střelbě s využitím nábojek nebo cvičných nábojů, dráždivých látek, jiných účinných látek nebo pyrotechnických nábojů či na salutní nebo akustickou zbraň.*
9. *Samonabíjecí palné zbraně pro civilní použití, které mají vzhled zbraní se samočinným mechanismem, jiné než uvedené v kategorii A bodě 6, 7 nebo 8.*⁵²¹

Zákon o zbraních 3 v kategorii B nepřináší žádné změny, zbraně zařazené do kategorie B jsou tak nyní v unijní a tuzemské úpravě téměř totožné, výjimkou jsou signální náboje ráže větší než 16 mm, které sem český zákonodárce řadí již od Zákona o zbraních v původním znění.⁵²²

---

⁵²¹ Příloha 1, část II., bod B. směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/555

⁵²² § 5 zákona č. 119/2002 Sb. ve znění zák. č. 13/2021 Sb.

Výrazná změna s praktickými dopady ale spočívá ve skutečnosti, že zbraně nově řazené do evropské kategorie A a české kategorie A-I před novelou spadaly do kategorie B a na jako takové na ně byly vydány povolení. Český zákonodárce pro řešení této situace využil výše uvedené možnosti zakotvené ve Směrnici 555 a zbraně již zaregistrované jako zbraně kategorie B se přeřazují do kategorie A-I s tím, že jejich vlastníci jsou považováni za oprávněné držitele.⁵²³

Specifická je nyní situace také v případě expanzních zbraní vyrobených ze zbraní kategorie A až C, protože ty, které jejich výrobce uvedl na trh před účinností zákona č. 13/2021 Sb., jsou vedeni v kategorii D, ale ty uvedené po nabytí účinnosti novely zůstávají zařazeny ve stejné kategorii, do které patřily před úpravou na expanzní zbraň. Výjimku představují expanzní zbraně vyrobené ze zbraní kat. A, ty se řadí do kategorie A-I.⁵²⁴

Změny se dotýkají i expanzních zbraní nedovoleného výrobního provedení, kde je situace opačná, protože před novelou tyto zbraně patřily do kategorie A, ale nově spadají do kategorie A-I a jejich držitelé již nemají speciální povinnosti (ve vztahu k takto přeřazeným zbraním) plynoucí z udělení výjimky pro zbraň kategorie A.⁵²⁵

Kategorie C dle Směrnice 555 nyní zní:

„Kategorie C – Palné zbraně a jiné zbraně podléhající ohlášení

- 1. Dlouhé opakovací palné zbraně jiné než uvedené v kategorii B bodě 7.*
- 2. Dlouhé jednoranové palné zbraně s drážkovým vývrtem.*
- 3. Dlouhé samonabíjecí palné zbraně jiné než uvedené v kategorii A nebo B.*
- 4. Krátké jednoranové palné zbraně pro střelivo s okrajovým zápalem, jejichž celková délka není menší než 28 cm.*
- 5. Jakákoli palná zbraň v této kategorii, která byla přeměněna ke střelbě s využitím nábojek nebo*

---

⁵²³ KARÁSEK, David: *Novela zákona o zbraních: Grandfathering (aneb přechodná ustanovení)* In: gunlex.cz 2020-11-27 [online]. [cit. 2021-04-18]; dostupné z: <https://gunlex.cz/zbrane-a-legislativa/legislativa/3784-novela-zakona-o-zbranich-grandfathering-aneb-prechodna-ustanoveni>

⁵²⁴ tamtéž

⁵²⁵ tamtéž

cvičných nábojů, dráždivých látek, jiných účinných látek nebo pyrotechnických nábojů či na salutní nebo akustickou zbraň.

6. Palné zbraně zařazené do kategorie A, B nebo C, které byly znehodnoceny v souladu s prováděcím nařízením (EU) 2015/2403.

*7. Dlouhé jednoranové palné zbraně s hladkým vývrtem hlavně uvedené na trh dne 14. září 2018 nebo později.*⁵²⁶

Do kategorie C Zákon o zbraních 3 nově pouze zařadil tlumiče hluku a jeho písmeno b) v § 6 (kde jsou upraveny všechny zbraně kategorie C), nyní zní:

„b) jednoranové nebo víceranové, opakovací nebo samonabíjecí dlouhé zbraně pro střelivo s okrajovým nebo středovým zápalem nebo pro střelivo se zápalem typu Lefauchaux neuvedené v § 5 písm. d) až f),“⁵²⁷ čímž došlo ke zpřesnění této podkategorie.

Zákon o zbraních 3 ale zavedl další kategorii C-I, která zní:

„Zbraněmi kategorie C-I jsou

- a) zbraně zařazené do kategorie A, A-I, B nebo C, které byly znehodnoceny v souladu s přímo použitelným předpisem Evropské unie,*
- b) expanzní zbraně, které splňují požadavky na dovolené výrobní provedení stanovené prováděcím právním předpisem,*
- c) jednoranové nebo dvouranové palné zbraně určené pro dělené střelivo,*
- d) palné zbraně určené pro náboje typu Flobert, náboje ráže 4mm M20 nebo ústovou kinetickou energii střely srovnatelné střelivo určené pro výcvik ve střelbě,*
- e) plynové zbraně s ráží vyšší než 6,35 mm, nejde-li o paintballové zbraně,*
- f) palné zbraně pro soupeřský systém výcviku s ústovou energií střely nejvýše 20 J,*
- g) signální zbraně pro použití signálních nábojů nejvýše ráže 16 mm,*

---

⁵²⁶ Příloha 1, část II., bod C. směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/555

⁵²⁷ § 6 písm. b) zákona č. 119/2002 Sb. ve znění zákona č. 13/2021 Sb.

h) *elektrický zneschopňující prostředek založený na principu střelné zbraně (taser).*⁵²⁸

Český zákonodárce tedy opět zvolil dvojí režim pro unijní kategorii, kdy do české kategorie C zařadil nově pouze tlumiče hluku výstřelu, což Směrnice 555 nevyžaduje, a pro zbraně, které do unijní kategorie C Směrnice 853 zařadila nově, vytvořil novou kategorii C-I, do které jsou navíc zařazeny oproti unijnímu právu i další typy zbraní, jako např. tasery, které budou podrobněji uvedeny níže.

Zbraně kategorie C-I může nabývat plně svéprávná osoba starší 18 let v ČR, která je bezúhonná, a není u ní potřeba ověřovat zdravotní způsobilost, nicméně při důvodném podezření může nechat Policie ČR nechat držitele absolvovat mimořádnou zdravotní prohlídku a v případě jejího nepříznivého výsledku zbraň kat. C-I zajistit,⁵²⁹ u kategorie C-I je také povinnost mít trvalé bydliště v ČR a nabytí zbraně této kategorie ohlásit,⁵³⁰ čímž česká právní úprava vyhověla Směrnici 555. Obecně lze kategorii C-I charakterizovat jako ty střelné zbraně, které je nutné registrovat, ale pro jejich držení není potřeba být držitelem ZP.

Typickými příkladem zbraně kat. C-I jsou střelné zbraně znehodnocené po účinnosti zákona č. 13/2021 Sb., zbraně určené k vystřelování dráždivé látky, zbraně určené pro střelbu slepými náboji a také elektrické zneschopňující prostředky založené na principu střelné zbraně neboli tasery, které byly doposud zákonem neupraveny, případně byly řazeny do kat. A.⁵³¹

Směrnice 853 zrušila unijní kategorii zbraní D, protože jedinou zde uvedenou podkategorii, dlouhé jednoranové zbraně s hladkým vývrtem hlavně, zařadila do kategorie C.⁵³²

Nicméně český zákonodárce v právním řádu ponechal kategorii D, která nyní zní:

„Zbraněmi kategorie D jsou

a) *historické zbraně,*

---

⁵²⁸ § 6a zákona č. 119/2002 Sb. ve znění zákona č. 13/2021 Sb.

⁵²⁹ § 75a odst. 3 písm. e) zákona č. 119/2002 Sb. ve znění zákona č. 13/2021 Sb.

⁵³⁰ § 14a odst. 5 zákona č. 119/2002 Sb. ve znění zákona č. 13/2021 Sb.

⁵³¹ KARÁSEK, David: *Novela zákona o zbraních III: nová kategorie C-I a změny v kategorii D* In: gunlex.cz 2021-01-21 [online]. [cit. 2021-04-18]; dostupné z: <https://gunlex.cz/zbrane-a-legislativa/legislativa/3805-novela-zakona-o-zbranich-iii-nova-kategorie-c-i-a-zmeny-v-kategorii-d>

⁵³² Čl. 1 odst. 19) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2017/853

- b) *paintballové zbraně, kterými jsou plynové zbraně konstruované pro vystřelování neletální střely určené pro výcvikové, sportovní nebo rekreační účely,*
- c) *plynové zbraně nejvýše ráže 6,35 mm,*
- d) *expanzní přístroje, s výjimkou přenosných upevňovacích zařízení a jiných rázových strojů určených výhradně pro průmyslové nebo technické účely,*
- e) *znehodnocené zbraně, na které se nevztahuje přímo použitelný předpis Evropské unie a na kterých byly postupem podle prováděcího právního předpisu provedeny takové nevratné úpravy, které znemožňují jejich použití ke střelbě,*
- f) *zbraně, na kterých byly řezem provedeny takové úpravy, které odkrývají alespoň částečně vnitřní konstrukci zbraně,*
- g) *neaktivní torza zbraní, kterými se rozumí zbraně, které se staly trvale a nevratně nepoužitelnými ke střelbě v důsledku poškození nebo degradace takového rozsahu, že uschopnění takové zbraně ke střelbě je vyloučeno, aniž by došlo k výměně hlavních částí zbraně nebo jejich výměně,*
- h) *neaktivní střelivo a munice a*
- i) *zbraně neuvedené v kategoriích A, A-I, B, C a C-I.*⁵³³

Největší změnu v české kat. D představuje nová podkategorie neaktivních torz zbraní, která má pravděpodobně zabránit situacím, kdy by měla být osoba vinna trestným činem nedovoleného ozbrojování za držení zcela nefunkčního a z velké části zničeného pozůstatku střelné zbraně. Další změny spočívají spíše v upřesnění stávajících definic, například paintballové zbraně nově nejsou definovány prostřednictvím vystřelování značkových střel, ale jakýkoliv neletálních střel určených pro výcvikové, sportovní nebo rekreační účely, proto do této podkategorie nyní nepochybně spadají i zbraně airsoftové. Poslední významnou změnou prošla definice historických zbraní, která nově výslovně obsahuje i repliky palných zbraní vyrobených do konce roku 1890. Ty

---

⁵³³ § 7 zákona č. 119/2002 Sb. ve znění zákona č. 13/2021 Sb.

byly zařazeny v kat. D i v předchozím znění zákona, nicméně teď byly podřazeny pod definici historické zbraně, aby tak s nimi bylo v rámci evropské legislativy beze sporu nakládáno.⁵³⁴

Právě s historickými zbraněmi souvisí negativní vymezení dotčených předmětů v části III. Přílohy 1 Směrnice 555:

„III. Pro účely této přílohy se do definice palných zbraní nezahrnují předměty, které odpovídají definici, ale: i) slouží jako poplašné nebo signální zbraně nebo jsou určeny k záchraně života, porážce zvířat, rybolovu harpunou nebo k průmyslovému či technickému využití za podmínky, že mohou být použity pouze pro stanovený účel; b) považují se za historické zbraně, pokud nebyly zařazeny do kategorií stanovených v části II a podléhají vnitrostátním právním předpisům.

Do dosažení koordinace na úrovni Unie mohou členské státy pro palné zbraně uvedené v této části uplatňovat své vnitrostátní předpisy.“⁵³⁵

Český zákonodárce už od Zákona o zbraních v původním znění řadí expanzní přístroje mimo ty průmyslové do kategorie D, a jak je již uvedeno výše, historická zbraň je nyní nově definovaná a je jí: *„i) střelná zbraň, která byla vyrobena do 31. prosince 1890, a současně platí, že všechny hlavní části zbraně byly vyrobeny do 31. prosince 1890, ii) jednoranová nebo dvouranová palná zbraň, která byla zkonstruována do 31. prosince 1890 a její konstrukce je založena na principech doutnákových, kolečkových, křesadlových nebo perkusních zámkových systémů, nebo iii) jehlovka, která byla zkonstruována do 31. prosince 1880.“⁵³⁶*

Oproti předchozímu znění Zákona o zbraních tak přišlo rozšíření o jehlovky (historická dlouhá jednoranová palná zbraň s do boku výklopnou hlavní)⁵³⁷, které byly zkonstruovány nejpozději do roku 1880, a výslovné zakotvení zbraní zkonstruovaných na principech doutnákových, kolečkových, křesadlových nebo perkusních zámkových systémů.

Pokud shrneme změny v unijní kategorizaci zbraní a její dopady na českou legislativu, je jasně patrná snaha českého zákonodárce co nejvíce omezit faktické dopady Směrnice 853, což se nejvíce projevuje vytvořením kategorií A-I a C-I, které mají výrazně jiný režim než české kategorie A a C,

---

⁵³⁴ KARÁSEK, David: *Novela zákona o zbraních III: nová kategorie C-I a změny v kategorii D* In: gunlex.cz 2021-01-21 [online]. [cit. 2021-04-18]; dostupné z: <https://gunlex.cz/zbrane-a-legislativa/legislativa/3805-novela-zakona-o-zbranich-iii-nova-kategorie-c-i-a-zmeny-v-kategorii-d>

⁵³⁵ Příloha 1, část III., směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/555

⁵³⁶ Příloha 1, část první, bod 22. zákona č. 119/2002 Sb. ve znění zákona č. 13/2021 Sb.

⁵³⁷ LUGS, Jaroslav. *Ruční palné zbraně I. díl*, s. 58

obzvlášť u zbraní kategorie A-I je nově zakotven koncept nárokové výjimky, která se uděluje na základě stanovených důvodů, zbraně A-I tak mají spíše blíže k povolovacímu režimu zbraní kategorie B, a u kategorie C-I není potřeba být držitelem ZP, nabývání se tak řídí velice podobnými podmínkami jako u kategorie D, ale nabytí zbraně je potřeba ohlásit, aby došlo v registru k jejímu spojení s držitelem.

Se zavedením nových kategorií zbraní souvisí také potřeba upravit kolizi s existujícími povoleními vydaných dle předchozí právní úpravy. Zákon o zbraních v přechodných ustanoveních tento problém řeší již výše rozebíraným grandfatheringem, tedy pokud v době nabytí účinnosti zákona č. 13/2021 Sb. měla osoba platné povolení k držení zbraně, zbraň nadále zůstává v jejím držení.

Články 2 a 3 zůstaly nezměněny a rovněž nedošlo ke změně ustanovení, která je implementují, proto zde v otázce komparace odkazují na kapitolu 5.2.

7.2. Kapitola 2 – Harmonizace právních předpisů o střelných zbraních

Článek 4 nyní ve svých ustanoveních zakotvuje nově definovanou povinnost členských států zajistit, aby střelné zbraně a jejich součásti uváděné na trh byly řádně označeny a registrovány. Řádné označení obsahuje jedinečné označení včetně jména výrobce nebo značku, země nebo místa výroby, sériového čísla a roku výroby, pokud není součástí sériového čísla, které umožní všem státům snadno zjistit zemi výroby, přičemž označení má být umístěno na všech hlavních částí zbraně, pokud hlavní část příliš malá na to, aby byla označena v souladu s tímto článkem, označí se alespoň výrobním číslem, případně alfanumerickým nebo digitálním kódem. Označena mají být i jednotlivá základní balení střeliva.⁵³⁸

Přesný postup značení stanovila v souladu s odst. 2a čl. 4 Směrnice 477/3 (odst. 3. čl. 4 Směrnice 555) prováděcí směrnice komise 2019/68, která určuje minimální velikost použitého písma při označování zbraní na 1,6 mm a podmiňuje značení jeho trvalostí.⁵³⁹

V ČR tuto problematiku upravuje zákon č. 156/2000 Sb., zákon o ověřování střelných zbraní, střeliva a pyrotechnických předmětů, který zakotvuje povinnosti odpovídající těm zakotvených

---

⁵³⁸ Čl. 4 směrnice 91/477/EHS ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2017/853

⁵³⁹ Příloha směrnice Evropského parlamentu a Rady 2019/68

v článku 4, konkrétní podmínky stanoví prováděcí předpis, který dosud nebyl aktualizován v souladu s unijními předpisy.⁵⁴⁰

Odst. 3. čl. 4 (odst. 3. čl. 4 Směrnice 555) určuje členským státům povinnost podmínit podnikání v oboru zbraní kategorií souhlasem uděleným na základě kontroly osobní a odborné bezúhonnosti, v případě PO se kontroluje osoba, která ji řídí, a to bez ohledu na kategorii obchodovaných zbraní. Také ukládá povinnost podnikatele registrovat.⁵⁴¹

V českém právním prostředí je podnikání v oboru zbraní stále vázáno na získání příslušné licence, která je podmíněna bezúhonností ve všech případech,⁵⁴² a podnikatel v oblasti zbraní musí ustanovit zbrojíře (zodpovědnou osobu) pro každou svoji provozovnu,⁵⁴³ podmínky dle odst. 2a čl. 4 (čl. 4 Směrnice 555) jsou proto splněny.

Čl. 4 odst. 4 (Čl. 4 odst. 5. Směrnice 555) zavádí povinnost členských států prostřednictvím počítačového systému evidovat informace o druhu, značce výrobce, modelu, ráži, sériovém čísle střelné zbraně, jména a adresy jejího dodavatele a nabyvatele nebo držitele a změny zbraně mají vliv na její kategorizaci. Informace se nově uchovávají po dobu nejméně třiceti let. Členské státy jsou také povinny tyto informace poskytnout orgánům odpovídajícím za udělování povolání v oblasti zbraní a střeliva a orgánům činným ve vyšetřování trestných činů.⁵⁴⁴

Zákon o zbraních 3 pouze prodlužuje evidenční dobu příslušných informací v registru na 30 let,⁵⁴⁵ zbylým požadavkům vyhovoval již v předchozím znění.

Čl. 4 odst. 5 (Čl. 4 odst. 5. Směrnice 555) ukládá členským státům povinnost, aby palné zbraně byly kdykoliv přiřaditelné ke svému majiteli.⁵⁴⁶

Zákon o zbraních pojem „majitel“ nezná, nicméně dle § 73 vede policie informační systémy obsahující údaje o „registrovaných zbraních kategorie A, A-I, B nebo C, zbraních kategorie C-I a osobách nabývajících nebo převádějících vlastnictví anebo držících zbraň kategorie C-I nebo

---

⁵⁴⁰ § 16 zákona č. 156/2000 Sb.

⁵⁴¹ Čl. 4 směrnice 91/477/EHS ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2017/853

⁵⁴² § 33 odst. 2 zákona č. 119/2002 Sb. ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

⁵⁴³ § 39 odst. 1 zákona č. 119/2002 Sb. ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

⁵⁴⁴ Čl. 4 odst. 4 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/555

⁵⁴⁵ § 72 odst. 2 písm. d) zákona č. 119/2002 Sb. ve znění zákona č. 13/2021 Sb.

⁵⁴⁶ Čl. 4 směrnice 91/477/EHS ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2017/853

*osobách, jimž je taková zbraň přenechána, hlavních částech zbraní a střelivu do těchto zbraní*⁵⁴⁷
povinnost vyplývající ze Směrnice 555 tak český zákon naplňuje.

Směrnice 853 změnila článek 4a a 4b zrušila, ustanovením nového článku 4a nyní odpovídá článek 5 Směrnice 555 a ten nově stanoví, že členské státy umožní nabývání a držení střelných zbraní jen osobám s licenci, v případě zbraní kategorie C osobám se zvláštním povolením v souladu s vnitrostátním právem.⁵⁴⁸

Zákon o zbraních některé zbraně z unijní kategorie C zařadil do nové kategorie C-I a jak je popsáno výše, takové zbraně je možné nabývat a pouze jejich nabytí ohlásit, bylo by tedy možné spekulovat, zdali je tímto způsobem podmínka článku 4a (článku 5 Směrnice 555) naplněna, osobně mám za to, že ano, protože pro nabývání zbraní kategorie C-I musí jejich držitel splňovat přinejmenším podmínku věku a plné svéprávnosti.

Článek 5 (článek 6 Směrnice 555) v odstavci prvním stanovuje podmínky povolení nabytí a držení zbraní u všech kategorií, přičemž k tomu musí mít osoba i) řádný důvod; ii) dosáhnout věku 18 let, s výjimkou nabývání jinak než koupí a držení k loveckým účelům a zbraní pro lov nebo sportovní střelbu se souhlasem zákonných zástupců, kteří přebírají odpovědnost za řádné skladování zbraně dle čl. 5a (dle článku 7 Směrnice 555), či pod dozorem osoby s příslušnou licenci; iii) nepředstavovat nebezpečí pro sebe, veřejný pořádek a veřejnou bezpečnost.⁵⁴⁹

Druhý odstavec článku 5 (článku 6 Směrnice 555) stanovuje povinnost členských států vytvořit monitorovací systém provozovaný soustavně nebo periodicky, jehož cílem je sledovat podmínky pro udělení povolení a který mimo jiné zhodnocuje příslušné lékařské a psychologické informace.⁵⁵⁰

Zákon o zbraních oproti předchozím znění nepřináší žádné změny v mechanismech, kterými dochází ke kontrole držitelů střelných zbraní a které jsou detailně popsány v předchozích kapitolách, tedy v podmínce věku a ověřování zdravotní a odborné způsobilosti a bezúhonnosti fyzické osoby. Jedinou změnu představuje zobecnění definice návykových látek v § 23, který

---

⁵⁴⁷ § 72 odst. 2 zákona č. 119/2002 Sb. ve znění zákona č. 13/2021 Sb

⁵⁴⁸ Čl. 4a směrnice 91/477/EHS ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2017/853

⁵⁴⁹ Čl. 5 odst. 1 směrnice 91/477/EHS ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2017/853

⁵⁵⁰ Čl. 5 odst. 2 směrnice 91/477/EHS ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2017/853

upravuje spolehlivost fyzické osoby a která v předchozím znění cílila především na alkoholismus.⁵⁵¹

Čl. 5 odst. 3 (čl. 6 odst. 3 Směrnice 555) stanovuje sankci pro držitele zbraně kategorie B, u kterého se zjistí držení nadlimitního zásobníku bez příslušného povolení. Sankcí je odnětí povolení k nabývání zbraně kategorie B.⁵⁵²

Tento sporný bod, který byl i předmětem výše analyzované žaloby ČR na neplatnost Směrnice 853, Zákon o zbraních 3 v novém § 13a přebírá doslovně.⁵⁵³

Směrnice 853 vložila do Směrnice 477 nový článek 5a, kterému zněním odpovídá článek 7 Směrnice 555 a který ukládá členským státům stanovit pravidla pro řádný dohled nad palnými zbraněmi při jejich přepravě a také při jejich skladování.⁵⁵⁴

Zákon o zbraních 3 tuto povinnost řádného dohledu při přepravě reflektuje v novém znění § 29 (4):

„(4) Držitel zbrojního průkazu skupiny A, B nebo C je povinen zbraň podléhající registraci přepravovat na místo, kde je oprávněn ji nosit, použít ke střelbě nebo s ní jinak manipulovat, nenabitou a v uzavřeném obalu. Viditelně lze zbraň nebo střelivo přepravovat pouze

a) v přímé časové a místní souvislosti s konáním akce nebo prováděním činnosti, jejichž součástí je střelba nebo obdobné nakládání se zbraní nebo střelivem a při nichž je držitel zbrojního průkazu oprávněn zbraň nebo střelivo nosit viditelně,

b) je-li to přípustné z hlediska zvoleného způsobu přepravy; v případě využití dopravního prostředku hromadné dopravy se zbraň a střelivo přepravují vždy v uzavřeném obalu,

c) pokud lze viditelnou přepravu zbraně nebo střeliva považovat za přiměřenou místním podmínkám a povaze dané akce nebo činnosti a

d) není-li tím ohrožen veřejný pořádek.

Ustanovení o nošení zbraně se na takovou přepravu použijí obdobně.“⁵⁵⁵

---

⁵⁵¹ § 23 zákona č. 119/2002 Sb. ve znění zákona č. 13/2021 Sb.

⁵⁵² Čl. 5 odst. 3 směrnice 91/477/EHS ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2017/853

⁵⁵³ § 13a zákona č. 119/2002 Sb. ve znění zákona č. 13/2021 Sb.

⁵⁵⁴ Čl. 5a směrnice 91/477/EHS ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2017/853

⁵⁵⁵ § 29 odst. 4 zákona č. 119/2002 Sb. ve znění zákona č. 13/2021 Sb.

Oproti předchozí právní úpravě Zákon o zbraních 3 tak povinnost dozoru při přepravě upřesnil v souladu se Směrnicí 555 a prostřednictvím formulace „*pokud lze viditelnou přepravu zbraně nebo střeliva považovat za přiměřenou místním podmínkám a povaze dané akce nebo činnosti*“ jednoznačně zlegalizoval vystavování zbraní při kulturně-historických akcích a nošení zbraní biatlonistů během závodů.⁵⁵⁶

Co se týče pravidel pro skladování zbraní, Zákon o zbraních 3 přináší pouze doplnění, že v případě držení zbraně osobou mladší 18 let je za řádné skladování zodpovědný zákonný zástupce této osoby,⁵⁵⁷ a v případě zbraní těžko skladovatelných může policejní orgán zvolit alternativní uložení, ale jinak platí stávající pravidla, která stanoví povinnost 2 a méně zbraní „*vhodně zabezpečit proti zneužití, ztrátě a odcizení*“; od 3 do 10 kusů skladovat v ocelové uzamykatelné skříni či jejím ekvivalentu, od 11 do 20 ve skříňovém trezoru či samotné specializované místnosti a více jak 21 kusů ve specializované místnosti zabezpečené elektronickým zabezpečovacím zařízením.⁵⁵⁸

Stanovení povinnosti zavést pravidel pro skladování zbraní je bráno jako jeden z největších úspěchů Směrnice 853, ale na území ČF byla tato povinnost zakotvena už v roce 1797.⁵⁵⁹

Nový článek 5b (Článek 8 Směrnice 555) stanovuje členským státům povinnost zajistit, že při nabývání zbraní či střeliva prostřednictvím smluv uzavřených na dálku dojde nejpozději při převzetí ke kontrole totožnosti nabyvatele.⁵⁶⁰

V ČR není možné nabývat zbraně, k jejichž nabývání je nutné být držitelem ZP, na dálku.⁵⁶¹

Čl. 6 (čl. 9 Směrnice 555) stanovuje podmínky k nabývání zbraní kategorie A, ukládá členským státům povinnost přijmout opatření vedoucí k zákazu nabývání zbraní této kategorie a zabavovat tyto zbraně držené bez příslušného povolení.⁵⁶²

---

⁵⁵⁶ ČTK: *Novela zákona o zbraních zaručí právo mít zbraň* In: Advokátní deník - Novinky ze světa advokacie z 2020-12-16 [online]. [cit. 2021-04-18]; dostupné z: <https://advokatnidenik.cz/2020/12/16/novela-zakona-o-zbranich-zaruci-pravo-mit-zbran/>

⁵⁵⁷ § 58 odst. 9 zákona č. 119/2002 Sb. ve znění zákona č. 13/2021 Sb.

⁵⁵⁸ § 58 zákona č. 119/2002 Sb. ve znění zákona č. 13/2021 Sb.

⁵⁵⁹ GAWRON, Tomáš: *Od směrnice k implementaci: co přináší a co znamená Poslaneckou sněmovnou PČR schválená novela zákona o zbraních* In: Advokátní deník - Novinky ze světa advokacie z 2020-03-23 [online]. [cit. 2021-04-18]; dostupné z: <https://advokatnidenik.cz/2020/10/23/od-smernice-k-implementaci-co-prinasi-a-co-znamenava-poslaneckou-snemovnou-pcr-schvalena-novela-zakona-o-zbranich/>

⁵⁶⁰ Čl. 5b směrnice 91/477/EHS ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2017/853

⁵⁶¹ § 39 zákona č. 119/2002 Sb. ve znění zákona č. 13/2021 Sb.

⁵⁶² Čl. 6 směrnice 91/477/EHS ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2017/853

Zákon o zbraních neobsahuje pojem „zabavení“, ale již v původním znění zakotvil pravomoc příslušníka policie zadržet zbraň jakékoliv kategorie, a to umožňuje i nyní.⁵⁶³ Co se týče trvalého odstranění zbraně z vlivu jejího neoprávněného držitele, realizuje se prostřednictvím institutu propadnutí věci dle § 70 odst. 4 TZ, dokonce jde o typický příklad využití tohoto institutu.⁵⁶⁴

Výjimku pro nabývání a držení zbraní kategorie A mohou státy dle čl. 6 odst. 2 (čl. 9 odst. 2 Směrnice 555) udělit „*V zájmu ochrany bezpečnosti kritické infrastruktury, obchodní dopravy, konvojů vysoké hodnoty a citlivých prostor, jakož i pro účely národní obrany, vzdělávací, kulturní, výzkumné a historické účely, a aniž je dotčen odstavec 1, mohou příslušné vnitrostátní orgány udělit povolení pro palné zbraně, jejich hlavní části a střelivo zařazené do kategorie A v jednotlivých případech výjimečně a s náležitým odůvodněním, není-li to v rozporu s veřejnou bezpečností a s veřejným pořádkem.*“, v dalších bodech článku 6 jsou explicitně uvedeny možnosti udělit výjimku již výše uvedeným sběratelům (odstavec 3.); podnikatelům v oboru zbraní a zprostředkovatelům (odstavec 4.); a muzeím (odstavec 5.).⁵⁶⁵

Právě tento článek slouží jako základ pro výše rozebírané ustanovení § 11a Zákona o zbraních 3, které umožňuje vydávat nárokové výjimky na nabývání zbraní kat. A-I, přičemž Zákon o zbraních 3 v nárokových podmínkách nerozlišuje mezi výše uvedenými odvětvími a stanovuje je pro ně nerozdílně.⁵⁶⁶

Čl. 6 v odst. 6 (Čl. 9 Směrnice 555) umožňuje udělit výjimku k nabývání zbraně kat. A také sportovním střelcům, ale jen pokud projdou zdravotním posouzením, předloží doklad, že aktivně trénují pod záštitou úředně uznané střelecké organizace, jsou členy střeleckého klubu, v posledních 12 měsících pravidelně trénovala dotčená zbraň splňuje specifika pro požadovanou střeleckou disciplínu.⁵⁶⁷

Zákon o zbraních umožňuje vydat výjimku k nabývání zbraně kat. A-I sportovci, pokud předloží potvrzení držitele zbrojní licence, že žadatel během poslední 12 měsíců trénoval nebo se účastnil soutěží ve střelbě a že zbraň splňuje specifika pro danou sportovní disciplínu.⁵⁶⁸

---

⁵⁶³ § 56 zákona č. 119/2002 Sb. ve znění zákona č. 13/2021 Sb.

⁵⁶⁴ JELÍNEK, Jiří a kol; *Trestní právo hmotné. Obecná část. Zvláštní část* s. 424

⁵⁶⁵ Čl. 6 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/555

⁵⁶⁶ § 11a zákona č. 119/2002 Sb. ve znění zákona č. 13/2021 Sb.

⁵⁶⁷ Čl. 6 odst. 6 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/555

⁵⁶⁸ § 11a zákona č. 119/2002 Sb. ve znění zákona č. 13/2021 Sb.

Výjimku lze udělit také v členských státech, které po dobu posledních 50 let uplatňovaly systém převodu vojenských palných zbraní osobám opouštějícím vojsko poté, co vykonaly vojenskou službu.⁵⁶⁹ Jedná se o tzv. „švýcarskou výjimku“, která byla ČR napadnuta, nicméně jak je rozepsáno výše, tato žaloba nebyla úspěšná.

Odstavec 7. čl. 6 (čl. 9 Směrnice 555) stanovuje povinnost přezkoumávat podmínky povolení aspoň jednou za 5 let,⁵⁷⁰ Zákon o zbraních 3 stanovuje přezkum ZP každých 5 let v § 24a pro držitele ZP⁵⁷¹ a v § 34 pro držitele zbrojní licence.⁵⁷² V souvislosti s implementací této přezkumné povinnosti se zvažovalo i zkrácení platnosti ZP, jak ostatně vyplývá i z důvodové zprávy zákona č. 13/2021 Sb.⁵⁷³ Nicméně v průběhu legislativního procesu se od zkrácení platnosti ZP upustilo a platnost zůstala 10letá.⁵⁷⁴

Do článku 7 byl Směrnici 853 vložen nový odstavec 4a, kterému obsahově odpovídá 5. odst. čl. 10 Směrnice 555, umožňuje obnovit či prodloužit povolení ke zbraním, které jsou nyní zařazeny do kat. A pod body 6, 7, nebo 8, pokud bylo řádně uděleno před 13. 6. 2017 a stanovuje, že je možné tyto zbraně nabývat v souladu se současným znění Směrnice,⁵⁷⁵ jinak článek 10, odpovídající článku 7 Směrnice 477/2, zůstal nezměněn.

Jde o případ tzv. grandfatheringu, který byl rovněž neúspěšně napadán žalobou analyzovanou v kapitole 6.2., Zákon o zbraních tuto situaci upravuje v přechodném ustanovení, kdy ukládá držitelům zbraní, které nyní spadají do kategorie A-I, požádat po vyzvání o udělení výjimky ve stanovené lhůtě, pokud tak neučiní, bude muset zbraň odevzdat.⁵⁷⁶

Články 8 a 9 (tj. články 11 a 12 Směrnice 555) zůstaly Směrnici 853 nezměněny.

Článek 10 (článek 13 Směrnice 555) byl nahrazen, v první části prvního odstavce stále určuje pravidlo stejné právní úpravy nabývání zbraně a do ní určeného střeliva, nově také určuje, že

---

⁵⁶⁹ Čl. 6 odst. 6 směrnice 91/477/EHS ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2017/853

⁵⁷⁰ tamtéž

⁵⁷¹ § 24a zákona č. 119/2002 Sb. ve znění zákona č. 13/2021 Sb.

⁵⁷² § 34 zákona č. 119/2002 Sb. ve znění zákona č. 13/2021 Sb.

⁵⁷³ Část III., 5. odstavec důvodové zprávy k zákonu č. 13/2021 Sb.

⁵⁷⁴ § 16 odst. 1 zákona č. 119/2002 Sb. ve znění zákona č. 13/2021 Sb.

⁵⁷⁵ Čl. 10 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/555

⁵⁷⁶ ČL. II. bod 8. zákona č. 13/2021 Sb.

nabývat vysokokapacitní zásobníky je možné jen na základě povolení či prodloužení stávajícího povolení.⁵⁷⁷

Zákon o zbraních už v původním znění určoval, že střelivo podléhá stejnému režimu, jako zbraň, do které je určeno, a toto zůstalo nezměněno.⁵⁷⁸

Problematiku vysokokapacitních zásobníků (tj. zásobníků s kapacitou přesahující 20 nábojů v případě krátké palné zbraně nebo s kapacitou přesahující 10 nábojů), které Zákon o zbraních 3 označuje jako zásobníky nadlimitní, upravuje § 11b, kdy pro jejich držení vyžaduje udělení stejné výjimky jako pro zbraň kat. A-I,⁵⁷⁹ a přechodná ustanovení zák. č. 13/2021 Sb., která určují, že legitimní držitel zbraně, která je nyní řazena do nové kat. A-I, se automaticky považuje za oprávněného držitele i dle Zákona o zbraních 3.⁵⁸⁰

Zde považuji za nutné shrnout, že dle Zákona o zbraních 3 existují v podstatě 3 možnosti, jak vlastnit nadlimitní zásobník:

- i) na základě udělení výjimky k držení zbraně kategorie A-I dle § 11a, v takovém případě může držitel nabývat pouze nadlimitní zásobníky do konkrétní zbraně, ke které se udělená výjimka vztahuje;⁵⁸¹
- ii) na základě udělení výjimky k nabývání nadlimitních zásobníků obecně, na základě takové výjimky může její držitel nabývat jakékoliv zásobníky, aniž by musel vlastnit zbraň, do které je daný zásobník určen;⁵⁸²
- iii) před účinností zákona č. 13/2021 Sb. nebylo nabývání nadlimitních zásobníků nijak upraveno, proto v případě, pokud jimi tedy držitel disponoval už před účinností, tak je na základě přechodných ustanovení může vlastnit i nyní. K tomu lze dodat, že prokazování, že držitel nedržel daný zásobník před účinností zákona č. 13/2021 Sb.,

---

⁵⁷⁷ Čl. 10 směrnice 91/477/EHS ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2017/853

⁵⁷⁸ § 8 zákona č. 119/2002 Sb. ve znění zákona č. 13/2021 Sb.

⁵⁷⁹ § 11b zákona č. 119/2002 Sb. ve znění zákona č. 13/2021 Sb.

⁵⁸⁰ Čl. II odst. 10 zákona č. 13/2021 Sb.

⁵⁸¹ KARÁSEK, David: *Novela zákona o zbraních II: nová kategorie A-I a nadlimitní zásobníky* In: gunlex.cz 2021-01-03 [online]. [cit. 2021-04-18]; dostupné z: <https://gunlex.cz/zbrane-a-legislativa/legislativa/3793-novela-zakona-o-zbranich-ii-nova-kategorie-a-i-a-nadlimitni-zasobniky>

⁵⁸² tamtéž

bude v mnoha případech velice problematické, a to s ohledem na skutečnost, že donedávna nebyly státem evidovány.⁵⁸³

Směrnici 853 byl vložen nový čl. 10a (čl. 14 Směrnice 555) stanovuje povinnost členských přijmout opatření, aby nebylo možné držáky ke střelbě cvičných nábojů předělat na zásobník pro plnohodnotné náboje a také povinnost označit zařízení určené ke střelbě nábojek jako zbraně, přičemž pro přesně specifikace musí EK přijmout prováděcí směrnici.⁵⁸⁴ Tou směrnici prováděcí směrnici komise 2019/69. ta v příloze stanovuje jednotlivé body, jejichž cílem je dosáhnout stavu, aby jednotlivé části signálních a obdobných zbraní nebylo možné použít jako hlavní části palných zbraní.⁵⁸⁵

Zákon o zbraních 3 toto reflektuje v nové definici expanzních zbraní, která je plně v souladu se Směrnici 555.⁵⁸⁶

Nový článek 10b Směrnice 477/3 (čl. 15 Směrnice 555) upravuje znehodnocování zbraní, konkrétně stanovuje povinnost členských států zajistit přezkum znehodnocení, ukládá EK povinnost přijmout prováděcí předpis stanovující technické požadavky na znehodnocené zbraně, který se ale nebude vztahovat na znehodnocené zbraně před jeho účinností. Také umožňuje členským státům předložit EK k posouzení jejich vnitrostátní předpisy, pokud doposud neimplementovaly prováděcí nařízení EK 2015/2403.⁵⁸⁷

V ČR byla kontrola zhodnocovacího procesu zavedena již v předchozích právních úpravách, v současnosti jsou požadavky na znehodnocení stanoveny nařízením EK 2015/2403, které je do českého právního systému provedeno nařízením vlády č. 219/2017 Sb.⁵⁸⁸

---

⁵⁸³ tamtéž

⁵⁸⁴ Čl. 10a směrnice 91/477/EHS ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2017/853

⁵⁸⁵ Směrnice 68/2019

⁵⁸⁶ Část první, bod 5. Přílohy č. 1 zák. č. 119/2002 ve znění zák. č. 13/2021 Sb.

⁵⁸⁷ Čl. 10b směrnice 91/477/EHS ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2017/853

⁵⁸⁸ § 1 nařízení vlády č. 219/2017 Sb.

7.3. Kapitola 3 – Formality požadované pro pohyb zbraní uvnitř Společenství

V článku 11 (článku 16. Směrnice 555) byl nahrazen odstavec 1, nyní již je možný převod palných zbraní výhradně dle úpravy obsazené ve Směrnici 477/3 (Směrnici 555) a prostřednictvím EZO, a to včetně plnění smluv uzavřených na dálku.⁵⁸⁹

Výše uvedenou změnu novelizace nijak nereflektuje, ale Zákon o zbraních 3 přináší nový § 50c, který umožňuje policejním orgánům zakázat, pozastavit nebo změnit trasu přepravy zbraně, a to z taxativně uvedených důvodů, jako je neohlášení přepravy v souladu se zákonem, byly zjištěny nedostatky v zabezpečení přepravy nebo nebyl doložen souhlas státu, kam mají být zbraně přepraveny.⁵⁹⁰

Článek 12 (čl. 17 Směrnice 555), upravující Evropský zbrojní pas, nově umožňuje přeshraniční přepravu zapsaných zbraní i inscenátorům rekonstrukcí historických událostí v případech palných zbraní zařazených do kategorie C a sportovním střelcům zbraně kategorie A, na které jim byla udělena výjimka, pokud cílový či tranzitní stát nezakázal nabývání této palné zbraně v souladu s čl. 8 Směrnice 477 (tj. v souladu s čl. 11 Směrnice 555).⁵⁹¹

Zákon o zbraních 3 tuto změnu reflektuje doslovně v novelizovaném § 49, kdy rozšířil povolení přepravy na základě EZP.⁵⁹²

Článek 13 (čl. 18 Směrnice 555) doplňuje povinnost členských států vyměňovat si informace o udělených povoleních k přeshraniční přepravě, přičemž EK má k tomu účelu zřídit informační systém.⁵⁹³ Tento systém byl zaveden nařízením EK 2019/686.⁵⁹⁴

Došlo také k nahrazení článku 13a Směrnice 477/2, jeho nové znění je obsaženo v čl. 19 Směrnice 555 a uděluje pravomoc EK přijímat prováděcí akty, které ale může být Evropským parlamentem zbavena.⁵⁹⁵

Článek 14 (čl. 20 Směrnice 555) nebyl novelizován.

---

⁵⁸⁹ Čl. 11 směrnice 91/477/EHS ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2017/853

⁵⁹⁰ § 11a zákona č. 119/2002 Sb. ve znění zákona č. 13/2021 Sb.

⁵⁹¹ Čl. 12 směrnice 91/477/EHS ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2017/853

⁵⁹² § 49 zákona č. 119/2002 Sb. ve znění zákona č. 13/2021 Sb.

⁵⁹³ Čl. 13 směrnice 91/477/EHS ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2017/853

⁵⁹⁴ Nařízení komise v přenesené pravomoci 2019/686

⁵⁹⁵ Čl. 13a směrnice 91/477/EHS ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2017/853

7.4. Kapitola 4 – Závěrečná ustanovení

Články 15 a 16 (jejich obsah nyní najdeme v člancích 22 a 23 Směrnice 555) nebyly Směrnicí 853 novelizovány, nicméně Zákon o zbraních 3 v souvislosti s novými povinnostmi stanovuje nové přestupky na úseku zbraní a střeliva, jako příklad můžeme uvést znehodnocení zbraně v rozporu se Zákonem o zbraních 3,⁵⁹⁶ neohlášení nabytí zbraně kategorie C-I⁵⁹⁷ či neodevzdání zdravotního posudku.⁵⁹⁸

Článek 17 (čl. 24 Směrnice 555) stanovuje povinnost EK každým 5 let předložit zprávu o uplatňování Směrnice 555, kterou mají doplňovat návrhy na legislativní změny, především týkajících se kategorizace zbraní, označování a dopadů nových technologií, jako je 3D tisk, QR kódů a radiofrekvenční identifikace.⁵⁹⁹

Směrnice 555 také obsahuje článek 26, kterou se ruší Směrnice 477, nicméně povinnost členských implementovat její ustanovení je tím nedotčená.⁶⁰⁰

7.5. Shrnutí

Důvody přijetí Směrnice 853 byly podrobně rozebrány již v předchozích kapitolách, jsou jimi tedy především snahy zamezit teroristickým útokům samočinnými a samonabíjecími zbraněmi. Cestou k dosažení těchto cílů má být především zákaz některých typů zbraní a zásobníků, důsledná dohledatelnost zbraní a jejich hlavních částí a kontrola znehodnocování, na kolik bude tohoto cílů dosaženo, je záležitost dalších výzkumů. Pokud se podíváme na výše rozebrané články a jejich implementaci do Zákona o zbraních, nelze než souhlasit s předsedkyní bezpečnostního výboru PS ČR, že novela byla vytvořena tak, aby praktické dopady Směrnice 853 minimalizovala. Ohledně nabývání nově zakázaných zbraní dochází v podstatě jen k vytvoření další administrativní překážky, na druhou stranu dochází k evidenci širší skupiny zbraní. Ohledně znehodnocování nedochází k žádné výrazné změně, protože současné prováděcí nařízení bylo přijato již v roce 2017 (a mělo být přijato již v roce 2008). Český zákonodárce naopak využil tuto novelu k povolení noktovizorů, tlumičů hluku výstřelů a některých typů střeliva, a zavádí například i povinnost

---

⁵⁹⁶ § 76 odst. 1 písm. k) zákona č. 119/2002 Sb. ve znění zákona č. 13/2021 Sb.

⁵⁹⁷ § 76 odst. 1 písm. f) zákona č. 119/2002 Sb. ve znění zákona č. 13/2021 Sb.

⁵⁹⁸ § 76 odst. 2 písm. b) zákona č. 119/2002 Sb. ve znění zákona č. 13/2021 Sb.

⁵⁹⁹ Čl. 17 směrnice 91/477/EHS ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2017/853

⁶⁰⁰ Čl. 26 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/555

státních institucí umožnit bezpečné uložení nošené zbraně,⁶⁰¹ což může ve výsledku vést k aktivnímu nošení většího množství střelných zbraní než doteď.

Na základě všeho výše uvedeného mám za to, že v ČR bude mít Směrnice 477 v současném znění, respektive její implementace, spíše minimální vliv na omezení počtu zbraní páchaných k trestné činnosti. Otázkou zůstává celoevropský efekt, protože nelze přepokládat, že by legislativa všech členských států vyhovovala již dříve Směrnici 853, pravděpodobně ji tak unijní právo zasáhne podstatně víc, i to je ale otázka jiných výzkumů. Směrnice 853 také předpokládá revizi každých 5 let, přičemž první vyhodnocení měla EK předložit již 14. 9. 2020,⁶⁰² nicméně pravděpodobně i vlivem pandemické situace k předložení zprávy v době odevzdání této práce nedošlo.

---

⁶⁰¹ Část první, Čl. I, 60. bod Sněmovního tisku č. 92

⁶⁰² Čl. 17 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/555

Závěr

Na začátku této práce jsem stručně představil historii právní úpravy v oblasti zbraní na území ČR a demonstroval, že v průběhu posledních 150 let došlo k vytvoření funkčních právních předpisů ověřujících způsobilost držitelů zbrojního průkazu dle účelu i kategorizace zbraní. V průběhu let zákonodárce postupně dospěl k neaplikování právní úpravy zbraní na zbraně chladné, také omezil správního uvážení při udělování povolení střelnou zbraň nabývat a při udělování zbrojních licencí, které jsou vázány na koncesované živnosti. Správní dozor a dohled také vykonávají pouze policejní orgány.

Při vstupu do EU muselo z důvodu harmonizace dojít k přijetí nového zákona o zbraních, který v mnoha aspektech vycházel ze svého předchůdce, nicméně především způsob kategorizace střelných zbraní musel být změněn. Jako celek byl ale nově přijatý zákon restriktivnější, než vyžadovala unijní úprava, a to i po její novelizaci v roce 2008, která v českém právním prostředí nevyžadovala výraznější změny, v průběhu času ale došlo např. ke změnám v ověřování zdravotní způsobilosti držitelů zbrojních průkazů, které umožňují policejním orgánům rychleji reagovat na rizika souvisejících se změnou zdravotního stavu držitele zbrojního průkazu.

Zlom přišel v roce 2015 prostřednictvím představení nové novelizace unijních předpisů, která měla zabránit nelegálnímu ozbrojování pachatelů teroristických útoků. Návrh v původním znění i vlivem neprovedení posouzení dopadů a vágní formulace zakazoval velice široké množství zbraní a byl velice přísný mimo jiné vůči soukromým sběratelům. V průběhu unijního legislativního procesu došlo k odstranění největších nedostatků, nicméně ČR s výsledným zněním směrnice nesouhlasila, a to do takové míry, že podala žalobu na její neplanost k Soudnímu dvoru EU. Ze čtyř žalobních důvodů ale generální advokátkou a Soudním dvorem EU nebyl uznán ani jeden a došlo tak mimo jiné k navázání na trend rozšiřování aplikace a výkladu čl. 114 Smlouvy o fungování EU.

ČR tak s žalobou neuspěla a je povinna směrnicí implementovat, což i z časových důvodů a hrozících sankcí činí prostřednictvím novely stávajícího zákona, nikoliv nového zákona o zbraních, který ale v současnosti je Ministerstvem vnitra vyhotoven.

Jak plyne z projednávání poslední novely zákona o zbraních, cílem českého zákonodárce bylo co nejvíce omezit dopady směrnice na stávající úpravu v ČR. To potvrzuje i přijetí zákona

upravujícího výcvik střeleckých záloh a projednávání změn zakotvujících práva ohledně zbraní na ústavní úrovni, u kterých odborná veřejnost upozorňuje na jejich nekoncepčnost a populistickou povahu.

Po provedené komparaci směrnice a novely docházím k závěru, že opravdu došlo k omezení reálných dopadů nové unijní legislativy, názorných příkladem je vytvoření nové kategorie zbraní A-I, kam český zákonodárce zařadil nově zakázané zbraně a nadlimitní zásobníky, které by měly být dle unijního práva vydávány pouze při udělení výjimky. Dle novely budou tyto zbraně vydávány na výjimku, ale výjimku nárokovou a za podmínek nabývání zbraní kategorie B.

Český zákonodárce přijetí novely využil i k dalším změnám, za nejvýraznější považuji legalizaci noktovizorů a tlumičů hluku výstřelů a možnost Policie ČR omezit či zastavit přepravu zbraní při porušení předpisů či hrozícího nebezpečí.

Zda nová unijní úprava dosáhla vytyčených cílů, bude možné posoudit až v dlouhodobém horizontu, nicméně v některých ohledech bude velice složité ji vymáhat, a to například v oblasti tzv. nadlimitních zásobníků, protože ty nebyly ještě do nedávné doby zákonem nijak regulovány a je jich legálně drženo nezjistitelné množství.

Byť je tento text pro potřeby diplomové práce relativně obsáhlý, rozhodně danou problematiku zcela nevyčerpává. Jako přirozené pokračování se nabízí rozbor nového zákona o zbraních, který má přinést rozšíření centrálního registru zbraní, změnu kategorizace zbraní i zbrojních průkazů, které mají mít nově ryze elektronickou podobu. Další oblasti, na kterou je možné se v souvislosti se zbraněmi zaměřit, představují v současnosti diskutovaný zákaz olověného střeliva, případně komparativní práce většího rozsahu, která by porovnávala současnou zbraňovou legislativu členských států EU, protože zde analyzovaná unijní legislativa by měla mít i na základě oficiálního právního základu harmonizační efekt, který by mohla práce podobného typu prověřit.

Seznam zkratek

ČR – Česká republika

EK – Evropská komise

EU – Evropská unie

EZP – evropský zbrojní pas

IMCO – Výbor pro vnitřní trh a ochranu spotřebitele neboli Committee on the Internal Market and Consumer Protection

KNV – krajský národní výbor

Komise – Evropská komise

LIBE – Výbor Evropského parlamentu pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci neboli European Parliament Committee on Civil Liberties, Justice and Home Affairs

ONV – okresní národní výbor

OS SNB – okresní správa Sboru národní bezpečnosti

PO – právnické osoba

Protektorát – Protektorát Čech a Moravy

PS ČR – Poslanecká sněmovna České republiky

REFIT – European Commission's regulatory fitness and performance programme - Program regulační způsobilosti a výkonnosti Evropské komise

SDEU – Soudní dvůr EU

SFEU – Smlouva o fungování EU

Směrnice 477 – Směrnic Rady Evropského společenství 91.477/CE

Směrnice 477/2 – Směrnice Rady Evropského společenství 91.477/CE ve znění Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2017/853/ES

Směrnice 477/3 – Směrnice Rady Evropského společenství 91.477/CE ve znění

Směrnice 51 – Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/51/ES

Směrnice 555 - Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2021/555

Směrnice 853 – Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2017/853/ES

TZ – trestní zákoník, zákon č. 40/2009 Sb.

Unijní zákonodárce – souhrnné označení pro Radu EU, Evropský parlament a Evropskou komisi

VOS – veřejné ozbrojené sbory

Výnos – Výnos Vůdce a říšského kancléře o Protektorátu Čechy a Morava ze dne 16. března 1939

Zákon o zbraních – zákon č. 119/2002 Sb. v původním znění

Zákon o zbraních 2 – Zákonem o zbraních ve znění zákona č. 222/2017 Sb.

Zákon o zbraních 3 – Zákon o zbraních ve znění zákona č.

ZO – zbrojní oprávnění

ZP – zbrojní průkaz

ZPL – zbrojní průvodní list

Seznam použitých zdrojů

1. Seznam použité literatury

BŘICHÁČEK, Tomáš. *Je vymezení pravomocí EU ohraničené, rozpoznatelné a dostatečně určité?* In: Právník Journal 6/2010, s. 603

DOBROVOLNÁ, Eva. *§ 1108 [Jiné nabytí vlastnického práva]*. In: SPÁČIL, Jiří, a kol.: *Občanský zákoník III. Věcná práva (§ 976–1474)*. 2. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2021, ISBN: 978-80-7400-803-0

GONSIOROVÁ, Barbora.: *Diskreční pravomoc veřejné správy v intencích české a zahraniční právní vědy a praxe*. Časopis pro právní vědu a praxi, 2018, č. 4, s. 649-670

JELÍNEK, Jiří a kol; *Trestní právo hmotné. Obecná část. Zvláštní část*; VI. vydání, Praha: Leges, 2017, 976 s., ISBN: 978-80-7502-236-3

KOMENDA, Jan. *Zbraně a střelivo mezi paragrafy*. vyd. 2. Brno: KNIHAŘ, 1996. 221 s. ISBN: 80-901924-2-4

KOMENDA, Jan; MALANÍK, Jan: *Zákeřné zbraně*; I. vydání; Brno: Tůma, 2002, 175 s., ISBN: 80-902565-9-7

KOPECKÝ, Martin. *Správní právo: obecná část*. Vyd. I.; Praha: C. H. BECK, 2019. ISBN: 978-80-7400-727-9

KOVÁRNÍK, Libor; MARTÍNEK, Milan: *Zákon č. 119/2000 Sb., o střelných zbraních a střelivu*. Praha: Naše vojsko, 2009, 239 s., ISBN 978-80-206-1012-6

KREML, Antonín; TERYNGEL, Jiří: *Zákon č. 119/2002 Sb., o zbraních*. Komentář; II. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2009, 548 s., ISBN 978-80-7357-461-1

LIŠKA, Přemysl; TERYNGEL, Jiří: *Zbraně, střelivo, právo*; I. vydání; Praha: ORAC, 2000, 200 s., ISBN 80-86199-12-6

LUGS, Jaroslav. *Ruční palné zbraně I. díl*. Fotoreprint vyd. 1., Praha: Svojto & Co., 2002 (1956), ISBN: 80-7237-663-2

LUGS, Jaroslav. *Ruční palné zbraně II. díl*. Fotoreprint vyd. 1., Praha: Svojto & Co., 2003 (1956), ISBN: 80-7237-664-0

SPÁČIL, Jan a kol.: *Občanský zákoník III. Věcná práva (§ 976–1474)*. 1. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2013, ISBN: 978-80-7400-499-5

ŠÁMAL, Pavel, PÚRY, František, RIZMAN, Stanislav. *Trestní zákon*. 6. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2004, ISBN: 978-80-7179-547-6

2. Seznam internetových zdrojů

BRUNN, Miloslav. *Návrh směrnice - co na to Ministerstvo vnitra ČR*. In: gunlex.cz 2016-02-15 [online]. [cit. 2020-10-20]; dostupné z: <https://gunlex.cz/clanky/hlavni-clanky/2319-co-na-to-ministerstvo-vnitra-cr>

BRUNN, Miloslav; *Zbrojní zákony: Německo*. In: gunlex.cz; 2019-08-08[online]. [cit. 2020-12-21]; dostupné z: <https://gunlex.cz/clanky/hlavni-clanky/3513-zbrojni-zakony-nemecko>

ČTK. *Reakce na střelbu v Brodě. Policie bude moct zadržet zbraň v domě*. In: Lidovky.cz; 2016-05-11 [online]. [cit. 2020-12-21]; dostupné z:

ČTK: *Novela zákona o zbraních zaručí právo mít zbraň* In: Advokátní deník - Novinky ze světa advokacie z 2020-12-16 [online]. [cit. 2021-04-18]; dostupné z: <https://advokatnidenik.cz/2020/12/16/novela-zakona-o-zbranich-zaruci-pravo-mit-zbran/>

ČTK; *Kdo smí v Evropě držet zbraň? Francouzi jsou jako Češi, Britové naopak velmi přísní*; aktualne.cz; 2020-01-30 (cit. 2020-08-24) dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/ruzna-pravidla-na-drzeni-zbrani-v-eu-nekde-je-pravo-narokove/r~4bdccd00438f11ea84260cc47ab5f122/>

Desítky miliard z rozpočtu a zánik tisíců pracovních míst, varuje vnitro před směrnicí EU o kontrole zbraní. In: ceska-justice.cz, 2016-04-30 [online]. [cit. 2020-10-25]; dostupné z: <https://www.ceska-justice.cz/2016/04/desitky-miliard-z-rozpocetu-a-zanik-tisicu-pracovnich-mist-varuje-vnitro-pred-smernici-eu-o-kontrole-zbrani/>

EU posiluje kontrolu nabyvání a držení palných zbraní. In: [consilium.europa.eu](https://www.consilium.europa.eu); 2017-04-25 [online]. [cit. 2020-10-25]; dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/press/press-releases/2017/04/25/control-acquisition-possession-weapons/>

Firearms: Agreement on Commission proposal to increase citizens' security; In: ec.europa.eu; 2016-12-20 [online]. [cit. 2020-10-25]; dostupné z: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_16_4464

GAWRON, Tomáš. *Reciproční uznávání povolení k nošení zbraně – pozměňovací návrh poslance Pavla Růžičky.* In zbrojnice.com; 2020-07-30 [online]. [cit. 2020-12-12]; dostupné z: <https://zbrojnice.com/2020/07/30/reciprozni-uznavani-povoleni-k-noseni-zbrane-pozmenovaci-navrh-poslance-pavla-ruzicky/>

GAWRON, Tomáš. *Reciproční uznávání povolení k nošení zbraně – pozměňovací návrh poslance Pavla Růžičky.* In zbrojnice.com; 2020-07-30 [online]. [cit. 2020-12-12]; dostupné z: <https://zbrojnice.com/2020/07/30/reciprozni-uznavani-povoleni-k-noseni-zbrane-pozmenovaci-navrh-poslance-pavla-ruzicky/>

GAWRON, Tomáš: *Od směrnice k implementaci: co přináší a co znamená Poslaneckou sněmovnou PČR schválená novela zákona o zbraních* In: *Advokátní deník - Novinky ze světa advokacie* z 2020-03-23 [online]. [cit. 2021-04-18]; dostupné z: <https://advokatnidenik.cz/2020/10/23/od-smernice-k-implementaci-co-prinasi-a-co-znamená-poslaneckou-snemovnou-pcr-schvalena-novela-zakona-o-zbranich/>

GAWRON, Tomáš: *Od směrnice k implementaci: co přináší a co znamená Poslaneckou sněmovnou PČR schválená novela zákona o zbraních.* In: advokatnidenik.cz; 2020-10-23 [online]. [cit. 2020-12-21]; dostupné z: <https://advokatnidenik.cz/2020/10/23/od-smernice-k-implementaci-co-prinasi-a-co-znamená-poslaneckou-snemovnou-pcr-schvalena-novela-zakona-o-zbranich/>

Generální advokátka SDEU navrhuje zamítnout žalobu ČR na evropskou směrnici o zbraních. In: ceska-justice.cz; 2019-04-11 [online]. [cit. 2020-11-15]; dostupné z: <https://www.ceska-justice.cz/2019/04/generalni-advokatka-sdeu-navrhuje-zamitnout-zalobu-cr-evropskou-smernici-zbranich/>

Gun control: Internal Market MEPs give go-ahead for negotiations to start with EU governments. In: europa.eu; 2016-05-09 [online]. [cit. 2020-10-25]; dostupné z: <https://www.europa.eu/news/en/press-room/20160905IPR41367/gun-control-meps-give-go-ahead-for-negotiations-to-start-with-eu-governments>

HANÁK, Jiří; *Tlumič hluku výstřelu*; myslivost.cz; 2018-8 (cit. 2020-08-24); dostupné z: <https://www.myslivost.cz/Casopis-Myslivost/Myslivost/2018/Srpen-2018/TLUMIC-HLUKU-VYSTRELU>

HENDRYCH, Dušan.: *Neurčité právní pojmy*. In: HENDRYCH, Dušan, BĚLINA, Miroslav, FIALA, Josef, ŠÁMAL, Pavel, ŠTURMA, Pavel, ŠTENGLOVÁ, Ivana, KARFÍKOVÁ, Marie. *Právní slovník*. 3. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2009

https://www.lidovky.cz/domov/reakce-na-strelbu-v-brode-policie-asi-bude-moct-zadrzet-zbran-v-obydli-majitele.A160506_113709_ln_domov_ELE

KARÁSEK, David: *Novela zákona o zbraních II: nová kategorie A-I a nadlimitní zásobníky* In: gunlex.cz 2021-01-03 [online]. [cit. 2021-04-18]; dostupné z: <https://gunlex.cz/zbrane-a-legislativa/legislativa/3793-novela-zakona-o-zbranich-ii-nova-kategorie-a-i-a-nadlimitni-zasobniky>

KARÁSEK, David: *Novela zákona o zbraních III: nová kategorie C-I a změny v kategorii D* In: gunlex.cz 2021-01-21 [online]. [cit. 2021-04-18]; dostupné z: <https://gunlex.cz/zbrane-a-legislativa/legislativa/3805-novela-zakona-o-zbranich-iii-nova-kategorie-c-i-a-zmeny-v-kategorii-d>

KARÁSEK, David: *Novela zákona o zbraních: Grandfathering (aneb přechodná ustanovení)* In: gunlex.cz 2020-11-27 [online]. [cit. 2021-04-18]; dostupné z: <https://gunlex.cz/zbrane-a-legislativa/legislativa/3784-novela-zakona-o-zbranich-grandfathering-aneb-prechodna-ustanoveni>

Komise podniká kroky k posílení spolupráce EU v boji proti terorismu, organizovanému zločinu a kyberkriminalitě. In: ec.europa.eu; 2015-04-28 [online]. [cit. 2020-10-20]; dostupné z: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/IP_15_4865

Kontrola zbraní: Poslanci vyjasnili pravidla pro udělování licencí a bezpečnostní záruky. In: europa.eu; 2016-07-13 [online]. [cit. 2020-10-25]; dostupné z:

<https://www.europarl.europa.eu/news/cs/press-room/20160711IPR36757/kontrola-zbrani-poslanci-chteji-jasna-pravidla-licenci-a-bezpecnostni-zaruky>

Nováková, Lenka. *Česko podalo k Soudnímu dvoru EU žalobu na neplatnost směrnice o kontrole zbraní*. In: mvcr.cz; 2017-05-12 [online]. [cit. 2020-11-15]; dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/cesko-podalo-k-soudnimu-dvoru-eu-zalobu-na-neplatnost-smernice-o-kontrole-zbrani.aspx>

Organizátoři petice proti snaze EK na omezení držení zbraní: Jde o šikanu vlastních obyvatel. In: ceska-justice.cz; 2016-06-08 [online]. [cit. 2020-11-15]; dostupné z: <https://www.ceska-justice.cz/2016/06/organizatori-petice-proti-snaze-ek-na-omezeni-drzeni-zbrani-jde-o-sikanu-vlastnich-obyvatel/>

OVČÁČEK, Jiří; *Prezident republiky podepsal čtyři zákony.* In hrad.cz 2020-12-21[online]. [cit. 2020-12-21]; dostupné z: <https://www.hrad.cz/cs/pro-media/tiskove-zpravy/aktualni-tiskove-zpravy/prezident-republiky-podepsal-ctyri-zakony-15733#from-list>

REFIT – Jednodušší a méně nákladné předpisy EU. In: ec.europa.eu. [online]. [cit. 2020-10-20]; dostupné z: https://ec.europa.eu/info/law/law-making-process/evaluating-and-improving-existing-laws/refit-making-eu-law-simpler-less-costly-and-future-proof_cs

SAMEK, Jakub. *Novela zbraňového zákona – pozměňovací návrhy poslance Růžičky jdou správným směrem, říkají experti.* In: securitymagazin.cz; 2020-10-06 [online]. [cit. 2020-11-30]; dostupné z: <https://www.securitymagazin.cz/security/novela-zbranoveho-zakona-pozmenovaci-navrhy-poslance-ruzicky-jdou-spravnym-smerem-rikaji-experti-1404065872.html>

Soud EU začal projednávat žalobu proti zbraňové směrnici, právní základ byl podle ČR vybrán špatně. In: ceska-justice.cz; 2019-03-05 [online]. [cit. 2020-11-15]; dostupné z: <https://www.ceska-justice.cz/2019/03/soud-eu-zacal-projednavat-zalobu-zbranove-smernici-pravni-zaklad-podle-cr-vybran-spatne/>

VÁLOVÁ, Irena. *Analýza rozsudku ke zbraňové směrnici: EU chce zajistit bezpečnost občanů a zlepšit fungování trhu se zbraněmi.* In: ceska-justice.cz. 2019-12-03 [online]. [cit. 2020-10-20]; dostupné z: <https://www.ceska-justice.cz/2019/12/analyza-rozsudku-ke-zbranove-smernici-eu-chce-zajistit-bezpecnost-obcanu-zlepsit-fungovani-trhu-se-zbranemi/>

VALOVÁ, Irena. *ČR dnes podala žalobu proti evropské směrnici o zbraních, žaloba nemá odkladný účinek*. In: ceska-justice.cz; 2017-08-09 [online]. [cit. 2020-11-15]; dostupné z: <https://www.ceska-justice.cz/2017/08/cr-dnes-podala-zalobu-evropske-smernici-zbranic-zaloba-nema-odkladny-ucinek/>

VALOVÁ, Irena. *ČR chce podat žalobu na EU kvůli směrnici o zbraních, regulace však bude platit i s negativními dopady*. In: ceska-justice.cz; 2017-05-12 [online]. [cit. 2020-11-15]; dostupné z: <https://www.ceska-justice.cz/2017/05/cr-chce-podat-zalobu-eu-kvuli-smernici-zbranic-regulace-vsak-bude-platit-i-negativnimi-dopady/>

VALOVÁ, Irena. *V ČR začala příprava zákonů o zbraních podle evropské směrnice, týden po žalobě k Soudnímu dvoru*. In: ceska-justice.cz; 2017-08-18 [online]. [cit. 2020-11-15]; dostupné z: <https://www.ceska-justice.cz/2017/08/cr-zacala-priprava-zakonu-zbranic-podle-evropske-smernice-tyden-zalobe-k-soudnimu-dvoru/>

VALOVÁ, Irena. *V ČR začala příprava zákonů o zbraních podle evropské směrnice, týden po žalobě k Soudnímu dvoru*. In: ceska-justice.cz; 2017-08-18 [online]. [cit. 2020-11-15]; dostupné z: <https://www.ceska-justice.cz/2017/10/ucinnost-evropske-smernice-zbranic-se-zpozdi-roku-2019-vlada-analyzu-neprojednala/>

VALOVÁ, Irena. *Vláda rozhodla o dvoufázové změně zákona o zbraních, velké novely bude předcházet rychlá malá*. In: ceska-justice.cz; 2017-10-24 [online]. [cit. 2020-11-15]; dostupné z: <https://www.ceska-justice.cz/2017/10/vlada-rozhodla-dvoufazove-zmene-zakona-zbranic-velke-novely-bude-predchazet-rychla-mala/>

VOKUŠ, Jiří; *Držení zbraní kategorie A*; policie.cz; 2018-12-19 (cit. 2020-08-24); dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/drzeni-zbrani-kategorie-a.aspx>

VOKUŠ, Jiří; *Statistické údaje o zbraních*; policie.cz; 2018-12-19 (cit. 2020-08-24); dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/statisticke-udaje-o-zbranic.aspx>

Zbraň na obranu vlasti? Podle Rychetského se návrh Chovance vymyká evropské právní kultuře. In: ceska-justice.cz; 2017-01-06 [online]. [cit. 2020-11-15]; dostupné z: <https://www.ceska-justice.cz/2017/01/zbran-na-obranu-vlasti-podle-rychetskeho-se-navrh-chovance-vymyka-evropske-pravni-kulture/>

Zbraňová směrnice EU: Od kritizovaného návrhu až po výsledný kompromis. In: euroactiv.cz;2018-11-12 [online]. [cit. 2020-10-25]; dostupné z:<https://euractiv.cz/section/vnitro-a-spravedlnost/linksdossier/zbranova-smernice-eu-od-kritizovaneho-navrhu-az-po-vysledny-kompromis/>

ŽÁČEK, Ondřej. Na cestě k evropské právní samoobsluze? In: euroskop.cz; 2013-09-11 [online]. [cit. 2020-11-30]; dostupné z: <https://www.euroskop.cz/46/22895/clanek/na-cestech-k-evropske-pravni-samoobsluze>

3. Seznam použitých právních předpisů

Císařský patent č. 223/1852 ř.z.

Nařízení komise v přenesené pravomoci 2019/686

Nařízení vlády č. 219/2017 Sb.

Prováděcí nařízení Komise (EU) 2015/2403

RP20/39

Směrnice 2008/51/ES

Směrnice 68/2019

Směrnice 91/477/EHS v původním znění včetně příloh

Směrnice 91/477/EHS ve znění směrnice 2008/51/ES včetně příloh

Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/555 včetně příloh

Smlouva o fungování EU

Výnos Vůdce a říšského kancléře o Protektorátu Čechy a Morava ze dne 16. března 1939

Zákon č. 119/2002 Sb. v původním znění

Zákon č. 119/2002 Sb. ve znění zák. č. 13/2021 Sb.

Zákon č. 119/2002 Sb. ve znění zákona č. 222/2017 Sb. včetně příloh

zákon č. 14/2021 Sb.

Zákon č. 147/1983 Sb.

Zákon č. 156/2000 Sb.

Zákon č. 156/2000 Sb.

Zákon č. 162/1949 Sb. ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 183/2017 Sb.

Zákon č. 222/2017. Sb.

Zákon č. 288/1995 Sb. ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 334/2002 Sb.

Zákon č. 40/2009 Sb. ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 484/2008 Sb.

Zákon č. 75/1939 Sb.

Zákon č. 81/1938 Sb.

4. Seznam použité judikatury

Rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 16. 6. 1993, sp. zn. 3 To 303/93 (č. 19/1994 Sb. rozh. tr.)

Rozsudek SDEU ve věci C-482/17 ze dne 3. 12. 2019

5. Seznam ostatních zdrojů

Analýza legislativního řešení dopadů revidované směrnice o zbraních In: mvcr.cz; [online]. [cit. 2020-11-15]; s. 88 dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/analyza-moznych-dopadu-revize-smernice-o-kontrole-strelnych-zbrani.aspx>

Důvodová zpráva Návrhu směrnice Evropského parlamentu a rady, kterou se mění směrnice Rady 91/477/EHS o kontrole nabývání a držení zbraní. 2019-12-03 [online]. [cit. 2020-10-20]; dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=celex%3A52015PC0750>

Důvodová zpráva zákona č. 229/2016 Sb.

Jednací řád Evropského parlamentu; [cit. 2020-10-20]; dostupné z: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/lastrules/RESP-IMCO_CS.html

Legislativní usnesení Evropského parlamentu ze dne 14. března 2017 o návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice Rady 91/477/EHS o kontrole nabývání a držení zbraní; Evropský parlament. In: europarl.europa.eu [online]. [cit. 2020-10-25]; dostupné z: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2017-0068_CS.pdf?redirect

Návrh nového zákona o zbraních. In: mvcr.cz; [online]. [cit. 2020-11-30]; dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/navrh-noveho-zakona-o-zbranich.aspx>

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice Rady 91/477/ES o kontrole nabývání a držení zbraní (první čtení) z 8. 6. 2016. In: data.consilium.europa.eu [online]. [cit. 2020-10-25]; dostupné z: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9841-2016-INIT/cs/pdf>

Návrh vlády [online]. [cit. 2020-12-20]; dostupné z: <https://apps.odok.cz/veklep-detail?pid=KORNBZG9NKCY>

Písemné pozměňovací návrhy č. 6047

Sněmovní tisk 1021

Sněmovní tisk 895; [online]. [cit. 2020-12-20]; dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=8&t=895>

Sněmovní tisk 92

Stanovisko generální advokátky Eleanor Sharpston ze dne 11. 4. 2019 ve věci C-482/17

Stenozáznam části projednávání 355. bodu pořadu schůze ze dne 23. 10. 2020; [online]. [cit. 2020-12-20]; dostupné z: <https://www.psp.cz/eknih/2017ps/stenprot/062schuz/bqbs/b11835501.htm>

Study to support an Impact Assessment on a possible initiative related to improving rules on deactivation, destruction and marking procedures of firearms in the EU, as well as on alarm weapons and replicas. 2014, s. 56; dostupné z: https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/e-library/documents/policies/organized-crime-and-human-trafficking/general/docs/dg_home_ia_firearms_deactivation_final_en.pdf

Tisk 135/3; [online]. [cit. 2020-12-20]; dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=8&t=895>

Usnesení č. 431, kterým se sněmovní tisk 895 schvaluje jako senátní návrh zákona; [online]. [cit. 2020-12-20]; dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=8&t=895>

usnesení místopředsedy soudního dvora ve věci C-482/17 R

Usnesení UPV k tisku 1021 k tisku 1021; [online]. [cit. 2020-12-20]; dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=7&CT=1021&CT1=2>

Usnesení VB k tisku 1021; [online]. [cit. 2020-12-20]; dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=7&CT=1021&CT1=2>

Věcné shrnutí obsahu žaloby České republiky proti Evropskému parlamentu a Radě. In: mvcr.cz; 2017-05-12 [online]. [cit. 2020-11-15]; dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/cesko-podalo-k-soudnimu-dvoru-eu-zalobu-na-neplatnost-smernice-o-kontrolu-zbrani.aspx>

Záznam jednání Committee on Civil Liberties, Justice and Home Affairs - meeting 21/04/2016 (AM) [online]. [cit. 2020-10-25]; dostupné z: <https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20160414IPR23186/committee-on-civil-liberties-justice-and-home-affairs-meeting-21-04-2016-am>

Záznam jednání Committee on the Internal Market and Consumer Protection ze dne 15. 3. 2016. In: europarl.europa.eu; 2016-03-15 [online]. [cit. 2020-10-20]; dostupné z: <https://www.europarl.europa.eu/streaming/?event=20160315-1500-committee-imco&language=en>

Záznam jednání Committee on the Internal Market and Consumer Protection ze dne 20. 4. 2016.

In: europa.eu; 2016-04-20 [online]. [cit. 2020-10-20]; dostupné z:

<https://www.europa.eu/streaming/?event=20160420-1100-committee-imco&language=en>

Zpráva o návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice Rady 91/477/EHS o kontrole nabývání a držení zbraní; Evropský parlament. In: europa.eu [online]. [cit. 2020-10-25]; dostupné z: https://www.europa.eu/doceo/document/A-8-2016-0251_CS.pdf?redirect

Abstrakt a klíčová slova

Právní úprava zbraní a střeliva v ČR a implementace předpisů EU

Práce se ve svém úvodu zabývá vysvětlením základních pojmů legislativní úpravy zbraní a střeliva v České republice a jejich demonstraci na konkrétních případech, následně stručně představuje právní historii vybraných institutů zbraňové legislativy na území ČR souvisejících s unijním právem, především podmínek nabytí a držení zbraní, podnikání v oblasti zbraní a kategorizace zbraní. V další části je analyzován zákon č. 288/1995 Sb. opět se zaměřením na vybrané instituty důležité v kontextu implementace unijního práva. Následují komparace směrnice Rady 91/477/EHS v původním znění se zákonem č. 119/2002 Sb. v původním znění a komparace směrnice Rady 91/477/EHS ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/51/ES se zákonem č. 119/2002 Sb. ve znění zákona č. 222/2017 Sb., s přesahem do souvisejících právních předpisů. Práce také popisuje a rozebírá důvody přijetí směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/853, proces jejího přijímání a žalobu ČR na její neplatnost a popisuje navazujícího řízení před Soudním dvorem EU. Vzhledem k zamítnutí žaloby byla ČR nucena přijmout implementační zákon, jehož přijímacímu procesu se text věnuje následně. Další část obsahuje analýzu souvisejících snah zakotvit právo vlastnit zbraň na ústavní úrovni. Stěžejní obsah práce představuje komparace směrnice Rady 91/477/EHS ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2008/51/ES a zákona č. 119/2002 Sb. ve znění sněmovního zákona č. 13/2021 Sb., který představuje novelu implementující směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/853 do českého právního řádu, přičemž tako komparace reflektuje i přijetí nahrazující směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/555 a demonstruje vybrané faktické změny oproti předchozí právní úpravě. V závěru práce je nastíněn další vývoj unijní legislativy v oblasti zbraní v souvislosti se zákazem olověného střeliva.

Klíčová slova: zbraňová legislativa, EU, implementace

Abstract and key words

Legal regulation of weapons and ammunition in the Czech Republic and implementation of EU regulations

The introduction of this thesis explains the basic concepts of the legislative regulation of weapons and ammunition in the Czech Republic and their use in specific cases. This part also briefly presents the legal history of selected institutes of weapons legislation in the Czech Republic with EU law, in particular conditions and possession of weapons, business in the field of weapons and categorization of weapons. The next part analyzes Act No. 288/1995 Coll. again focusing on selected institutes important in the context of the implementation of EU law. The following are comparisons of Council Directive 91/477 / EEC in its original version with Act No. 119/2002 Coll. in the original wording and Council Directive 91/477 / EEC as amended by Directive 2008/51 / EC of the European Parliament and of the Council with Act No. 119/2002 Coll. as amended by Act No. 222/2017 Coll., with an overlap into certain legal regulations. The thesis also describes and analyzes the reasons for the adoption of Directive (EU) 2017/853 of the European Parliament and of the Council, the process of its adoption and the Czech Republic's lawsuit for its invalidity and describes the subsequent proceedings in front of the EU Court of Justice. Due to the lawsuit rejection, Czech Republic was forced to adopt an implementing law, which admission process is also described in the thesis. The next part analyzes related efforts to enshrine the right to own a weapon at the constitutional level. The main content of the work is a comparison of Council Directive 91/477 / EEC as amended by Directive (EU) 2008/853 of the European Parliament and of the Council and Act No. 119/2002 Coll. as amended by Parliamentary Act No. 13/2021 Coll., which represents a new implementation of Directive (EU) 2017/853 of the European Parliament and of the Council into the Czech legal order, while such a comparison reflects and adopts the replacing Directive of the European Parliament and Council (EU) 2021/555 and demonstrates selected factual changes compared to previous legislation.

Key words: weapons legislation of the Czech Republic, implementation of EU regulations, development of EU weapons legislation